

31/10/24

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol 11 | చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 29-వ తేది సోమవారము | No 249
సంపుటము ౧౧౫ | శ్రీ రక్తాక్షినామ సంకల్పరము, పుష్కరమాస శుద్ధ చవతి ౪. | సంచిక ౨౨౯

తమురువాయువు, నాడీవ్యాధులు,

నడుమునొప్పులు, వాపులు, కీళ్లనొప్పులు,

దగ్గు, జలుబు, తలనొప్పి, వీపునొప్పి — మొదలగు

సకల నొప్పులకును, బాధలకును

ప్రపంచమునందుండనట్టి, అంజనములు, చికిత్సలు, విరుగుదలలు,
నొప్పి నివారణములు, స్వస్థత కలుగజేయునట్టి ఔష
ధములు, పరిహారములు, ఆ మోఘపైన ఔషధములన్నిటికిని

రాబోవు ప్రపంచకాంగ్రెసుకు

ఎన్నకొనబడిన అద్యక్షుడు

అమృతాంజనము

మోహినితైలము

5 తు. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
ఇది మనోహరితమము శేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదైర్ఘ్య, శిశ్నా
గర్భము మొదలగువారికి కుఱినిద, విక్రాంతినిచ్చును. ముందరల
మోహలావ్యాధులకు ప్రాసగు కరులును మనోహరముగ
తెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుకల రమణీయమగు నువాసన
చెప్ప నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొయగు
వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోచుండును పుట్టి
నివ్వదు. దీనియొక్క మనోహరమగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి
తయారుచేయించి తలకొలది సీసాల విక్రయించి యెప్పుడదీ
యవచ్చును. వేరేలబక సారపరిశీలించిన నొకడు తలెయగలడు

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతైలము విడుదల రాచిన ముఖమున ఏర్పడు
మోటిమలు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతిహరి, నున్న గా
అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి వాంఛా
తీరును. ఈతైలము మంచిగువాసన గలిగి మృగడవలె నుండును.

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, శిశువిరేచనము
లు, అశీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగువి ఈ
మాత్రలకు మూడుపూటలు నేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును.
పిడిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. తెలుగు గుణ ముచ్చును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్రము, కొదకు పుండ్రము ఈ
తైలము తీవ్రమొగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్ర మును
లోపలికి మాత్రలను తీవ్రమొగించును. అన్ని గాయములను మాన్పును
కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

వజ్రగుళికలు

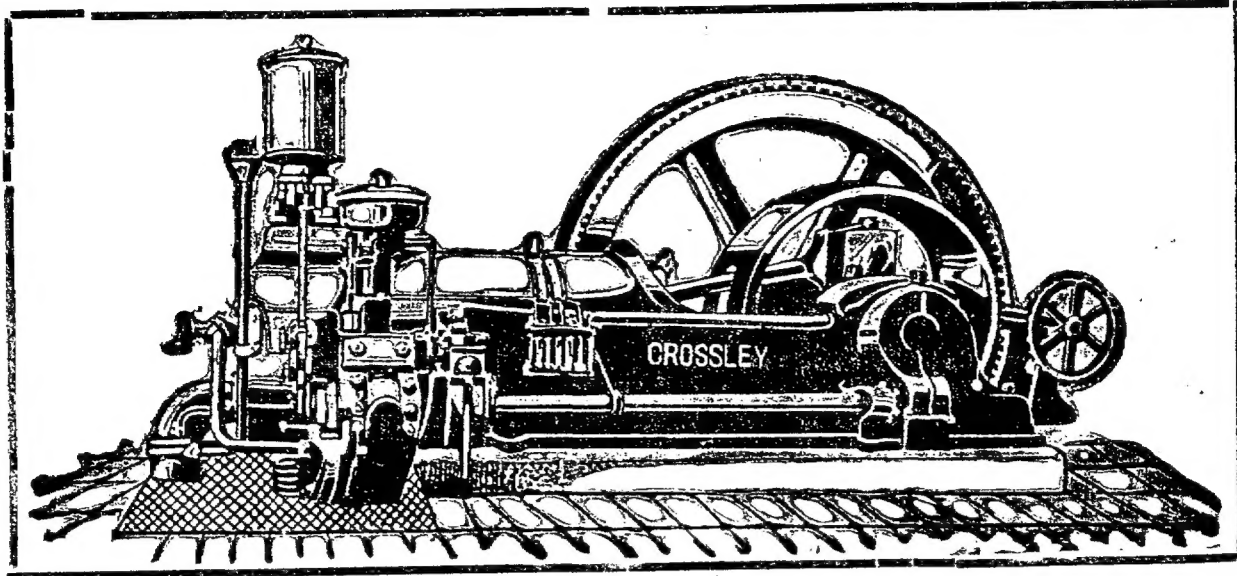
20 మాత్రల డబ్బీ నెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టయొ
నరపటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టికి వంచి ఆరోగ్యము
నకు మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధి మముచలనము.
జీతేంద్రియత్వములను గలుగును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

క్రాస్ సి గా ను అండ్ ఆ యి ల్ ఎం జి ను లు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనరకము. ఇంజనీర్ల కంటే ఎక్కువగా యాంత్రికములను అనుభవము గలదు.

నూతన శాస్త్రము రంగు శాస్త్రము నందు తెలుపబడిన పకారము నరికొనిన వైము మూవరు మొదలగు వాటితో గలదు.

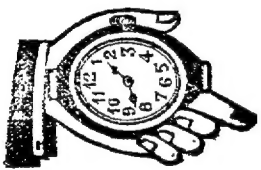
1546

ఇనుభవము క్రాస్ సి గా నుండనవనరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రాడాయిల్ నూనెను ఎంజనుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది

ఎంజినీర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్ సి బ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14' బ్రాడ్వే, మద్రాసు

ELECTRO GOLD PLATE WRIST WATCHES.

The very newest style. Th. design and durable finish will satisfy the most critical. Very charming appearance. Fitted with excellent Swiss mechanism.

Guaranteed for three years.

PRICE Rs. 7-0-0 with strap or Bracelet, World renowned "B" Timepiece Rs. 2-8-0

Write to: V. S. WATCH Coy.

P. B. 105. MADRAS

జయవళీకరణి

మూలక సంబంధమైన తామసి. ధరించుకొన్న రుద్రుల స్వ కాశ్యానుకూలము క్రీస్తుజయము పరీక్షయందు జయము చేయుపనుల ప్రాబుల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తామసి 1.కి రుప్య 2.0-0, 5.కి రుప్య 7.8-0 స్వేషముగా వలయు విషయములకును రత్న తయారుచేసి పంపబడును. రుప్య 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరు త్తణి, చిత్రావతిజిల్లా.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుర్రపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1924 నవంబరు 27.	
1925 ఫిబ్రవరి 1, 8, 10, 13, 17, 24, 31.	
1925 ఫిబ్రవరి 7, 14.	

ఎలక్ట్రిక్ ట్రాక్ లో జేటరు బుక్కు మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రుప్య 5. స్త్రీలు రుప్య 3. రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జిబిషన్ మొదలగు స్థానముల నుండి స్వేషములుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు ఆంటించియుండు మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

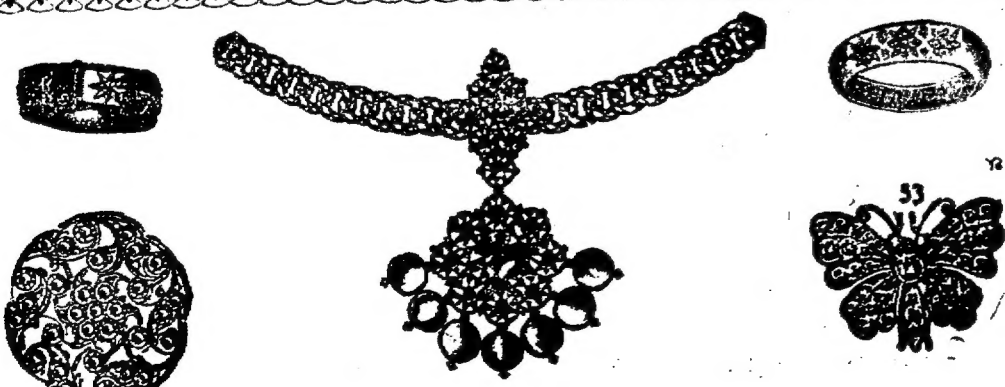
వెల్లింగ్టన్ సి నీ మా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు

27-12-24 తేదీ శనివారమునుండి 30-12-24 తేదీ సోమవారమువరకు 4 దినములపాటు మాత్రమే

పాడోన్ ఆఫ్ ది నార్త్ సెక్షన్ యూనివర్సల్

విల్లియం డెస్సాండు సాహసకృత్యములు చూడతగినది మ్యాను, కామిక్ బుక్ చూడబడును.

ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేక రకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొలుసులు. కాసుమాలలు అడ్డగిచెక్కులు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు చేసిన అనేకచాదరీల అడ్డగిలు, జడబిళ్ళలు, శాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, బంబుర్లు, పేలాగిస్సెలు, కాపిస్సెలు మొదలగు పాత్రసామానులన్ను అనేక రకములు కాడ్డుగొలుసులు, మొదలగు అన్నిరకపువైలు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాసు బంగారమునకు పన్ను చాదివేందికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనవచ్చును.

క్రొత్తవెల్లు:- కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

1597

అమెరికన్ రోలు గోలురిస్టవాచి

చేతిలో ధరించి కష్టమైన సమయమును జాగ్రత్తగా పరిశీలించును.

అమెరికన్ రోల్స్ గోల్డ్ చేతి గడి

యాగము. 3 సంవత్సరములకు పూర్తి ఇవ్వబడును. ఒక పర్యాయము రప్పించిన తెలుసును. ధర 1-కి 5వ వైపు రూ. 5.80. 8 మూలలుకలిగి వైపుసహ 1-కి 6.00

లేడి బొమ్మగల కండువడించు అలారంబయింపును 1-కి 4.00. జిక్-జిక్ లేక టిక్-టాక్ గడియారము 1-కి 2.80. ప్రఖ్యాతిగా జగ్జన్ "సీ" వైపును 1-కి ధర 2.40. పుకాటక కలములకు గానునందు చేసిన నిబ్బ 1-కి 0.60 కే ఎన్. రాధాకృష్ణ అండ్ బ్రదర్స్, 164, నై నాబాబుగోడు ముద్రాను

కమాన్ పాగ్రామ్

24-12-24 తేదీనుండి 31-12-24 తేదీవరకు గోవిందప్ప

నాయకపీఠిలోనుండు సౌందర్యవహులందు ఈదిగువ తెలుపబడిన నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

పెంగువూరు సిటీలోనున్న అమెచూరు ప్రమాటిక్ అస్సోసియేషన్ వారు ఈదిగువ

నాటకములను ప్రతిదినము 5 గం 30 నిమిషములకు ప్రారంభింతురు.

30-12-24 వస్త్రోద

31-12-24 తేదీన ప్రదర్శింపబడు నాటికములకు వాత తెలుపబడును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 29-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

గినియాలు బా 1-కి రు 80.00 మొదలు 42.00 నాటక	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు నరక	
కుసుమ రెనాలిని ,, క 48 గలది రు 14.00 14.80	
నెలూరిని ,, డిటా ,, 15.80 16.00	
డిట్టి ,, డిటా ,, 16.40 16.80	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 6.12.0 9.00	
నవ్వులు ,, ,, 20.00 24.00	

(2) వస్త్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.00 రు 12.00	
సెనగలు ,, డిటా ,, 10.80 11.80	
పెసలు ,, డిటా ,, 11.80 12.40	
మినుములు ,, డిటా ,, 18.00 16.00	
ఉలలు రు 164 ,, ,, 9.40 11.40	

(3) నూనె వస్తువులు

శుక్లమున బా 1-కి రు 160.00 165.00	
నయ్యి మ 1-కి ,, 14.00 26.00	
పొందాపురం నేరుసెనగపప్పు బా 1-కి ,, 55.00 60.00	
ఇతర ప్రదేశము ,, ,, 50.00 58.00	
నేరు సెనగనూనె గాను బా 1-కి రు 120 మి.న. బా 115	
అమడిము బా 1-కి రు 145.00	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపశువు బా 1-కి రు 170.00 175.00	
కూరకశువు ,, రు 145.00 150.00	
మిరపకాయలు(గుంటూరిని) బా 1-కి రు 129.00 140.00	
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమంద ముఖగు 1-కి రు 50.50	
కాళవా సీపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85.00 60.00	
దింతపండు బా 1-కి రు 30.00 49.00	

(5) ఇనుము

శట్ట రకం బా 1-కి రు 82.00 88.00	
చదరం ,, 82.00 85.00	
రవుండు ,, 82.00 85.00	

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు రు 70.00 72.80	
బంగారు, తులము 1-కి రు 21.80 22.80	
నరకు 1-కి 14.10	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 265.00 270.00	
రాగి డిటా రు 310.00 315.00	
అస్కానెక్టర్ బా 1-కి రు 88.00 88.40	

(7) రంగులు అలిజైనెను

అవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 78.00	
లొట్టికెమ్మము డిటా రు 72.00	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

నోంబా నేనుబాగు 1-కి రు 820.00	
-------------------------------	--

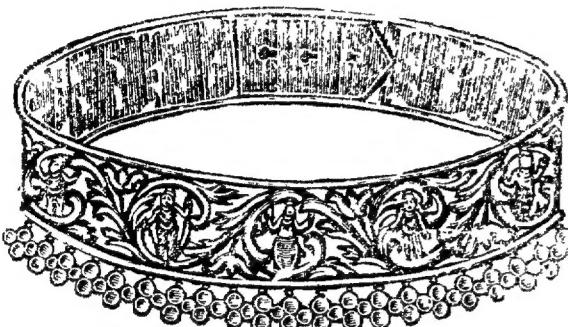
9) నూలు

కోయంబురూను నం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.12	
మధుర నం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 7.80	
పుష్కారు యెనుగ నం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8.12	
అహమగాబారు నం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 7.12	
నూళయెనుగ నం 20 రు 71.40	
ఇఫాక్ నం 20	
,, ,, 40 ఏ లేడియ ఆయినా రు 13.80	
కోకాన నం 12 1/2 రు 9.00	
నాన్వానె నం 24 1/2 రు 11.10	
14 1/2 క్విల్క్ ఫక్షి రు 9.00	
నం 20 తెన్ని సింహం యాలె రు 11.40	
నం 22 ,, ,, రు 11.80	
నం 12 1/2 తెన్ని సర్దును రు 9.20	
నం 14 1/2 ,, ,, రు 9.80	

సీసా 1-కి రు 2.00. కు సు మ వి. పి. ఛార్జీ వేరు యీమందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి నెలవెడు ప్రసావము మూత్రము విడుదలవ్వకుండు గలగు చురుకుపోలు, మొదలగు బాధలను, నెలవే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధు లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246

ఆలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి సరిశీలింపుడు. 1824

నాగవత్తులు

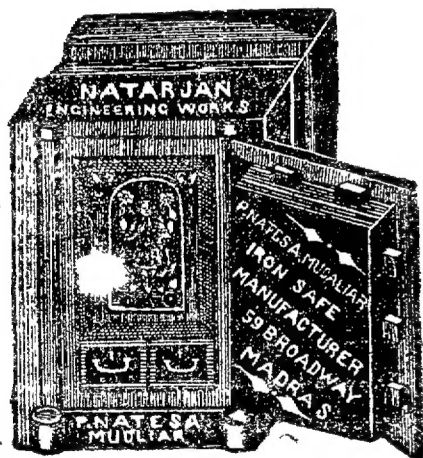
ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోసరీలలో నవనాగరికమునకు తగినటు తయారుచేయుదును. వాతికావరక అంగరము మొదలు ముప్పాతిక అంగరము వేడెలుగువరకు చేయవచ్చును. పీటిక తరుగునకు వాజూరి రు. 25 లు మొదలు రు. 35 లు వరకు గలదు. పుష్పరా గములు, పట్టెకంపులు, కత్తెములు మొదలగునవి

చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్యు యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిపరములందుగారు నగలు, సామానులు స్టాక్ లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమానదై తీసిన మానవ్యకము మీకు తెలియను. మాచి తినిచిత్రపు 172 ఫుట్ల క్యాబలూ 1-కి రు. 1. తెలిపిన నం. 802 రింటినివాడను "ఉమ్మిడియా" ఉమ్మిడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, నై నాబాబుగోడు, మదరాసు.

న ర న ము

దృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

యిప్పటిమోస్త్రుకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపవెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. కాంటలు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, హోటళ్లలో సులభముగా మొదలగువాటికి సురభరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొదలియార్,

ఇనుపవెట్టెలు చేయువారు, ప్రాచీనము, 1899, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు. ఇరినీ అందు బ్రాన్ ఛాండర్లు ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిక్షరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన సీలండ్లు, సాస్టింగు, నట్టలు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయిపిల్లేటి, పెద్దనాయకపిల్లే, మద్రాసు. మెషిన్లలో గంభీరించిన భాగములన్నియు ఆరురు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ శ్రేణులు (వాసిన బడులు) వాయుబడును.

వెలస్వల్పము! ఇలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతి వ్యక్త వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండితులు వారి లోకముయవర కస్తూరిమాత్రము—ఈ దివ్యవధును మిక్కిలి విలువయున్నది, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమూలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల వైద్యములేదనివారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4.0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 లు 1-4.0. పొడియు. పోషకాన్నికేసు. రిడ్డెలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదధేదములతో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అతిర్బుధులకు గుణమిచ్చును.

వ్యవస్థాపకసాయనము:—లహిణము, రక్తిములేనివారు, నిశ్చిత్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి వాక్ ములగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణముకావలెను. వైద్యాధులను మరుచ్చుటయేగాక మంచిర క్తివృద్ధిని, అమృతి మైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-00

మహాభృంగామలకతైలము:—కంఠుమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులయు, విసువని తెలనొప్పి మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు కోరో, నేత్రకోగములను కిష్టక మిడుర్చును. 0-కి-00

క్షుద్రపరిహారి:—ఎక్కిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మూడిపోవును. 0-4-00

కాకికోంజనము: కండ్లలో ఎలుపు, నీళ్లుకారుట, మనక గాయంబుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవి మామగుడు 0-కి-00

మా వైద్యములన్నియు ధరస్వల్పము, ఇలమత్యధికము. దీనినిజను ఒకసారి మావైద్యములు కొనినవారకే తెలియను. పాశ్చాత్య వైద్యులచలపండితులు, వైద్యకళాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

594(శ్రీ సీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

శాస్త్రీయ నైత్రములను పరిక్షించి,

ప్రదేశము ననుసరించి

గ్యారంటీమీద నులోహములు యివ్వగల సమర్థులు.

మెసరు: వి. గూడ్ వాసి ఆంగ్ల సన. లెనాలి.

రెండవ ఆఖరి భారత ఆధ్యాత్మిక మహాసభ

బెల్గాము నందు వహువేళ మగుట

వీ యూవ కాంతి ఘోషము గారి ఆధ్యక్షోపన్యాసము

ఆత్మ - దాని శక్తులు

(నిన్నటికరువాయి)

వైవాక్యములు అప్పుడు, రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులందుకు పూర్వాచారపరాయణులందును గొప్ప ఆందోళనమును గలిగించెను. ఆధ్యాత్మికవాదులం దాయాఆందోళనము చిరునవ్వుగలిగించెను. కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయ పండితుడగు ప్రా. జేమ్స్ హిస్టోరియన్ ఆఫ్ ఆఫ్టికేషన్ అభిప్రాయముల ప్రకారము బలపరిచిరి. కాని, ఈ సిద్ధాంతములు యదార్థములని అంగీకరించియు ఇంకను సంశయాత్ములగువాడు మార్క్స్ పండితునివంటి వారుగలరు. మార్క్స్ పండితుడే స్వయముగ పరిశోధనలనొనర్చి అందు "మోషముగలదనుట సంభవము" అని అంగీకరించి "ఆయినను నేను దీనినమ్ముచాలను. ఒకభూతమువచ్చి నాతల్లిని నుడివెను. ఇందలి అసంగతమును జూచుదు. ఆమెకు అర్థవంత ప్రమాప్త్యమునకు కొడుకునగు నే నచ్చలుండగనే, నామీద వానిహింసక, మరియొకరి నానిహించి మాటలాడెను. ఇట్టిది తలంపుటైన నసహ్యకరము" అని నుడివెను. వైవాక్యముల గురించి వ్యాఖ్యాన మనవసరము.

శాస్త్రము దానిజననము

మనీషిని సమ్యేకనపరిచి వశీకరణమొనర్చుకొను శక్తి కోసర శాస్త్రమునుగుంచి కొంచెము నుడుపుటగూడ నవసరము నక్షత్రశాస్త్రమునుండి జ్యోతిశశాస్త్రముద్భవమందైన విభవముననే, సమ్మోహనశాస్త్రమునుండి (Mesmerism) వశీకరణ శాస్త్రము (Hypnotism) ముద్భవమందెను. మెక్లెగ్గును ఆచరి యుచుండుటను, అవలంబించిన సమ్మోహనసిద్ధాంతములు, వి రతజేతమునం దనాదిగా నాచరణలో నుండెను. రోగియొక్క రోగమును స్వర్ణచేతను, ఏకాగ్రముగ జూచుటచేతను, మందీరకవిధములగు చాలకాలముగా భారతీయులరోగమును పోగొట్టుచుండెడివారు.

ఆధునిక గ్రంథకర్తలు వాని నాధారముగ జేసికొని మత, తత్వ, తార్కికసిద్ధాంతములపై బలపరుచుచు విపరీత సిద్ధాంతముల గావింపబడు ప్రారంభించుచున్నారు. కాని ప్రస్తుత శాస్త్రములకు మనమెట్టి చేరులు పెట్టుకొనినను. అందు గల సిద్ధాంతములన్నియు, మన పూర్వపు ఋషులయందును, యోగులందును గల ఆధ్యాత్మిక శక్తుల పునరుద్ధరణమేగాని వేరుగాదు పూర్వపుయోగుల కీవిషయమునగల గొప్పశక్తులం దిప్పుడు మనము సంపాదించగలిగిన దొక్క సహస్రాంతమైన నుండదు. ఇంకను మిగిలియున్న రహస్యశక్తుల నన్నిటిని, మనము తిరిగి సంపాదించవలసియున్నది. ఇది దేలికపని గాదు.

వశీకరణ శాస్త్రమునకు జన్మప్రదేళమును గనుగొనుటకు మన మెక్కువమారును పోనక్కరలేదు. మెక్లెగ్గుకాలమువరకు పోయినవారును. జంతువులకు, ఇతరుల నాకర్షించు శక్తిగలదని ఆతడు నమ్మెను. ఇది 17 శతాబ్దము మాట. అటు తరువాత మెక్లెగ్గుయొక్క ఆనుచరులు మెక్లెగ్గుప్తులు అని పిలువబడుచున్నారు. జంతువుల కాక్ష్మికశక్తి గలవను సిద్ధాంతమును ఆప్యజించియు మెక్లెగ్గుజనుని పిలుచుచున్నాడు. మెక్లెగ్గు 1733 సం॥ జూలై 21 1815 సం॥ మరణించెను.

జేమ్స్ ఫ్రెయిడు అనునతడు, జంతువుల ఆర్జనశక్తిని గురించి, మరియొకసిద్ధాంతమును యెఱుఱుట ప్రారంభించుట కోవాశ్చర్యకరమౌటాన శాస్త్రమునందు రెండవశ్రేణి ప్రారంభమయ్యెను. మెక్లెగ్గుఆర్జన శుద్ధినిపజెయుటకు గాను కొయ్య, గ్లాసు, సుద్దపేలిక మొదలగువాని నుపయోగించెడి వాడు. ఫ్రెయిడుగారు అట్టిసాధనము చేర్చియున్నకర్తలందరియు, రెండవ శ్రేణి ప్రాంతముగ జూచియుండటం ఆకర్షణ గలగుననియు సహాంతికరించి ఈపద్ధతికి హిస్టోరికము అని మెక్లెగ్గు ప్రతిపేద పెట్టెను.

శ్రాత్త (హిస్టోరికము) వశీకరణపద్ధతి వచ్చిన తరువాత వెనుకటి మెక్లెగ్గుపద్ధతి నుం దుత్సాహము తగ్గిపోయెను. కాని దావ్వులు ఏ. లీబునాట్టగారి పరిశోధనలవలన గాని, ఫ్రెయిడుగారు కనుగొనిన విషయములకు ప్రాముఖ్యతరాత్రు

వశీకరణశాస్త్రమునందు - రెండవవాని హృదయమునందు ముందుగా నొకవిధముగ శబ్దప్రాయము గలుగజేయుట ప్రధాన మగుభాగమని లీబునాట్టగారు పరిశోధనలవలన కనుగొనిరి. వారి పరిశోధనలవలననే, వశీకరణశాస్త్రము ప్రస్తుతమునట్టి స్థితికి రాగలిగెను. రోగములను తొలగించుటకే శాస్త్రము నుపయోగించుటకు, వీరి పరిశోధనలే మూలకారణము.

వైద్యమున వశీకరణశాస్త్రముయొక్క ఉపయోగము

రోగుల రోగముల నివారించుటకు, నునుమ్యుల బాధల నుపశమించ జేయుటకును, నుపయోగపడుటయందే వశీకరణ శాస్త్రముయొక్క విలువ ఆధారపడి యున్నది. వైద్యవశీకరణ సాధనములను అయిదు విధములుగా విభజింపవచ్చును. విద్యుత్ నివారణము—మానసిక నివారణము—ఆత్మీయనివారణము—భావోద్బాదక నివారణము—ఆద్యక్షనివారణము. మనీషియొక్క దేహ నిర్మాణమంతయు, దెలియనివారికి వశీకరణశాస్త్రము వలన వ్యాధులెట్లు నివారణమగునని ఆశ్చర్యముగలుగవచ్చును.

శరీరమంతయు అనేక కణముల కలయికచే నేర్పడెనని సయిస్సు చెబుచున్నది. "వ్యాయము" వేర్వేరు "కోశములును" కణములయొక్క కలయికగానివేరుగాదు. ఇట్టి అవియ విములన్నియు "మెదడు"యను కేంద్రస్థానముతో సంబంధముగలిగియుండును. అందుచే శరీరమునం దేభాగమునైన నూదితో కొంచెము పొడిచినయెడల వెంటనే అచ్చటి నరము లా విషయమును "మెదడు"నకు చెబుచును. ఆ విషయము దెలియగనే శరీరమునం దచ్చి భాగములకు తన చర్య తీర్చుకొనుటకుగాను "మెదడు" వుత్తర్యులనంపును. శరీరమునందలి కణములకు ఆద్యక్షమగుచుండునవముగలదను విషయము నెవ్వరును కాదనజాలరు అది వెంటనే బాధగలిగిన భాగములకు వెళ్లి గాయమును కప్పివేసి, బాధనివారణ మొనర్చును. గాయము మానిపోవుట, మొదలగునవి, శరీరములోని కణములయందు వనమునకు నిదర్శనము.

చికిత్సా విధానముల నొకటికంటె నిచట చేర్చుకొనుట ఆ ప్రస్తుతము గాదని తలంచెదను. పర్యసాధారణముగ ఆచరణయందు "నూచనా చికిత్సావిధానము" ను గూర్చి చెప్పెదను. రోగికి ఎట్టి శరీరాభి గలంకవలెనే దానిని చికిత్సకుదు హృదయముపై బాహ్యనూచనలు ప్రయోగించుటపై నీ విధాన మాధారపడియున్నది. వేర్వేరు మనుజులకు నూచనలు గ్రహించుటయందు వేర్వేరుమార్పులుగలవు. వశీకరింపవలసిన స్థితియందలి ముఖ్యముగ వృద్ధియొందును. రోగియొక్క గ్రాహక శక్తి వృద్ధియైనపుడు వశీకరణ సమయముచు చేయబడిన నూచన అపరిమితముగ పనిజేయును. రోగి నిద్రపో గోరబడును. ఆతడట్లు గాధముగ నిద్రలో బడిపోయిన వెంటనే చికిత్సా నూచనలను గ్రహించును. విషమ నిద్రనుండి లేవవలసినదిగ రోగి బడినపుడు నేత్రములకు తెరచి యధాప్రకారానికి వచ్చును. వశీకరింపవలసిన స్థితియందు రోగిచిహ్నములన్నిటిని పోగొట్టు నూచనలు గావింపబడును మరియు సాధారణ ఆరోగ్యము దేనిపై నాధారపడునో అట్టి బిగ్గరకై బాహ్యంతరపదార్థ గమనము మొదలగు స్థితిగతులను పోషించును. ఆ విధముగ అవయవములు సామాన్యస్థితిగతులకుం దుండును. దానినే మనము ఆరోగ్యమని చెప్పవచ్చును.

ఎన్నియో అడ్డంకులున్నను చివరకు వనోవశీకరణ శక్తి చికిత్సాశాస్త్రమునందు గౌరవనీయును స్థానమును గాంచినది. విశ్వవిద్యాలయ తరగతులందును, అసంఖ్యాకములగు వైద్యులవసంసభలందును తనమగ్గ స్థానమును జయించెను. చాలకాలము జరిగినపదప ఇప్పుడు మువైద్యశ్చేపిత్తును ఫీచులవలె బయటికివచ్చి కాననాధికారముచే వశీకరణశక్తి సాధనవైద్యులచేమార్చుట ప్రయోగింపబడవలె ననుచున్నారు. మానసికవిధానములతో చికిత్సయొనరించుట వైద్యులతో నేమా

(తనము సంబంధించినదిగాను గావున వారినివేల శివారణమునై నాధారపడియున్నచో తెలియజాచువాము.

వైద్యశాస్త్రమును ఏమిన్ని తెలియనివారితోను వశీకరణ ప్రదర్శనములు ఇయ్యవలయుగ జేయగలగుట నాకండ్లారగాంచి యున్నాను. అదియునుగాక, నాపూర్వపట్టణమునందే ఒకనిత్రు అనునను ఆంధ్రవానియొక్క, రోగిచికిత్సకును మానసికచికిత్సావిధానముచే వందలకొలది మనుజులకు పలువిధములకు శాస్త్రము అభివ్యక్తముజేసినవానిని నే నెదురుచూచు. ఇదియంతయు నేర్పరియగు మానసికచికిత్సకును గావలసిననై వైద్యవస్తువులశాస్త్రమును గురిపెట్టుకొనెయిండుటతత్వం తావిశ్యకముగాదనియు బావుచరమయన్నది. కానలసిన దేవన వశీకరణశాస్త్రముయొక్క శ్రమవిధానములను, నూత్రములను కాగుగ నెరుంగుటయే. నిత్రులకు మానసికచికిత్సకును ఉపయోగించు సాధనములు మందులు మూలికలు ద్రావకములు కత్తులు కటాయలు గావు. కాని శాస్త్రముయొక్కయు హస్తప్రయోగముయొక్క భావము, వానియొక్క మానసికరూపములను సరిగ గుర్తించి తెలిసికొనుటనే తనే శాస్త్రములను బోధింపటకు వశీకరణశాస్త్రము ఉపయోగకరముగ ప్రయోగింపబడగలను. కావున మానసికచికిత్సకుడు షిశిగ వైద్యుడైయుండ నవసరము లేదు. మరియు ఆతడు శాస్త్రములను ఒండొంటికే సంబంధమేమియు లేదు. వాని సిద్ధాంతములందు ఉత్తర దక్షిణ ప్రమములంత వ్యత్యాసముగలదను విషయముతో మిగు నాతోనేకేసరించెదరని నమ్మెరను. కావున నాయభిప్రాయమేమన వైద్యులు ఈవశీకరణశాస్త్ర సాధనము తాము మాత్రమే చేయునటుల కానన దిర్ఘాముయొక్కరకు కాక సహితముగ లేక, అనుచితముద నున్నది. అట్లుగాక మానసిక చికిత్సకుడు బయల్పడి మందులకును లేని ఈచికిత్సావిధానము మన కెల్ల రకు శేలి య జేయగలకాలమును మనమాహ్వరించులసియున్నామని నాతలంపు. ఈలోకమును వివేచింపుటతో సంభాషణము సలుపుటయందలి విధానములకు, సాధనములకు క్షుప్తముగ తెలిపెదను. భౌతిక రూపముగాని లేక ఆధ్యాత్మికశక్తులప్రత్యక్షమనుగానివాం దజేయగోరు ప్రతిమానసిక శాస్త్రశ్రేత్తయున్న తగినంతవరకు ఆత్మీయ సమర్థితుడై యుండవలెను. ఆధ్యాత్మికసిద్ధాంతముపై వ్రాసిన ఒకపుస్తకమందు వేర్వేరుసాధనములు వ్రాయబడి యున్నవి. వైవిధానముల మూలకముగ లియోనార్డు, శ్రీమతి, కేటోరిక్ కెనెడి, పిటర్సు మొదలగువారు, ప్రయోగించిరి. క్రితోడను మరొకన్నివిధములతోడ సర్. ఆలివెర్ లాడ్ గారు విశోపా మహాసంగ్రహమునందు చరిపోయినతన కనిష్టమూరుని నుండి వార్తలకు గ్రహించ గలిగెను. "రేముడు. జీవితము, మరణము" అను పుస్తకమందు సర్ ఆలివెర్ లాడ్ తనమూరుని నివృత్తమంది ఆధ్యాత్మికప్రపంచమునుంచి సరిగ నెట్టి సందేశములగాంచినది, వానిరూప మెట్లు నిస్సందేహముగ కనిపించిన విషయమంతయు ధర్మించియున్నారు. ఈపుస్తకమును చదివిన దేనిని నమ్మింపవలెనను, మనుజుడు శరీరము వివేచింపజేసిం దుటకుగూర్చి విశ్వసించకపోడు.

నవీన ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతములవలన గోటిగాదిటీనుల చేదవ ప్రదర్శనముల ఫలితములను జెప్పెదను. "ఈనా" అను ఒక శరీరమునుండి కొంతవరకు చర్యముద్యారా, చేతులద్యారా, ముఖరంధ్రములు, ముఖ్యముగ నోటినుండి ఒకవిధముగ తెలివి పదార్థము బయల్పడెను. బయల్పడినపుడెల్ల చాయాపటము దీక్షుబడెను. ఇది ముట్టుకొనటకు గట్టిగ నుండెను. దీనిపేరు "(Ectoplasm)" అందురు. ఇది యొక శ్రాత్తపదార్థము. ఆబాతికశరీరము నుండియే ఇది వచ్చెను. ఆపరిశోధనానంతరమున ఆమె శరీరములో ఇది యంతయు అంతర్గత మాయెను. ఒక్కొక్కప్పుడు అతివిస్తారముగ వచ్చి పూర్తిగ ఆమెను కప్పి జేయునటులుండెను. తానుబడు జిగురుగనుండెను. కాని రూపమున రంగున మారుచుండెను. అది ఉత్పత్తి యొక్క పదార్థము గలుగజేయుచుండెను. దాని నేమిచేసినను ఆమెను బాధించినట్లేయుండెను. ఆకస్మికముగ వెల్లురు గలిగినపుడా ఎక్స్ ప్లాసము ముతలించవచ్చును, లేకపోవచ్చును. కాని ఎల్లపుడు ఆమె శరీరవం దొకవిధముగ చీలికను గలుగజేయుచున్నది. తిరిగి అంతర్గత మగునపుడు ఆబాతిక పుస్త్రములపై చిన్న రేమియు గానరావు. "ఈఎక్స్ ప్లాసము" యొక్క ముఖ్యమగు గుణమే మనముజాల వ్రేళ్లు సాస్త్రములు ముఖ్యుల ర్భాగమును దాల్చును. మొదలు అనుపడి అనుపడవటులుండును. కాని తరువాత త్వరతముగ కలిసికొని మనుజుల ద్రూపములకు విటికిని తారతమ్యము లేకుండు జేయును. మానవునికంటె క్రింద చాల ఆశ్చర్యకరమగు విషయముగాదా? ఈ ముఖములు అనుచునమును

బ్రతియున్నట్టి మనుషుని ఆయనము లంతగ నుండును. కాని తరుచు స్వల్పముగ నుండి వృద్ధిజొందును. ఆమర్చులను మన మేమి చేయవలెను. అందు మోసముగలవని తలంచుటవలన ప్రయోజనము లేదు. ఇవన్నియు ఇట్టి జర్మనీవారలు చేసిన పరిశోధనలవలన నున్నవి.

భూతముఁ ఛాయాపటము

కీ. శే|| డబ్ల్యు. టి. ట్రేలు కాలీగార్లు మరణానంతర జీవితమునకు ప్రబల నిదర్శనముగా నున్నవారు. ఈ విషయమును గురించి సర్. ఆర్థుగారు పుస్తకమును వ్రాసియుండిరి. హెన్రీగారిపద్ధతి సిరాక్షేపణము. సర్ ఆర్థుగార్లు హెన్రీగారిపద్ధతిని తేసిరి. మృతుల ఛాయాపట గ్రహణనిజపరిశీలు మాకును ఆనుభవవేద్యమే. మానసియలగు మాజనకుని ఆజ్ఞ ననుసరించి పెక్కు సంవత్సరముల క్రితము కీ. శే|| నా యనుగు సోదరుని బొమ్మ నొకదానిని తయారు చేయుమని న్యాయార్థులొనన్న బాంతు సోదరిమణులకు లేఖ వ్రాసిరి. ఆ ప్రకార మానాదీమణులు నా సోదరుని పటమును తయారుచేసి పంపిరి.

భూత ప్రపంచావలోకనము

మరణానంతరజీవులను ఆజీవుప్రపంచమునుగూర్చి కొన్ని మాత్రముల నిచట పొందుపరచుచున్నాను. ఈ మరణానంతర జీవులు సజీవులగువారలరూపాంతరములే. ఆప్రపంచములో ఆయాస్థలములకు సంబంధించిన స్థలములను బట్టియుండును. ఈ ప్రపంచములో మనకర్మముబట్టి మరణానంతర ప్రపంచమునందు గూడ అనుభవించుచుండును ప్రకృతిమందు మనకున్న ప్రేమానురాగములు, అభిరుచులు తదితరములు ముందుజన్మకు తయారగును. ముప్రసిద్ధ పరిశోధకుల యమూల్యమును ప్రధానాంశముల నిట్లు నిర్ధారణ చేసిరి. చనిపోయి రని మనము తలంచుచు వారెల్ల ను నిజముగ పజీవులయ్యె యున్నారు. సహజకీరీతములను ధరించియే ఆచటజీవింపుచున్నారు. కుటుంబ, స్నేహవర్తమనుకార ములులే సాగుచుండును. మృశ్యువు జన్మవలెనే సహజమైనది. కీరీతమార్పు తప్ప వేరేమియు లేదు. స్వల్పమార్పుమాత్రము గలదు. ఆప్రపంచము నందుగూడ ఈ ప్రపంచమువలెనే జీవనాధారము గలదు. ఈ ప్రపంచమున మనియుండు జీవులనుపరము తెలులగదాచుచున్నచో ఆలోకమునగూడ వారికి అంతయు గడిదిబొవుచున్నది.

కారవాది నరకభాషలు అని తలంచునవి ప్రత్యేకముగ లేవు. ఆత్మకు నాశనములేదు. దీనినిబట్టి తప్పు జేసినవారును జేయనివారును సమానములు ముఖభేదించుచున్నారని చెప్పవలసి నా! ఎంతమాత్రములుగారు. “ఈ భౌతికకీరీతమును చాలించిన వ్యక్తి శీలము మార్చుకొనలేదు. ఇచ్చటనున్న కామ్యములు తలంపు లచ్చటగూడను వాని వెంటాడుచున్నవి. వైరున్నదున్నులవలె బాహ్యస్వరూపము మారినది. భౌతికప్రపంచమున దుర్బితగ ప్రవర్తించినవ్యక్తి అచట సద్గతికి అర్హుడు గాదు. పరిశుద్ధ ప్రదేశమును గాంచాలడు. అట్టి వహనీయుల జరి జేరవాలదు.

మన విధి

మానవుని జీవితము నిజముగా మరణానంతరము ప్రారంభమగునని హిందూశాస్త్రములు తెల్పుచున్నవి. మనుష్యమాత్మల కీప్రపంచము యెల్లయెడల ఆర్షదీయమగు విశోధములు లోపములు పాపములతో నిండియుండి క్షుణ్ణముగానున్నవి. ఇవి మానవుని నిజముగ నభివృద్ధికి భంగకరములు. మనము చుట్టును మాయచే ఆక్రమింపబడియున్నాము. మాయాపాశములపడి నాశమొందరాదని చాలసీలిబోధలు హెచ్చరించుచున్నవి. జీవితము యొక్క ముఖ్యాదర్శము నిజమైనదే మనదేవునిగుర్తించి ఆతని యందు ప్రేమనిలుపుటయే. ప్రపంచజీవితాన్నింటియందున్న నాశనమును మనువరదు. పాశ్చాత్యవేదాంతములగూడ నట్లే తెప్పియున్నాను. ఇవసాయ సాంఘికశాస్త్రముల పఠించిన గ్రంథకర్తయగు సర్. హెచ్. రైడరు హాగర్డగారు యిట్లు చెలిపిరి:—

“మన జీవితమునందు యీప్రపంచమువై నున్న కాల మతి స్వల్పమిదయ మనియు గమనింపదగ్గదే కానియు నాస్మాను భవమువలనను అనేక గ్రంథవతనము వలనను తెలిసికొంటిని రానున్న నూరేండ్లలోపుగ యీ ప్రపంచవిషయములగూర్చి మన స్మృతివలన చెలియునో ఆవల జీవనముగూర్చిగూడ నంత జాగుగా తెలిసికొనగలగుదుమని నానమ్ముకము. ఈయందేక్షము నాయొక్క యనుభవ ఫలితముగ నేగాక, సందేహింపరాని యితర శాస్త్రముల యనుభవమును బట్టి గూడ తెలుసుకొన గలిగితిమి”.

ఇతరపద్ధతులు విఫలమైనప్పటికి, మనుష్యమాత్మలకు సోపానయోగకరమును సంఘమునకు ప్రపంచమునకు గూడ తెలుపేయనట్టి ఫలితము లానగూర్చునట్లుగా యీభువిపై జీవితము గడుపుకొన గల్గువారిగా జేయుటయందు ఆధ్యాత్మికబోధ జయము గాంచగలదు. కావున ఆధ్యాత్మికజ్ఞానముయొక్క లాభములను తెల్పింప నలవిగాకుండును. దీనివలన ప్రపంచమంతయు మారిపోయి శాంతిసౌఖ్యప్రదమయి పోవును. దుఃఖభూయిష్టముగా నుండుటకు బదులు స్నేహభావమును సౌఖ్యమును పెంపొందించును. యుద్ధములు, సంఘవైమమ్యములు మత తగవులు అంతరింపవలెన్న ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమే సాధనము.

మానవుని స్థిరనివాసముగ ఆవలప్రపంచమునకు సిద్ధముగనుండుటనుగూర్చియే మానవుడు ముఖ్యముగా నాలోచించుచుండవలెనని ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానము తెల్పుచున్నది. కాని అధునిక నాగరికత యిట్టిపరిధ్రువిత లన్నింటిని లక్ష్యముజేతక మనజీవమంతయు ధర్మావళ భోగలాలసత్వమునకు ఇంద్రియలోలత్వమునకే సుద్ధీకరించునట్లు భావించజేయుచున్నది. మన యిరుగుపొరుగు వారలకన్న మనమధికముగనుండుటయు ఇవియే మానవున కర్తవ్య సౌఖ్యప్రథమని బోధించుచున్నది. ఇట్టి అపవిత్రబోధయే విరోధాఖండమును యుద్ధప్రియముగ జేసి, వివిధ మతములమధ్యను కార్మికధనాధికులమధ్యను ఉత్తమ అధమ తెగలమధ్యను, ఇప్పవసేల పట్టణములముతో స్త్రీ పురుషుల మధ్యనుగూడ పోరాటముల గల్పించినది. పాశ్చాత్య నాగరికత కల్గి పాశ్చాత్యవాదులు, అరివాదులు, నికొలిష్టులు, సోవెట్టులు అను యిట్లుల భేదములు నచ్చినవి.

కాని ఇంద్రియలోలత్వము, జేమజము, గర్వము మున్నగు మోహభవముల వలన నిజమైన సౌఖ్యము గల్గునా! లేదు. అల్లయినచో విరోధాలలోని బాటలు, విస్మయములు ప్రపంచమునుండరిలో అత్యధిక సౌఖ్య పంచులై యుండవలసినది. నాడు సౌఖ్యమునకు చాలమారముగ నుండిరి మనకు చెలియును. ఇంగ్లాండు చక్రవర్తికి గొప్ప మార్పుడస్త్ర వింపనంత సామ్రాజ్యము గలదు. ఊహించలేనన్ని సౌకర్యములు ప్రపంచమందు మనుష్యమాత్మనుండవలసినన్ని సదుపాయములుగలవు: కాని సారథ్యభూముడు తనకు విచారము లేదని చెప్పగలదా! అధికారము నుపయోగించుట జ్ఞానమానుగాని మానవుడుగాని విస్మరింప జేయదు. ఊహించజేయును. అధికారమున్నచో యొక నశికముగా నుండినను అభిలాషను గల్గించి అది లేకపోయినో యను దుఃఖమును కలిగించునోగాని సౌఖ్యము నీయదు. పరిపాలనాధికారమునం దున్నవారు యీ సత్యమును గుర్తించినచో యీ ప్రపంచమందు దుఃఖము అన్నియు అంతరింపగలవు.

సభలవలన లాభములు

కావున ఆధ్యాత్మికసభలను నేడు మనము జరుపుచున్నట్లే జరిపి, ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమును ప్రజలలో విస్తరింపజేసి నచో గత లాభము యొలికిని తెప్పవలయు. మనదేశములో సీసభ యెడెడెందుండి జరుగుచున్నప్పటికి విరోధా ఆమెరికా దేశములో చాలకాలమునుండి ఆధ్యాత్మికసభలు తరుచుగ జరుపుచున్నవి. ఈ సభలకు చాల ప్రాంతములనుండి ప్రతినిధులువస్తారు. ఈసభలవలన చాలలాభములుగలవు. మొదటి జేమన జేతావ్యయందు నిమజ్జితైన ప్రజలందరినొక్కచోగలసి భ్రాతృభావము పెంపొందింపజేసి అన్యభ్యులగు భూతమాపము లందుండువాటితో సంప్రదించుటకు మారనజగతులను కనుగొనుటకులగును. ఇట్టిఅంతర్జాతీయసభలయందు అన్నిప్రాంతములవారునుగూడి, ఈపనియందే పాటుబడుచున్న యితరదేశీయులు స్వానుభవములను నేమికనుగొనగలిగిరో తెలిసికొనవచ్చును. పాపనాశనము, యుద్ధము సేరములను తొలగించుటకై శాంతి ధర్మ స్నేహ సౌఖ్యముల నెలకొల్పు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమును ప్రబోధింపవచ్చును. ఇంకొక విషయమున ఆధ్యాత్మికజ్ఞానముగల ప్రతివాడును సాధారణపు మానవుని కన్నుమందీవాడుగా నుండును. వారు ప్రేమయు, నయదాక్షిణ్యము న్నాయును, వివ గుణుగలిగియుండును. వారుమనకు సౌఖ్యదాతలును బావులును. వారిసాంగత్యము ప్రకంపార్పయ్యుండీని బట్టి ఆధ్యాత్మిక తత్వజ్ఞులగునాడె యెట్లుండునో మాహింపవచ్చును. అట్టిసభలవలనజరుగుట యొక భాగ్యము.

భారతీయతత్వజ్ఞుల కొకమనవి

ఆధ్యాత్మిక తత్వమునకు జన్మస్థలముగనున్న భారతదేశము ఆధ్యాత్మిక పరిశోధనలయందు చెమకబడియుండుట విచారకరముగన్నది. నే నీ మాట బా తీర్వముతోననుటలేదు. మనకాలంలో ఉత్సాహమును పురోన్మేషమునకై తెప్ప

చున్నాను. ఇండియాలో మంత్ర కత్తెలకు లోపములేదు. నేడములు ఉపనిషత్తులుగల యీదేశమునందు పుట్టుటచే భారతీయుడు సహజముగ అనేకములకు తగిన గుణములు గలిగియుండును. కావున భూతములు, ఆత్మలు ఆదేశించుటకు తగిన గుణము లగలవారు ఆధ్యాత్మికాభిలాషగలవారు యేగురుమూలగా ముములుండుండి పోయిరో వారిని వదిలి జూచు గుండుట అధ్యాత్మిక సంఘములకు విధియై యున్నది. తమకుగల ఆధ్యాత్మిక గుణముల ప్రకటించు కొనుటకు భారతీయులు జూరెదరు. కావున ఇండియాలోని ఆధ్యాత్మిక తత్వజ్ఞులు ప్రతిపాలవాదులను అత్యంతైక్య ప్రహరణము లేకున్నను ఆర్యపంతుష్టికారై న పనిజేయవలెను. ఇండియాలోని వాతావరణము ఆధ్యాత్మిక తత్వమున కనుకూలమైనది. ఇతరదేశములవారికన్న భారతీయుల కమితయమున లాభముకలదు ఇచ్చటికి చేరిన గర్భుల్లెరు యీసందేశము యెల్లయెడల వ్యాపింపజేసి, అన్నిప్రాంతముల దు ఆధ్యాత్మికసంఘముల స్థాపింపగోరుచున్నాను. వివిధసంఘములమధ్య సహకార ముండవలెను. ఇతరదేశసంఘములకు అప్పుడప్పుడు కురుంపుచుండవలెను. అన్నిరాష్ట్రీయభాషలందు మాతృతల ప్రకటించి యీవిషయమున క్రోధగలవారికి జ్ఞానాభివృద్ధి గలిగించవలెను. కరపత్రముల పంచిబెట్టుచుండవలెను. ఈ పనులన్ని ప్రారంభించుటకు ధనము మదుపుండవలెను.

ముగింపు

సోదరులారా! నేనుముగించితిని. ఇంత దివ్యముగ విషయమును తెలిపితిని మీకు నాయుపన్యాసమునందు తెలుపలేక బోతినని నాకు చెలియును. నాకుగల అంధోశవాభిలాషలు గూడ, ఇందులకు కొంతవరక కారణములైనవి. మీరుకర్తవ్య జనిపందులకు హృదయపూర్వకముగ వందనములర్పించుచున్నాను. నన్నధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనినందులకు నేనొకసారి మీకు కృతజ్ఞత రూపుచున్నాను. పరాత్పరుడు మీన్నిలరై కరుణ మయుడై ఆకీర్ణచనములు కురియుగాక మన యుద్వేగము జంతుకొందుగాక.

ఓం శాంతి శాంతి శాంతి.

రీడింగు ప్రభు

భోపాలు లీగముగారు సందర్శించుట
కలకత్తా, డిశంబరు 27:— రీడింగుప్రభుని భోపాలు లీగముగారు సందర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)
రీడింగు దంపతులు పంచెములను జూచుట
కలకత్తా, డిశంబరు 27:—పంచెములను జూచుటకు సహకారముగ ఊరేగింపుతో రీడింగుదంపతులు చెదలిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, డిశంబరు 27— గురువారమునందు సెంటు పాలు దేవతమునందుజరుపబడిన దైవప్రాధనలకు రీడింగుదంపతులు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)
రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట
కలకత్తా, డిశంబరు 27:— బర్మనాను మహారాజు, హెచ్. యి. ఎ. కాటన్, దర్శింగమహారాజు, యన్. ఆర్. దాను, సయ్యద్ నవాజ్ అలీ ఛోదరీబహదూర్, దిగవతియా రాజా, అక్రామముస్సేక్, రాయునుసీలాల్ సహార్, పి. యన్. గవాగర్లు శుక్రవారము నాడు రాజప్రతినిధి సందర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బీమ్ బండ్:— నీరేపోయిన పిర్యమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి తెలిపింది. స్వత్వముగాని మూత్రముతోగాని పిర్యమునుపరిమళముచున్న యడం తత్వము నిలిపివేయుట మనలెవరము, వపునతత్వమును తొలగించి యడ్డు తెలుగును, ఎంత బడినుని కయినచూ రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార గుళును అనుభవించునట్లుజేసి సంతాప పంతులగు జేయును. పుస్తకములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ! 1కి రు 2-0-0 పి. డి. చార్జీ వేరు.
ఆర్య వైద్యశ్రమం,
13, వైరాగిమఠంపేధి, మద్రాసు.

కాంగ్రసువారిలో ఎట్టి అభిప్రాయ భేదములున్నను అస
పరము కలిగినచో అందరును ఏకీభవించిరిని మనమిప్పుడు దొర
తనమునకు స్వత్యవరుపగలిగినందున నాకు నేడు మహాత్మా
మును మహానందముకలిగినది. గతంలో మన భేదములు ప్రా
రంభమైనవి. నేను కాంగ్రసుపై తిరుగబడలేదు. కాంగ్రసును
నుస్థిర మొనరించుటకు సాధనభూతముగ గట్టినమ్మకముతోనే
నేను స్వరాజ్యపక్షమును వీర్చిరచిరిని. నేనెన్నడును మహా
సభను వదలిపోలేదు. పద్ధతులలో మన మేకీ
భవించాలకపోయినను వికమత్యము చెడగూడదు. మీకు జాని
లోనమ్మకముకలదు. కాన మీరాపనిచేయుడు. మీకు నీయుం
ద నమ్మకముకలదు గాన మేము దీనిని చేసెదము అను సహృద
యుండవలెను. ఢిల్లీలోను కాకీనాథలోను యిందులకు ప్రయత్న
ములు జరిగినవి. ఏకీభావము కుదిరినదిగాని మహాత్ముడు నాయ
కత్వము నహించువరకును స్థిరత్వము కుదురవని నేనెఱుగుదును.
ఈరెండుపక్షములలోను ఏపక్షముగాని కాంగ్రసువదిలి పోయి
దనినివ్వరును తెంపగూడదు. మహాత్ముడు ప్రేమమంత్రిమును
జీవించి అన్నిపక్షములను తనప్రేమపాకములచే బంధించి విభా
ములను తొలగించెను. దేశమంతను రెండుపక్షములవారును స
హృదప్రేమతో నేకరించుచున్నారు. రెండుపక్షములును నిరంకు
శోద్యోగుల పెదిరించవలసి యున్నది. అసహాయవాదులకు తరు
వులేనని స్వరాజ్యపక్షమువారును, స్వరాజ్యపక్షము వారిని
తరువులేనని అసహాయవాదులును బెల్లంబో కొట్టుకొనుచుండ
చూచి అనందింపగలుగుదు మని నిరంకుశోద్యోగులు తలచు
చుండిరి గాని మహాత్ముడు నిరంకుశోద్యోగులకు ప్రోత్సాహం
మును కలిగించెను. మీరీతీర్మానము నామోదించిన దొరతన
మున్న కాంగ్రసుపేరట పెదిరించుటకు మాకు సంపూర్ణాధికార
మునగదరు. స్వరాజ్యమునగా సక్రమనిరోధ నిర్మాతలమును, జా
తియస్వరూపసంబర్ధనమునై యున్నది. నేడు నిరంకుశోద్యోగు
లన్ని కాటలను ఆక్రమించిరి. వారిని మనము స్వాధీనపరచుకొన

[illegible]

హిందూ మహాసభ - రాచకీయ ప్రాముఖ్యము

సత్య మూర్తి గారి యువ న్యాయము

లజపతిరాయగారి ఉద్దేశ పూరితోద్బోధనము

ప్రకాశంగారి కోహిటు తీర్మానము

అస్పృశ్యతానివారణము, వివాహాచార సంస్కరణము

సాంఘిక నేపథ్యము గూర్చిన తీర్మానములు

బ్రహ్మచర్యముతో విద్యనభ్యసించవలెనను తీర్మానము

మూలవాగ్దారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(నిన్నటి తరువాత)

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణులు లను భేదభావములను మరచి పోవలెను. హిందూ మహాసభ వేదికపై వేరొక పాము అందుకు విత్తమైనది లేదు. అస్పృశ్యత నివారణోద్యమమునకై యెక్కువ యుత్సాహము ప్రకాశింపవలసివచ్చింది. రాజకీయ విషయములనుండి గా, జనాభా లెక్కలను జాగ్రత్తగా, హిందూ సంఘములో నొక భాగమైన మన నాగరికత విజ్ఞానముల నలవరచుకొనిన అస్పృశ్యుల కొరకై మన మెంతయు పాటుబడవలసి యున్నది. మహాసభ వారిని పాతకాలము నుండి తీర్చవలెననియు, నూతనముండి నీరు తెండుకొన వలెననియు, దేవాలయముల లోనికి రానివలెననియు గోరినది. కాని మహాసభ గూడ అహింస యందు నమ్మకమునుడుటచే ప్రేమ పూర్వకముగనే మూలార్థముల సాధింప వలెనుగాని బలవంతముగ గాదు. కావున యిట్టి కార్యము సాధ్యపడనిచోట్ల యందు వారి కొరకు ప్రత్యేక దేవాలయములను నూతనము స్థాపింపవలెను.

అనేక కేరాల బ్రాహ్మణులనుండి మహమ్మదీయులు హిందువులను మతమునందు కలుపుకొనుటకు వచ్చారు. మహమ్మదీయులలో అనేకముంది యిట్లు మతాంతరీకరణమును బొందిన వారే. చాలముంది క్రైస్తవ మత ప్రచారకులు గూడ మతాంతరీకరణము చేయుచున్నారు. హిందూ క్రైస్తవులు మనముగూడ మనమత జ్ఞానమును యితరులయందు వ్యాపింప జేయవలెనని కాసింపుచున్నది. కాని మనమిదివరకు అభ్యర్థనహించితిమి. అత్యధికముగా సోదరులు మాత్ర మివిషయమున పాటుబడుచున్నారు. ఈ దేశములో మహమ్మదీయులు క్రైస్తవమతము చేయుచున్న వాదావిధులను బట్టి ప్రస్తుత సమయముందు హిందూ మతము నందు గూడ ప్రచార సంస్థలు ఏర్పడుట త్యవసరమయినది.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ఇప్పుడు మరొక ప్రశ్న వచ్చినది. మహమ్మదీయ సంఘమువారు ఎన్నో సంఘములందు, ఉద్యోగములందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును పొందవలెనని గోరుచున్నారు. 1906 సం॥న వరల్డ్ ట్రేడింగ్ రహింతుల గారు యీ ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికముగా నుండిన బాలుననిరి. పిదప లక్నో జరగబడిక అంగీకరింపబడినది. దేశ ప్రేమమును బట్టి గూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు నేను ప్రతికూలడనే. కాని మహమ్మదీయులు విడువనంకితాలము మన మేమియు జేయజాలము. ఇట్టి ప్రాతినిధ్యమునుడువలన సాంఘిక విభేదము తగ్గి మనకు బాధ చాలించుచుండు గలుగుచున్నది.

“జాతీయ భ్రతుల మున్నువుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును బాలించు. ఇప్పుడున్నట్లే అన్ని విషయములందు సాంఘిక కాభిమాన ప్రత్యేకతాభావము లుండినచో ఇండియాకు జాతీయ ప్రభుత్వముండరాదని నాయుభిప్రాయము. సాంఘిక ప్రత్యేక భావములు జాతీయ భావములు కలసియుండగలవని నేను తిలంపము. రెండవది వచ్చుచో ప్రతి మొదటిది అంతరింపవలెను. ఇప్పుడేమి మన మహమ్మదీయులు ప్రేమించిరి. కావున ఈ విషయము చర్చింప వచ్చునపుడు హిందువుల యభిప్రాయమును బాహుళ్యముగ వెల్లబెట్టుటయందే హిందూ మహాసభ దృష్టి కలగవలెను.” హిందువులను మహమ్మదీయులను అందులకు జాతీయ వాదులుగా నుండి విడువవలెనని మొలగవలెనని కోరుచు మూలవాగ్దారి యపన్యాసమును ముగించిరి.

తీర్మానములు

హిందూ మహాసభకు రాచకీయ ప్రాముఖ్యత విద్యుత్ తీర్మానము చేటి సమావేశమునందు సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించుచు నిట్లువర్ణించిరి. “హిందూ మహాసభకు రాచకీయ ప్రాముఖ్యతను నిచ్చుటకీడ మొదలు. ఇంతవరకును ఇది సాంఘిక మత విషయముల నేమనించుచున్నది. దీనికి రాచకీయ ప్రాముఖ్యత యందు టవ సరము. హిందువులకు మంచిని రాక్షసుల వశ్యము. హిందువుల విజ్ఞాన మెట్టిదో, హిందువుల నాగరికత ఎన్నోవలెననియు జీవించుచున్నచో యాచించినచో హిందువుల కి కోసరించును. మతాదులలో జరిగిన మహిమోదరులములకు కారణము హిందువుల పిరికితనముగాదా? హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యుల హిందువుల కొనిర్మాణము, బలముకలిగిన వేగాని సమమరణము. హిందువుల స్వస్థ్యమునుద్ధరించి భుజుభుజములు కలపుకొనవలయును. అప్పుడు గాని నిర్మాణముండదు (హృదయము) హిందూత్వము-పునరుద్ధరింపబడినచో ఉద్యోగములకై పోరాడు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంవాదము అంతరించును. హిందువులందరికిని మహామైన హక్కులుగలవు. సమాన మైన హక్కులుగలవని, తెలిసికొనినచో అలకల్లోలము అందవు. హిందూ మహాసభా స్థాపనము-మహమ్మదీయ సోదరులకు కొందరికి అనుమానములు-శంకాభావములు కలిగించుచున్నదని తెలిసికొనుటకు విచారపడుచున్నాను. ఇట్టి అనుమానములకు కారణములేదు-హిందూ మహాసభ వ్యాపారాధిపత్యమును మతభేదము లుండవచ్చునని మేము నిరూపింపగలము. జాతీయతలో మతవిభావములను సేవలందుచుగాని పోరాటముండదు. మతమునుంచి జాతీయ భావ మనకు చూపించవచ్చును. మన మతములేకన్న గొప్పవనదను జాతీయత గలదు. జాతీయతము మహాస్వరము. మహాస్వరము. మనవిభుడు జేయులో కలప్రాతినిధ్యమునకై పోరాడుట చూచుచున్నాము. ఈ అభ్యాగ్యదేవతలను నాశనమునకై తెలియజేస్తున్నది. ఉద్యోగపురమునందలి యొడంబడిక యొక గొప్ప పోరాటము. దానిని తీర్చు లిపుడెవరియిందుచున్నాము. మహమ్మదీయులు, బ్రాహ్మణేతరులు, నిమ్న జాతులు ప్రాతినిధ్యమును ప్రత్యేకతగోరుట కదియే విత్తముల చర్చినది. అప్పుటినుండియు ఏమతమునకామతము, ఏ మతమునకామతము స్వచ్ఛందీకరణము స్వార్థపరతచే జాతీయతను, జాతీయ భిన్నతని పురచిహ్నించునది. భిలాపత్య అధ్యక్షుడుగా నున్న క్రమాగార జాతీయ ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి చెప్పినందులకు సంతోషించుచున్నాను. హిందూ మహాసభ ప్రాతినిధ్యము విషయమై తగు క్రోధపహించి నిశ్చయములు జేర్చుచున్నాము. ఈ కిందనియు మింపబడిన సంఘమువారు జేరేమంతటను సంచారముచేసి నిరేడికను ప్రయత్నింతురుగాక. కాల్ కత్తువారు ప్రత్యేకముగా హిందువులను గూర్చి గాని మహమ్మదీయులను గూర్చి గాని అభిప్రాయములనిచ్చుటకు వీలులేదు. మున్నటికలహములు హిందువులకు ప్రేమమును కలుగజేసినవి. కావున హిందూ మహాసభకు సరియగు నాయకులు మంచివార్యములను నడిపింపవలయును, లేనిచో హిందూ మహాసభ జ్యేష్ఠముతో పనిచేసిన నవ్వముల పాల్గొనవలెను. అందుచే జాతీయ భిన్నత-భంగము కలుగవని చెప్పిరి.

హిందూ మహమ్మదీయ సంఘమును గూర్చి హిందూ మహాసభ ప్రాముఖ్యము సరయుటకు యీ క్రిందివారు సభ్యులుగా పోక సంఘ మేర్పాటుచేయుట జేయ. ఆ సంఘములో రాంపాల్ సింగ్, చింతామణి, రాజరాజేంద్ర, క్యారక నాథుడు, బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్, మాంజీ, కేల్కార్, జయకార్ టంగుటూరి ప్రకాశం, సత్యమూర్తి, రామలింగారెడ్డి కరంజీ కార్, రామయ్య తిలక్రావాద్ షాదర్, జయరాంబాబ్, జులీ-రాం గాజుకలరు. రాష్ట్ర భిన్నత కిగురు ప్రతినిధులు చివరకు జరిగిన మహాసభ కలరు.

ఈ తీర్మానముపై సభ్యులు గూడ మరెయ్యకరు మాటలాడిన పిమ్మట అంగీకరింపబడును. తరువాత నేపాల రాజ్య పుత్త

త్ర సంస్థాపనకు సంతోషించును నేపాల రాజ్యాధికారులకు అభినందన తీర్మానమును పంపునట్లు తీర్మానింపబడినది. ఈయువ న్యాయ సంధర్మమును మూలవాగ్దారు ప్రస్తుతము దేశములో నేపాళ మొక్కటియే స్వతంత్ర సంస్థాపననియు అందులకు భారతీయులెల్లరును సంతోషించవలసియున్నదనియు చెప్పిరి.

తరువాత కోహిటు దురంతములను గూర్చియు హిందు మహమ్మదీయులకు కల్గిన నష్టములను గూర్చియు సుపర్యసించుచు టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కోహిటు తీర్మానము సుపపాదించిరి. కోహిటు దురంతములలో శ్రీనిరంధించిన వారిని జామీన్-మీద వదిలి ఆ నేరములను పంజాబులో విచారించవలెనని గవర్నరు జనరలును అడుగుచు, కోహిటు దురంతములందున్న నష్టపడినవారికి సహాయము నిధిసమూలు చేయవలెననియు హిందూ మహాసభ వారి కాదబ్బుచేసినవారు సహాయముల కిత్తురనియు తీర్మానమునందుగలవు ప్రకాశంగారు హిందూ మహమ్మదీయులకు మూలములను గూర్చి తమ యభిప్రాయములను విరించిరి. తరువాత లాలా లజపతిరాయగారు “నేను ప్రపంచక మంతటను 49 గిరినిగాని హిందూ విజ్ఞానము నాకు అన్నిటికన్న ఉత్తమ మైనదిగా గాన్పించినది. హిందువు లిప్పుడు అభిగతిని పడియున్నారు. అందుచేతనే కోహిటు దురంతముల వంటివి నిత్యము జరుగుచున్నవి. హిందూ మహాసభ తీర్మానము నందు “చెరచిన వాని, చైనీయులను నేడు రు నొందిన వాని, నిద్ర మెరుచిన వాని, శాశ్వతమునముద్రము ద్రావిన వాని, భగ్నుడై పరచిన వాని, సాధుజడ భావమునానిని, కాపుమంచు వాచరచిన వాని, కామినుల” బాలులచంపుట మహాపాతకమనియు అధర్మమనియు జెప్పబడియున్నది. ఇట్టి మహాదానములకు యుద్ధనియము లేవు. మనమునందును లేవని స్పష్టముగా చెప్పవలెను. ఒక విజ్ఞానముయొక్క గొప్పము గ్రహించవలయుననిన దానియొక్క భనమును బట్టిగాని ఆయుధములను బట్టిగాని గ్రహింపరాదు. మానవత్వమును గూర్చి దాని ఆశయములు అభిప్రాయము లెట్టివో తెలిసికొని దానినిబట్టి ఆవిజ్ఞాన స్వరూపమును నిర్ణయించవలెను. అంత ఉత్కృష్టమైన హిందూ నాగరికత నుంచి మనము పతితులమైనాము. హిందువు లుదారులై అందరిని గౌరవించుట వారి మతవిధి. మహాత్మా గాంధీ గారు రెంతవరకు మహమ్మదీయుల కార్యమును చూపినను హిందూ వివాళమునకు నేర్యజాలను. కోహిటునుంచివారికి హిందువులకుడకు పోయి నే నొక నెల ఉపచారముల సలుపదలచి తినిన చెప్పవలెను అదితో ప్రేమతో సభ్యుల నుద్బోధించెను. సహాయమును చేయవలయునని కోరెను.

పండిత మూలవాగ్దారు రుపపాదించిన తీర్మానములలో మొదటిది గ్రహమును గూర్చియు గుల్బర్గాదు రంతములను గూర్చియు, బ్రహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంవాద విరామమును గూర్చియుగలవు. మాంజీగారు హిందూ సభలను ప్రతిచోటను స్థాపించి మతపునర్నిర్మాణము చేయుటవరకుని తీర్మానము సుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానములన్నియు నామోదింపబడినవి.

తిరువాన్తూరు రాజాగారి మరణమును గూర్చియు, అస్సామీ ఖిర్తి, సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, కన్యాలాల్, తదితరుల మరణములను గూర్చియు విచారమును నూచించు తీర్మానములు అంగీకరింపబడినవి. తరువాత నీ క్రింది తీర్మానము అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది ఆమోదింపబడినది.

1. హిందూ మహాసభ కా, ప్రయోగలందు చేసిన తీర్మానములను యీసభవారు బలపరచుచున్నారు.
2. జాతీయ భిన్నత కి భంగమురాకుండ అన్ని విషయములందును హిందువులు కే క్రైస్తవముగ మిగతావారితో సంఘర్షణలేకుండ పనిచేయుటవలెను.
3. బ్రహ్మచర్య ప్రవచనము ననుసరించుచు బాలకాలి కలకు మతవిభావనిధ్యుల బోధించుటకును,
4. ఏ మైతనుకరే బాలికలకు 12 సంవత్సరములు (బాలుకకు 18 యేండ్లు) రానిధి వివాహము చేయరాదనియు,
5. కాంతిని నెలకొల్పుటకు యత్నించు మిగతా నేవాద్యములతో కలిసిపనిచేయుటకు హిందూ సభ్యులకు ప్రసాదకముల నిర్మించవలెననియు,
6. దేశ నాగరికతతో హిందీ నభ్యసించవలెననియు,
7. సకలముగా మతభర్తృములను రక్షింపవలెననియు,
8. భిక్షువాద్య పక్షి ముఖ్యముగా కృషిసలుపుచు స్వదేశీ వస్తువుల వాడరింపవలయుననియు,
9. మతమతముల బోధించుటకు మంటముల నిర్మింపవలయుననియు,
10. నిమ్న జాతుల యభివృద్ధి కన్నీర్ధములతో దృఢముగా వారిని ఆలయములలోకి ప్రవేశపెట్టగలమునకై యున్న చెరువులు, బావులు, పాకాలులు, బిటికన్నీటికి వారిని రానిధి వలెననియు, అట్లులేనిచో వారికి ప్రత్యేకముగా ఆలయములు బావులు కట్టించవలెననియు, అట్లుగాక అభ్యంతరమునట్లువారు ఉత్సవసమయములందు, తీర్థయాత్రలప్పుడు, వివాహములందు, నాతలకై ప్రయాణము భయనపుడు, యుద్ధసమయము, ఇట్టి ఇతర సమయములందువారిని, అభ్యంతర పెట్టరాదని గుఱుబడినది. ఈ నియమ మున్నగునవి తీర్మానించిరి.

AMRUTANJAN

1925 CALENDAR 1925

The picture of "Mahatma Gandhi" in sitting posture
and
"Radha Krishna" with 3 attractive colours.

అమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

"మహాత్మా గాంధీ" "రాధా కృష్ణ"

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:—

15-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలశ్యము ఆశాంగమగును.

1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

నా జ్ఞానయాత్ర

(యాత్రకుడు)

(5)

జేతయమహాసభ నేడు (26 వ తేది) ప్రారంభమయినది. పదివేలమందికి లెగనున్న ప్రతినిధిప్రేక్షకసంఖ్యను జూచి న, ప్రహ్వనందము గలుగకమానదు. ఇసుమంత సందయినను తేతుండ కాంగ్రెసుభవనములయందు నిండిపోయెను. కాంగ్రెసుసభకు వెలుపల దాదాపు రెండులక్షలజనులు వచ్చిపోవుచుండిరి. వీరందఱు మహాత్ముని సందర్శనముకొరకై యెప్పుడును వేచియుండును. నాయకులను వీక్షించి ప్రణమిల్లుటకు వారుకుతూహలులై యుండురు. పాపము వీరి కేసభకువచ్చుటకును డబ్బులేదు. అందుచే నాయకతర్జనములేదా వీరు సంతృప్తులగుదురు. నాయకులు బహిరంగప్రదేశములలో ఉపన్యాసముల నిచ్చుటమాని. రాటూనును వదుతుచో ప్రజలు వారి ననుకరింతురనుటకు సందియములేదు. రాజోవుసంవత్సరము నాయకులు జేయదగిన పనియిదియే. వివిధసభలు జరుగుచున్నవి. దాసుగారి యధ్యక్షత క్రింద భాండాగారసభ నేటియుదయమున జరిగెను. ఆంధ్రులే యీసభయందు ప్రాముఖ్యము బడయుట సహజము. ఇతరసభలెన్ని జరుగుచున్నను, ఎల్లరదృష్టి కాంగ్రెసుసభపై నిలచియున్నది. ఇతరరాజకీయాలకన్న నేటిక విశేషము గలదు. వివిధ ప్రాంతవాసుల భజనలబయలుదేరి తేలవారుజాను నుండియు వీధులన్నియు దిరిగి అడ్డుతోన్నానామును పులిగొల్పెను. ఆంధ్రులుగూడ నిన్ను నేడును తమధర్మము, నీవిషయమున నిర్వహించిరి. తుండకందమున జాతీయపతాకముయొద్ద చేరి భజనలు పలికిరి. ప్రతిరోజుననుజరిగి జాతీయపతాకాన్నివము మాత్రమందర్శనమున కవకాశముగలదు, హైందవ స్వాతంత్ర్యాయము తిప్పక సఫలమగునను నమ్మకమును పురికొల్పుచున్నది జాతీయపతాకమునకు వినుస్కరించుట యనిన, స్వారాజ్యసిద్ధికై పాక్షిక విశ్వయించుటయే. ఇంతవరకును వాలంటీరుల ఏర్పాటులు చక్కగనున్నను, జేతయమహాసభకు ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను రానిచ్చుటలో గలభాజరిగినందులకు చింతింపవలసియున్నది. మాడుగంటలకు మహాసభ జరుగనున్నపుడు, ఒంటిగంట నుండియు రలుపులతెరచియుంచి సభ్యులనురానిచ్చిన ఎంతయో బాగుండెడిది. అంతుకుమారుగ రెండున్నరవరకును ప్రతి

నిధులు మున్నగువారు యెండలో వెలుపల నిలువబడవలసి వచ్చెను. తదితరులు ఆ సేతులు మూగియుండిరి. వాలంటీరు లెవరిని రానికుతుండ ఏర్పాటుజేయుచుండిరి. ఇంత జనమునుభ్య వెనుకకుబోవుటకు వీలులేదు. ముందుబోవుటకును వీలులేదు. గేటుతీసిరినితెప్పగనే, ప్రజలు ఒకరినొకరు త్రోసు కొన మొదలిడిరి. వాలంటీరులు ఒక్కగేటునుమాత్రము తెరిచి నిరోధించుచుండెను. ఈ త్రోవడినుండి బయలుపడుట సాధ్యమయిన యనుకొనసాగితిమి. ఊపిరాడక ప్రాణముగూడ పోవు నేమోయనినూడ భయపడితిమి. ఎటులయిన నేమి, లోపలబడితిమి. అతిత్వరలో కాంగ్రెసుభవనము నిండిపోయెను. నాకు కులొక్కరోజు చే విచ్చేయసాగిరి. మాడుగంటలకుసరిగ, గాంధీ మహాత్ముడు నాయకసమేతుడైవిచ్చేసెను. ఏసభకయినను నియమితకాలములో ఒక్కనిముసపుయినను ఆలస్యములేకుండ మహాత్ముడు వచ్చుచుండును. గడియారం తప్పుగావలయునుగాని, మహాత్ముడు తప్పదు. చిన్న అంగవస్త్రముగట్టుకుని, నిగర్వియు నిరాడంబరుడునగు యామహామహాని జూచినపుడు, ఒక్కమారుగ నందరునులేచి నమస్కరించిరి. నిన్నటిదినము చెప్పినవీరిగ మహాత్ముడు అధ్యక్షిపన్యాసమును ముందే పంచివెట్టించియుండుటచే దానిని చదువలేదు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు గంగాధరరావు జేతపాండిగారు, తమ ప్రారంభోపన్యాసమును పావుగంటలో ముగించిరి. గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షిపన్యాసమును చదువక ప్రజలధర్మమునుగూర్చి హిందీలోను ఇంగ్లీషుభాషలోను స్వల్పకాలముపవ్వసించి, క్రొత్తఫక్కినిదొక్కెను. దీర్ఘమగు ఆడ్రెసులలో సభ్యుల మనములను విసిగించెడి యలవాటులను మానుకుని, అమృతసేన ప్రసంగములను మరల చదువవలదని, మహాత్మునిచర్య చెప్పకనే చెప్పుచున్నది. గాంధీదాసు ఒడంబడికనుగూర్చియు, హిందూమహాత్ముడీయ సంయోగముగూర్చియు, మహాత్ముడు చెలిపినవిషయము లతిగంభీరములు. ప్రేమచేతనే హిందూమహాత్ముడీయ సంయోగము గుడురునని వీరు చెప్పినవిషయమును ఉభయసంఘవాదయును గుర్తించుటమేలు. గాంధీమహాత్ముడు వెంటనే తీర్మానములను ప్రారంభించెను. తీర్మానములలోకల్ల యధ్యక్షతీర్మానము, ఒడంబడికయే యని చెప్పనక్కరలేదు. ఒడంబడికమీద ఛత్తవిషయనిర్ధారణసభలో జరుగటచే, కాంగ్రెసుసభలో జరుగదనితలచితిని. కాని ఇక్కడను మరల ప్రారంభమయ్యెను. ఉపన్యాసములు ఒడంబడికను

ఆమోదించుచు ప్రాతిభేదాభిప్రాయములను మరల బతుటపెట్టసాగిరి. ఆభయంకరుగారి ప్రసంగము విలీనమైనను, రాటూనుపై వీరి కిసుకంతయు నమ్మకములేదు. కాని ఒడంబడికప్రకారము నడుచుకొందుమని మాత్రము వీరు వాదనము జేసిరి. వీరివాదానము రెంతవరకు చెల్లినో కాలమే తెలుపగలదు. ఒడంబడిక అసలే జనికరాదని జెప్పినవారు లేకపోలేదు. ప్రతినిధులగు హజరత్ మోహినీగారు ముఖ్యులు. అజిత్ సోభా, గోవిందానందస్వామిగార్లును గలరు. కడపటివారు ఆంధ్రరాత్రిపక్షమువారు. నూలుచందా వ్యక్తిస్వతంత్ర్యమునకు భంగకరమని వీరి యుద్దేశ్యము. డబ్బుచందాకు అభ్యంతరము లేనపుడు, నూలుచందా కేల అభ్యంతరముండవలయునో తెలియదు. చందాను నూలురూపమున నిచ్చిన వ్యక్తిస్వతంత్ర్యము ఎగిరి పోవునా? గ్రామములలో ననేకులకు డబ్బుకన్న నూలుచందా నిచ్చుట సులభమని వీరు గ్రహింపకబోయిరి. చెత్తముమీద నూలుచందా బనికరాదను వాదము సభ్యులకు వచ్చలేదు. తీర్మానము గూర్చి బాగుగ నాలోచించి, దాని నాచరించుటకు సంసిద్ధులయినవారే, ఈ క్షర సాక్షిగా తీర్మానము సంగీరింపవలయుననియు, ఏమాత్రము సందేహమున్నను తీర్మానము నిరాకరించవలయుననియు, మహాత్ముడు స్పష్టముగ చెలిపెను. అత్యుల్లసంభావనలదప్ప విగిలినవారందరును తీర్మానము సంగీరించిరి. గాంధీమహాత్ముడు జనుగుణాగ్రహణ ధన్యముల పిక్కిటిల్లెను. ఈయన్యాసము తీర్మానముగావించుటతో యుగియక దానినాచరణలో బెట్టగలిగినపుడే, మహాత్ముడు సంతృప్తిచెందును. లేనియెడల తనకుగలిగిడు డాఖ మింతింకెగాదు. మహాత్ముడు స్పష్టముగ చెలిపెను. రాజోవుసంవత్సరము ప్రజలు మహాత్ముని సంతృప్తిపరచెదరా? లేక అతనిమనోవ్యధ సధికము జేసెదరా? శాన్యాభివృద్ధి యంతయు ఈ ప్రశ్నపై వాధారపడును. శత్రుసాయంకాలములో కాంగ్రెసుసభను మహాత్ముడు ముగించుచు రెండుగంటలకాంగ్రెసుసభ ఆపూర్వము. మహాత్ముని పద్ధతులు అపూర్వముగావా? జ్ఞానకాంగ్రెసు కక్షల ప్రేమమయునంతరింపజేసి చేతులుగడిపెడిది. ఈ చేతులన్నియు నిర్వాహకార్యక్రమమున కుపయోగపడుట యవసరము. అప్పుడే గాంధీదాసు ఒడంబడిక సార్థకమగును.

పంచేమోతరం

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం దినంబరునెల 29-వ తేది

సోమవారము

భవిష్యత్కర్తవ్యము

దేశీయమహాసభ ముగిసినది. గాంధీమహాత్ముని యర్హతతత్వమును కాలమును వృధా చేయక సజాగ్రత్తమునంతయు రెండవోజులలోనే ముగించును దేశీయ విప్లవమును బోధించెను. అందరిను బంధించును త్రము స్వరాజ్యముని చెప్పెను. పరిస్థితులములకుగాని అసూయకుగాని అవకాశము లేదని చెప్పెను. అందరును సుహృద్భావముతో అన్యోన్యమైతితో నుండి అందరికును సమానాదర్శ మగును. రాజ్యము కేరుడని విన్నవించెను. ఈమాటలు మరువజనదు. అన్ని పక్షములకును, మతములకును, విశిష్టతము జేకూర్చుటయే ముఖ్యమని మహాత్ముడు భావించెను. ఈవిషయమున ఢిల్లీ ప్రాయము లుండజాలవు. విశిష్టతార్థమును మనసునం దిడకొనియే మనము పనిచేస వలయును. అందుల కే మాత్రము భంగము గల్గునను సందియ మున్నను దానిని వదిలివేయుటయే యుక్తమగును. ఇందులకు ఆత్మనిశ్చయమును పరిసరమును అవసరములు. ఎప్పుటికైనను ఇతిరు లేదని పనిజేసినపుడు దానినిగూర్చి ఆత్మనిర్ణయము జేసికొనునపుడు తా నానానమున నున్నటుల భావించి సజాగ్రత్తగాని సమన్వయము జేసికొనవలయును. ఢిల్లీ సమన్వయభావము లేకుండినయెడల పోరాటములకును ద్వేషములకును నెఱుంగుదురు. మహాత్ముడియలు గ మాంసమును తినెడిరని హిందువులు నను దూషించి వాటిలో వైరిముగ నుండనక్కరలేదు. ప్రశ్నచేతనే వారికి సాధంపవలెనని మహాత్ముడు చెప్పెను. వారిమతి గ్రంథవగు కొరాసులో నట్టినిబంధన యేమియును లేదని వారికి దెలియజేప్పవలెను. 'మూలచేత దైవతలు మన్ననలందు'ని చెప్పినటుల ప్రేమవాగ్మయముచేత నెంతటి కఠినపాపాణవృద్ధయము నైనను కరిగించవచ్చును. ఇప్పుడు మనకు ముఖ్యముగ గావలసినది అట్టి సమన్వయమృదుమధుర భావమును, వాక్సమనస్యము నై యున్నది. ఇయ్యది చేకూరినయెడల విశిష్టతమును, తద్వారా స్వరాజ్యము నొకరెక్కలోనివి కావు.

ఇకను కార్యరంగమునకు వత్తము. చేయగల పనియంతయును గ్రామములలోనే యున్నదని కార్యదీక్షాపరుల ఒకరును గమనింపవలయును. గ్రామపునర్నిర్మాణము తేది న గాని స్వరాజ్యము రాజులదు. గ్రామమును స్వయంపోషకముగ జేయవలయును. పరాధీనస్థితినుండి తొలగింపవలయును. దేశీయమహాసభ ముందు జేయవలసిన విధ్యుక్తమును నిరూపించినది. గాంధీమహాత్ముడు ఖద్దరుయొక్క ప్రాముఖ్యమును నొక్క వక్కానించెను. అందరయందును విశిష్టతమును జేకూర్చుట

కదియే కనిష్టసామాన్యంతముగ నంగీకరించెను. ఈ సంవత్సర మంతయు ఖద్దరుదీక్షయే సర్వత్ర గాన్పించవలెను. గ్రామములందు ప్రతియింటను రాటమును నెలకొల్పవలెను. కాంగ్రెసుసంఘములు చేయవలసిన ప్రచారము యంతకన్న ముఖ్యమైనది వేరొక టుండబోదు. దేశములో గండమాదినంతను భద్రముజేయవలయును. ఏకులు చేయించి నూలుపడికింపవలయును. ప్రతిగ్రామము నందును పండుప్రతిని అచట సరిపోవునంతవరకు నిలువయించి మిగిలినదానినే బైటికి పోనియవలయును. అప్పుడు గ్రామము బట్టకై మరియొకరిమీద నాధారపడకుండ నుండగలదు. ఇంతకన్న నెక్కువ ముఖ్యము గాకపోయినను ఇంతటి ప్రాధాన్యము గల విషయము అస్పృశ్యతానివారణము గలదు. ఇయ్యది గ్రామములందే యెక్కువగ గాన్పించును. పట్టణములందు ఆధునికనాగరకతవలన నెక్కువ పట్టణపులు లేకుండుపోయినవి. అస్పృశ్యులను నిమ్నజాతివారిని మనసోదరులుగ భావించవలయును. గ్రామములందు బ్రాహ్మణేతరుల యొండ్లలో మూలలు పనివారలుగనుండుట నెరుగుదుము. కాని వారియెడ సమానగౌరవభావము గాన్పించదు. నెట్టివానివలె జూతురు. అట్లుగాక యజమానిసేవక భావమునందైనను సకారవముగ నుండవలయును. తాకినంత మాత్రమున అస్పృశ్యత దీరజాలదు. భావమునందు హెచ్చుతగ్గులు పోవలయును సర్వసమానభావ మలవడవలయును. అందరమును భగవంతుని నిర్మాణమునంతలి జంతుకోటిలోని వారమే యనుభావ మేర్పడవలయును. అప్పుడే అస్పృశ్యతగాని, హిందూమహాత్ముడియవైషమ్యములు గాని పోగలవు. అంతరాత్మ పరిశుద్ధమును గాంచవలయును. కావేషము లంశరాదు. ధనకాంత, అత్యాశ యుండజనదు. ఒకరినొకరు సాధించుగొణ ముండగూడదు. ఇయ్యది లేకున్నయెడల న్యాయస్థానములతో నవనరమే పోవును. కాని మానవమాత్రు లగుటచేత నిట్టిలోపము లేదైపోను గాంచును. అట్టి అపరము లేమైన వచ్చినయెడల తగాదాలు సంభవించినపుడు మరొకపట్టణమునకు బోయి వందలు చేలు న్యాయస్థానముల బొక్కనములో బోయట కన్న తమతమ గ్రామములందే ఒకపంచాయతీ నేర్పరచుకొని పోషారము జేసికొనవచ్చును. ఏ గ్రామమునందుగాని విదుగురు అందరచే మంచివానిపించుకొనువారు దొరకకపోరు. విదుగు రక్కర లేదు. ఒక్కరిమాటమీద నడుచుటకైనను గ్రామములందు కట్టుండ వలయును. అట్టి గ్రామము లిపుడు కొన్నిగలవని చెప్పవచ్చును. వారెవరెవ్వనట్లు నడుచుకొనవలయును. తూటోవారు వచ్చి తీర్పుజేపుకుండ యెవరికివారు సంప్రదించుకొని పరిష్కారముజేసికొనుటయే యుత్తమము. అది లేని పక్షమున అచ్చటనే ఒక పెద్దమనుష్యునిద్వారా పరిష్కారము గాంచవచ్చును. అప్పుడు అట్టి గ్రామము స్వరాజ్యము ననుభవించుచున్నదనియే చెప్పవచ్చును.

జాతీయవిద్య నభివృద్ధి జేయుటయు ముఖ్యశయ మైయున్నది. భారతభవిష్యత్తునకు యీవిద్యలయములే మూలాధారములని మహాత్ముడు చెప్పచున్నాడు. దేశమును జాతీయము జేయగల వివిధ యగును.

విద్యార్థులకు ప్రథమమునుండియు పరాధీనతను గాక స్వాతంత్ర్యమును బోధింపవలయును. వారలను ఒకరిపై ఆధారపడియుండునటుల జేయరాదు. ప్రపంచములో స్వేచ్ఛగ గౌరవముగ సర్వసమానభావముతో మెలగుబాటల నేర్పవలయును. నూలువదుకుటను నేయుటను నేర్పవలెను. వీరు స్పృశ్యులు వీరు అస్పృశ్యులను భావము వారల క్కకుండ జేయవలయును. మహాత్ముడు దెల్పినసూత్రములప్రకారము జాతీయవిద్యాలయములను నడుపునెడల భవిష్యత్తునందు భారతయవకులు దేశమునకు వెన్నెముకగ నుండగలరు. ఈ జాతీయవిద్యాలయములను బోషించుభారము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములపై నున్నది. ఇదివరకు పడిపోయినవానిని పునరుద్ధరింపవలయును. వీనిలో జరిపించిన తమపిల్లలు పాటబోసికొనుట యెట్లనుభావము తలదండ్రులకు గలుగకుండ జేయవలయును. వృత్తివిద్యలనేయిందు ప్రధానముగ నేర్పవలయును. విద్యాప్రవీణతకు గూడ పూర్వకాత్త్రము అవభ్యసించుటకు వసతులను జేయవలయును. పూర్వకశలన్నియును వికసించునటుల జేయవలయును. జాతీయవిద్యాలయములు నిజముగ జేయవలసినపని యెంతేని గలదు. స్వరాజ్యకార్యవిధానమునంతను అవియే పూర్తిజేయగలవని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసుప్రచారకులు ప్రతిగ్రామమునందును సావరమేర్పరచుకొని పాఠశాల నెకదానిని పెట్టి పిల్లలను జేర్చుటయు ద్రిప్పించి, మాలపల్లెలందుద్బోధము గలుగ జేసి సర్వసమానభావమునునేర్పి పలుకుబడిని సంపాదించి ఊరికంతకును తమపై గురిగల్గునటుల జేసి యేతిగాదా వచ్చినను ఆయ్యవారిదగ్గరకే పోవలెననుభావము ప్రజ్వలిల్ల జేసినయెడల గ్రామము స్వతంత్రముగనుండ కేమవును? ఆగ్రామమే ఆకాంగ్రెసు ప్రచారకుని పోషించగలదు. ఇందులకు కాంగ్రెసుజబ్బును వెచ్చింప నవసరములేదు. నాయకులైన వారందరును గ్రామములలో నిట్లు పనిజేసినయెడల గ్రామపునర్నిర్మాణమును తద్వారా స్వరాజ్యమును జేకూర్చినవారిగుదురు. పై దెల్పినటుల యిట్టిపనులన్నిటికిని శాంతము, సహనము, కట్టుదలయవసరము. వీని నన్నిటిని రాటము చేకూర్చగలదు. అట్టి రాటమునే అందరును చేపట్టవలయును. ఈ సంవత్సరమంతయును జేయవలసినపని యిదియేయని మహాత్ముడు దేశీయమహాసభయందు జెప్పెను. 82 యొండ్ల వృద్ధురాలగు ఆని బెసెంటమ్మగారు ప్రతిరోజుజీతము అరగంటసేపు వదుకుచున్నటుల దేశీయమహాసభయందు దెల్పిరి. ఆ వృద్ధురాలి కట్టుదలయు కార్యదీక్షయు ఇక్కలపుయవకుల కుండిన అంతకు రెట్టింపువని చేయగలరని నమ్మవచ్చును. కావున దేశజులు రాటమునుజేపట్టి, విశిష్టతభావము నలవడజేసికొని అన్యోన్యమైతితో నుండి పరిస్థిర దూషణములేకుండ సమన్వయదృష్టితో మెలగి స్వరాజ్యమును చేరువకు దెరుగాక! గాంధీమహాత్మునిసంకల్పము సిద్ధించునుగాక!

సంక్షాంతి నామ సంపుటము

కాలధర్మప్రవృత్తులనుబట్టి సంక్షాంతి నామ సంపుటము మారుచుండును. సంక్షాంతి నామ సంపుటము ఏరికిని తరముగాదు. ఆచారవ్యవహారములు నిలకడగ నుండునేరవు పూర్వార్చన పరాయణ లిక్ఖాలమున వేదోక్తముగ శాస్త్రోక్తముగ వ్యవహరింపవలె ననిన సంక్షాంతి నామ సంపుటము బద్ధమైయుండజాలదు. కాలవాహినిలో నదియు కొట్టుకొనిపోవుచుండును. ఇట్లే ధర్మమునునది సర్వకాలములకు నొక్కటియే యగును. దాని కతీతముగ మాత్రము సంక్షాంతి నామ సంపుటము పోరాదు. అట్లు పోయినయెడల చేటువాటిల్లననుట నిక్కము. మనసోదరులగు మనజాతివారినే హిందువులు అన్వేషింపవలయు. భావించి తమకేదో ఆధిక్యమున్నదని అధర్మముగ భావించుటచేతనే భారతదేశ మట్టిపాపలమునుగడుచుచు పరాధీనస్థితిలో నున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈ నిష్పక్షాత్మధర్మమునుగూర్చి సర్ శంకరాచార్యులుగారు జెల్లములో జరిగిన సంక్షాంతి నామ సంపుటము వ్యక్తముజేసిరి. ఇదేవిషయమును మహాత్ముడుగూడ జెప్పచున్నాడు. నిష్పక్షాత్మలకు నన్నికలహక్కును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నుండవలె నని సర్ శంకరాచార్యులు చెప్పచున్నారు. స్వరూపానంతరమున యుండెడుగాని ఏదీకి తగిన ప్రాతినిధ్యము లేదని సర్ శంకరాచార్యులు రేఖియమై చెప్పుచున్నారో దెలియకున్నది. జాతీయవాదులు నిష్పక్షాత్మల కన్నివిధములను సాకర్యముల జేయవలెనని వాలు పడుచున్నారు. దేశీయమహాభారతి ప్రాతినిధ్యము సంగి వారి నే విధమున నైన గాని యధర్మపవననియే ప్రయత్నముల జేయుచున్నది. హిందూమహాభారతము యందుల కనుకూలముగ నుండి ఆదయే భారతదేశవిమర్శికి ముఖ్యమని తీర్మానించుచున్నది. ప్రస్తుతము నిష్పక్షాత్మభివృద్ధికి ఆటంకముగ నెవరును తరనియే చెప్పవచ్చును.

సర్ శంకరాచార్యులు తమ యువనానామమునందు శ్రీస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి చాలదూరము చెప్పిరి. శ్రీకి పురుషనితోబాటు అన్నిపాక్షాలు నుండవలెనని నిరూపించిరి. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము రావలెనన్న శ్రీలు చేయవలసినవి యెంతయో గలదు. పురుషు జరిగితిప్రజ్ఞను సంపాదించునో అంతటిప్రజ్ఞ శ్రీగూడ సంపాదించవలసి యున్నది. అప్పుడే వారిసంతతివారుగూడ తదనుకూలముగ దేశముయొక్క అభివృద్ధికి తోడ్పడగలరు. సంఘభివృద్ధి కందరును పనిజేయవలసియున్నది. సంఘము నందు దోషము లని భావించునవనియును తొలగింపవలసియున్నది. ఇందులకు ఒక్క బ్రాహ్మణులే గాక బ్రాహ్మణేతరులును అందరును పనిజేయవలయును. సంక్షాంతి నామ సంపుటముపై రాజకీయాభివృద్ధి ఆధారపడియుండు నని కొందరువాదించుచున్నారు. ఒకవేళ దాని సంగీకరించినను సంక్షాంతి నామ సంపుటము కందరును తోడ్పడవలసినధర్మము గలదు.

లిబరలుపక్షము-కాంగ్రెసు
ఎన్నెన్నియో మహాసభలు దేశీయమహాసభతోబాటు బెల్లముతో జరుగుచుండ లిబరలుపక్షమువారు మాత్రము కాంగ్రెసు అహ్వనముల సంగీకరింపక లక్ష్నోలో సమావేశమైరి. మహాత్ముడు తన అధ్యక్షాధిపత్యానమునందు ఐకమత్యమున కవ

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని పూజానిధి
లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను
యథాశక్తిని తోడ్పడుడు

చంపాలు 50893-14.7
వివరము 50893-14.7
కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను
రావుపంతులుగారి చేరిన వసూరు వసూలు మొత్తము
ఇదివరకు 24653-9-8 ఇదివరకు 24878-9-8

ఇపుడానిధిభామునుబంపు చిరునామా:- కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,

కాశము లేకుండ జేసెనని మితివాది నాయకులు భావించుట యెంతయు విచారకరము. అన్నిటి కన్న నెక్కువ ఐకమత్యమే యని మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. ఇట్టి సరమపక్షిభావము నెవరును సంశయించజాలరు. లిబరలుపక్షమువారు కాంగ్రెసులో జేరుటకు అసహాయోద్యమ మొక్కటియే యాటకముగ నున్నదని చెప్పనెడల మహాత్ముడు దానిని గూడ నిష్పటి కావలెననుగదా! ఇకను వారి కాటంకమేముండును? నాలువడుకుటు సభ్యత్వాన్నితగ పరిగణించుటయా? లిబరలుపక్షమువారికి నిజముగ ఐకమత్యమునందు కాంక్ష యున్నయెడల ఇది యొక పెద్దఆటంకముగ నుండజాలదు. రాటముపై ద్వేషములేకుండ విశ్వాస ముండినను చాలును. మహాత్ముడు కోరినటుల కాంగ్రెసునందు జేరినను చేరకున్నను సానుభూతిబలము లుండి కాంగ్రెసు చేయవలకు నైతికబల మొనంగిన జాలును. ఇకను లిబరలుపక్షమువారి యెడంబడికనుగూర్చి సంతోషము కొకటి గలదు. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము వారికి శాసనసభలందు స్వేచ్ఛగ బ్రవర్తించుట కధికార మొనంగినటుల వారు భ్రష్టపడుచున్నారు. అట్లయినను శాసనసభలందు స్వరాజ్యపక్షము వారితో జేరి పనిచేయుట కెట్టియాటంకము నుండజాలదు. ఇంజేమైన సందేహము లున్నయెడల కాంగ్రెసునాయకుల నడిగి దీర్చుకొనియండవచ్చును. అట్లుగాక కాంగ్రెసునందు చేరుట కింకను సంశయములతో పీకులాడుచు ప్రతికూలముగ నుండుట దేశాభివృద్ధికి నష్టమని చెప్పవలసియుండును.

బ్రాహ్మణేతర మహాసభ
ప్రభుమతిభుభారత బ్రాహ్మణేతరమహాసభ బెల్లములో సమావేశమయ్యెను. అహ్వనసంఘాధ్యక్షులగు సఖేగురును అధ్యక్షులగు రామస్వామిమొదల్యారుగూడ స్వసంఘాధ్యక్షమేతమ యాశయమనియు, మరేజాతిపై గాని ద్వేషములేదనియు, సర్వసమానభావము గలదనియును చెప్పిరి. ఏపక్షముగాని విశాలాశయము లుండి మరియొక పక్షముపై అసూయలేకుండ స్వసంఘాధ్యక్షమునకై పాటుబడుచు, ఇప్పుడు భారతదేశ మంతయును దృష్టినునిచిన స్వరాజ్యోద్యమమునకై యేకముఖముగ పనిజేసినయెడల యుక్తముగనే యుండును. ఒకపక్షముగాని ఒకమతముగాని మరియొకవాని నణచియుంచజాలవు. ఏఉద్యమముగాని అందరినత్యమునుబట్టియు, ధర్మోద్దేశ్యమునుబట్టియు సభివృద్ధి యగుచుండును. ఇంతివరకును బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ఉద్యోగములమీది యాశతోనే నడుచుచుండెనను సందేహమును ఈ సభాధ్యక్షులు

బాపిరి. సర్వసమానభావముతో బని చేయుట అందరకును సమ్మతమే యగును. ఈవిషయమున భేదాభిప్రాయము లుండజాలవు.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు
బెంగాలుప్రభుత్వము ఆవలంబించిన తీవ్ర నిర్బంధవిధానమును భారతదేశములో నన్నిపక్షములవారును ఖండించుచునే యున్నారు. దేశీయ మహాసభయందును ఖండింపబడినవి. ఇప్పుడు బెంగాలుప్రభుత్వమువారు యీఆర్డినెన్సును శాసన రూపముగ జేసి శాశ్వతముగ నుంచ గోరుచున్నారు. అరాజకపక్షమునందుజేరెనా, ఇందుకు నిదర్శనము లేమైననున్న వాయని మెట్టివిచారణలేకుండ నిర్బంధముల పాల్పేయుట మానవవిరుద్ధమనవలయును. ఇయ్యది ఈదేశమున నన్నిపక్షములవారికిని ఇష్టము లేకుండుటవలన శాసనసభలో శాసనముగాదని యే సమ్మతమవును. కాని గవర్నరుగారి కున్న సర్విఫికేషనుఅధికార మెక్కడికపోయినది! ఏమైనను సరే ప్రజాభిప్రాయ మెంతప్రతికూలముగ నున్నను ఇంతటి ఉపయోగకరమగు శాసనము గావించకుండ విడుతురా? అది కల్ల.

కీ. శే. కోటయ్య దేవరగారు
బందరువాస్తవ్యులను గానవిద్యాప్రవీణులు నగు కిరిపేటి కోటయ్యదేవరగారు విన్నపరలోక ప్రాప్తి గాంచిన వినుట కెంతయు చింతిలుచున్నాము. మీరు ఉత్తరస్కారులం వంతటను పేర్గాంచిన. ఆప్రాంతములందు మీరు గానవిద్యను నృద్ధి నొందించుటయేగాక సన్నాయిమేళము జేయువాండురును వీరివద్దనే నేర్చుకొని ప్రవీణులైరి. వీరి మరణమువలన ఈవిద్యకు తీరనినష్టము వాటిల్ల ననవచ్చును. వీరికుమారులు వేణుగానము నందుకు ఫిజేలునందును పేర్గాంచియున్నారు ఈ విద్యను కోటయ్యదేవరగారు తమతో బోధింపక తమకుమారులను ప్రవీణుల జేసి, యింకను యెందరకో నేర్పించుటకు కృతజ్ఞత జూపవలసి యున్నది. వీరియాత్మకు శాంతి గల్గుగాక యని కోరుచున్నాము. వారికుమారులకును కుటుంబమునకును బుదుగులంబరకును, మా సంతోషచవంబుల చెల్లుచున్నారము.

కాంగ్రెసు వారము
మచిలీపట్నము, డిసెంబరు 23:- కాంగ్రెసువారము పురమున బాగుగా జరిగెను. వారమునందు ఐహిరంగపథల పేర్వరతి, కాంగ్రెసు ఆధ్యక్షుని యువనానామము జరిపి తెలుగు భాషలో ప్రజలకు వివరింపబడెను. కాంగ్రెసు ఉద్యమమును గురించి, యుద్ధోద్ధిచును స్థానికనాయకు బువ్వపిండిరి, (స్వగీయవలేఖరి కరిచాన్.)

అ. బా. విద్యార్థి మహాసభ

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు

బెంగళూరు, డిసెంబరు 27—నేడుదయము జరిగిన అఖిల భారత విద్యార్థి మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన సి. ఆర్. రెడ్డిగారు తమ ఉపన్యాసమునందు పిల్లల పాఠశాలల విద్యార్థి విధానమును ఇండియాలోని విధానముతో పరిష్కరించు మన దేశమునందలి విద్యార్థులకు జాతీయతానిర్మాణమునకు పాటుపడలేదని నివారణము చేసిరి. వ్యవహారములు వెనుకకు నడచుచున్నవి. జాతీయత ప్రచారము జరుపవలెనన్న విద్యార్థి సంస్థలు దేశీయత ఆదిననుసం దుండవలెను. అఖిలభారత విద్యార్థి సంస్థలగానుండు ఉన్నత సంస్థలు ఒకటియై తమదృష్టి నంతయు దేశసేవకై యువకుల తయారు చేయుటకుండు కేంద్రీకరించవలెను. గుజరాతు కాశీ విద్యార్థి కమిటీ దేశావసరమును బట్టి మామూలువిద్యలోపాలు జాతీయతను ప్రచారముచేయు పాతకాలకు తమని ధులనుండి ధనసహాయము చేయుచుండవలెను. ప్రస్తుత మొసంగుచున్న విద్య భారత జాతీయత నభివృద్ధి చేయు జాలదు. తగిన రీతిని ప్రజాశ్రేయమును నారాయణులైన స్వాధీనతకు నభివృద్ధి చేయుచున్నది. భాషావిషయములు గాక మిగిలిన చరిత్ర గణితము మున్నగు విషయములన్నింటిని గణితభాషలలోనే బోధించుచుండవలెను. ఎం. ఏ. తరగతివరకు గూడ మైత్రీ చరిత్రను దేశభాషలలో బోధించవలెను. కళాకాలకు సంబంధించినవి గాక యితర శ్రుతి ఉపన్యాసములైనవియు, ప్రకటించియు విద్యార్థుల పితృదేవతలైన. ప్రతివిద్యార్థునకు జాతీయపద్ధతులపై పునరుద్ధరించి దేశభాషాభివృద్ధికి పాటుపడగల విద్యార్థి నిపుణుల తయారు చేయుట వశతులైనవలెను. అందు విద్య నేర్చువారు స్వాతంత్ర్యముగలిగి యుండుటకు తమదేశపాత్రకామి కచ్యపారకవనవారముల చక్క బెట్టుకొనగలవారుగా నుండువలెనని జెప్పి, అధ్యక్షుడు విద్యార్థులెల్ల సుఖమున యెనర్చుటకై గ్రామ పునర్నిర్మాణ కార్యమునకు, కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు గడవగలవని హెచ్చరించెను.

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

పిదప ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు విద్యార్థులకు పన్యసించిరి. ప్రభుత్వము వారికి స్థాపించబడిన సహాయములేయవలెనని, లేక ప్రభుత్వముకు స్థాపించుగాని, ఎట్టి విద్యార్థి సంస్థయైన జాతీయవిద్యార్థి సంస్థలైనవి గోరిరి. జాతీయభావముతోనే నేర్వవలెనని, జాతీయభావముల పురిగొల్పి, జాతీయవాదుల చే నడపింపబడు విద్యార్థి భావము సంపూర్ణమైన జాతీయవిద్య యగును. విద్యార్థి విధానము బాలబాలికలకు వైద్యవంతులు గను, దృఢ కాయులు గను స్వదేశభావములుగను జేయువలెను. విద్యార్థులెల్ల సమయములందు ఖద్దరు ధరించుచుండవలెను. అస్పృశ్యతకు గొలగించుటకు హిందూమతానుబంధముల మైత్రీగల పాటుపడుచుండవలెను.

మాలానా హేకతారీగారు తరువాత సుపన్యసించుచు విద్యార్థులందరిని యంత్రముగాని తుపాకిగాని, కత్తిగాని శక్ర మహాత్మునిచే ప్రారంభింపబడిన యామహాయోధమునందు నైని కులుగా జేరి స్వాతంత్ర్యమును గెలుచుకొనువరకు ఏమరీ యుండవలెనని హెచ్చరించిరి. ఆయనయు, ఆతని సోదరుడును వారిల్ల సజీవిగా నున్నపుడు, మహాత్మునియులు పిచ్చివారై హిందువుల హతకర్తలను వారు వీరిని హింసించినను హిందూమతానుబంధముల మైత్రీగల తమ ప్రాణములన్నింటిని సమర్పించి మర్యాదను నాగ్దానము చేసియున్నారు.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి యువకులెల్ల పాపసంహరణకు శివునకు రించి చెడుగునంతకు నిర్మూలించవలెనని ప్రార్థనాహించెను. మన దానిసత్యమును దాస్యమును, వీరికితనము లేన స్వరగము భావపరమకొనుటకై అనేక కృత్యములనుండి అనేక కృత్యముల నిర్మించుచున్నాము. మనదేవతలను ప్రతిభాభావముగూడ మనల కొనిసటగా జేయుచున్నదానిని నిర్మూలించవలెను. మనము కాశీయముగ కొనిసటలుగాక దిగ్ర దేవతల అసాంగత్యమునకు గూడ దానిసమయములందు అమిరి లజ్జాకరముగను, నింద్యముగ నున్నది. మన యాజన్యమునందు ద్రోహమును తొలగించవలెనన్న మహాత్మాగారిగాని దరిద్ర దేవతల పారద్రోలుటకు దెలిసిన మంత్రమును అనుసరించవలెను. పేదలు తమంతము అన్నవస్త్రములు సంపాదించుకొన గల్గునట్లు చేయవలెను. అజ్ఞానమును తొలగించవలెను. మానవులొందొరులగుగ్య పోరాటములు లేకుండజేయవలెను. ఇప్పుడతరించుచున్న తరమువారు రానున్న తరమునకు దుఃఖమును నిగ్గును ఒప్పగించుచున్నారు. కాని ఇది మేము బుద్ధిపూర్వకముగా నొప్పగించు చున్నదిగాదు. మేము మిత్రులైన ఉన్నతాశనులైన మునీయులనుండి వలెనని గోరుచుందుము. తప్పులు సవరించుకొని, అపజయముల పాటించు మామహానీనతను మన్నించి, మావాంఛల నీడేవుడు అని జెప్పి సరోజినీదేవిగా రుపన్యాసము ముగించిరి.

మహాత్ముని సలహా

విద్యార్థులు: ఖద్దరు

మహాత్మాగారి గారు విద్యార్థుల సభలో నిటువనన్యసిందిరి

“కొద్దరోజులక్రిందట నేను మీ కధ్యక్షుడు పంజాబులో ప్రయాణము జేయుచుండగా ప్రభుత్వకళాకాలలో చదువుచున్న విద్యార్థులు దేశసేవయందు పాల్గొనవచ్చునని ఆయన నన్ను పశ్చించిరి. వారికివచ్చుచున్న ఏట్టి పనిజేయుటకు నాటుకములేదని నేను చెప్పగా ఆయన నొకపద్ధతిని సూచించెను. కాని నేను పూర్తిగా విశేషతేదుగాని యందలి నూత్రమును మనస్ఫూర్తిగా సంగీకరించుచున్నాను. దాని నాయన మీకు పూర్తిగా విశదీకరింపగలను. కాని మీరందరు జేయగల అల్పవిషయము ఖద్దరపనియని నేను జెప్పగలను. ఇది మీరు జేయజాల నిబిగాదు. ఇప్పటికి నేకరిగింతవరకు ఖద్దరుపైకట్టి నిషేధములేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు మీ ఉపాధ్యాయులకు రాట్టుమును త్రవ్వకుటగాని, ఖద్దరు ధరించుటగాని నిషేధింపవలెనని ఉత్తరువు లేదు. ఒకరిని నిషేధించుచున్నాను. మీరు ఖద్దరు ధరించుట మీయుపాధ్యాయులు తన్నవమాన పగచినట్లు భావించినచో ఆయన మిమ్ము వారింపవచ్చును. కావున మీరు ధరించు కద్దరు పవిత్రతకు స్వతంత్రతను చిహ్నముగా నుండవలెనుగాని మీయుపాధ్యాయుల కవమానపరచునదిగా నుండవలెనుగాని మీయుపాధ్యాయుల కవమాన పరచునదిగా నుండరాదు. భారతదేశ శ్రేయమును మనసాగోరు విద్యార్థి యెవ్వడును ఖద్దరును విడువజాలడు. అందుకుగల కారణములను యిదివరకే దెలిపియుంటిని. మరల జెప్పవసరము లేదు.

విద్యార్థులు అనేకము యిట్లుండుల దెలిపినపుడు నాకు చాలబాధకలుగుచుండును. నేను ను ఆస్పత్రిలో నేనున్నపుడు ఆ చుట్టకర్నలు మేడకు గారి క్రింద పనిచేయుచున్న విద్యార్థులు తాము కద్దరు ధరించి నచో కాలేజీనుండి తరిమివేయబడుదురను భయముచేనట్లు జేయజాలకున్నామనిరి. నేను మేడకుగారి నడుగ ఆదంతయు అపత్రవని దెలిపిరి. అంతేగాక యువకులందరిని దేశభావములుగా నుండి స్వదేశపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించునట్లుగా బోధజేయునని నన్ను గోరెను. తనభార్యను నాయుధ్యుల యుద్ధేయమును బలపరిచుటగా సంపెను. ఆమె నావద్ద కొన్నివస్త్రముల గొంపొయి సంతసించి ఇండియాలో తయారగువాని ప్రోత్సయమును ఇంగ్లాండులోను విరోపాలాను ప్రచారము చేయుచునని నుడివెను. విద్యార్థులలో చాలవరకు అనవసరమును ఖరీదగలదు. విద్యార్థులుచేయుగల కనీసకార్య మేమన పేదవారలలో సరిసమానుల మని చెల్లించుటగాను కద్దరుధరింపవలెను. అప్పుడు మీరు భావికార్యములకు సగరములలోగాక గ్రామములలో పునాదిగ చేసినవారగుదురు.

నోటీసు

ఇందువలన నమస్తమయినవారికి తెలియచేయునది యెమనగా:—

నేను, నియ్యవ జియ్యన్న, సా. కాశీనాథశ్రీజగన్నాధపురం, నర్సాపురం కాపరతులున్ను, రంగూరులో పుగాక వ్యాపారముచేయునట్టియు “రుస్తుంబాదా” అబ్దులహింబదగ్గూ వారిపయన “కాశీనాథ” సర్పాధ్యక్షులు కోర్టులో O. S. 17/1924 నెంబరున దావా దాఖలుచేసియున్నారు.

సదరు “రుస్తుంబాదా” అబ్దులహింబదగ్గూ O. S. 56/1922 నెంబరున కాశీనాథ సర్పాధ్యక్షులు కోర్టులో దాఖలు చేసిన “Awards” డిక్రీని ట్రిమున్ను, ఇందుపైని వీరిలో “రుస్తుంబాదా” మహమ్మదు మస్తాను Madras High Court C. M. A. 128/1924 నెంబరున చేసిన ఆశీలు డిక్రీనిబట్టియున్నా, వీరియవవాసులు నాకు First Charge కర్తయున్నవి. యిట్లుండగా, యిట్టివల, వీరిలో, “రుస్తుంబాదా” మహమ్మదు మస్తాను దురుద్దేశ్యముతో తన స్వంతతనముల అన్యాయములను చేయునై యున్నట్లు తెలియవచ్చినది. సదరు వీరిఅస్తులను, యివగు యేనిధముగా వ్రాయించుకొనినను, Law ప్రకారం, చెల్ల నేరవనియు, నావాకీరి బోధవలసియుండుననియు, యిందు మూలముగా తెలియపరచడి మయినది.

మకాం కాశీనాథ } నిమ్మన. జియ్యన్న
జగన్నాధపురం, }
27-12-24.

కీ||శే||గరికిపర్తికోటయ్య దేవరగారు

నిన్నటిదినమున వరమవద మందిరి
(స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త)

మాచిలీపట్నం, డిసెంబరు 29:—సుప్రసిద్ధ గాయక శిఖామణియగు జంగము కోటయ్య దేవరగారు నిన్నటిదినము బంగారు నందు స్వగృహమున కైలాసమును చేరిరి. వీరి మరణమునకు బందరుపట్టణ మంతయు అత్యధికముగ విచారించుచున్నది. సంగీతమునందలి వివిధకళలను గాంభీర్యగౌరవములును ఈ ప్రాంతమున వీరి ప్రశస్తతములననే పునరుద్ధరింపబడెను. ప్రస్తుత మిప్రాంతమున ప్రజలనుభవించుచున్న అతియధురముగు సన్నాయి సంగీతముయొక్క అభివృద్ధికి పూర్తిగా, వీరియొక్క నిరంతర స్వాధీనవిరహిత ప్రయత్నములే కారణము. విజ్ఞానముతో సమృద్ధిమైన సంగీతకాస్త్రాభ్యాసమును అభివృద్ధికి దెచ్చుటకు వీరు మొదటినుండియు ప్రయత్నించుచుండిరి.

పారాయణ భగవద్గీత

(వచనగ్రంథము)

క్రానునైజ 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను. బైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. వెల రు 1-0-0.

ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ బెంజునవచనము. వీక్షణ్యాత్ములను కావ్యభాషయను విషయలోపము లేకుండ వ్రాయఁబడినది. శైలి మిగులఁబ్రశస్తమయి ప్రాధమ్యధురముగ నున్నది. ఇది యీ బైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేండ్లనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావించబడుచుండిన తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపఁబడినట్లు లింగంధపీఠిక యందుఁ గలదు. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడు శోచనీయము. ఈ గ్రంథము శ్రీకృష్ణుని వైకము ను బోధముగ నుండును. తాళపత్రమాతృకయందలి స్థానిత్యములను ముద్రామున సంస్కరించిన శ్రీమతా బుక్కుపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము పేర్కొనఁదగినది. ఇది మదరాసు బార్మిలొక వరదా ముత్రియప్పకవీధి నెం 74 రున గల నగలవర్తకులు బైసాని కృష్ణయ్యనెట్టి అంశుసన్న్యవారికడఁ గ్రయమునకు లభించును.

ఇప్పుడే వచ్చినవి ! ఇప్పుడేవచ్చినవి!!

నాటక సంఘములకు
కావలసిన, కలరులు, టోపాలు,
లూ, డ్రస్సులు, బ్రోచీలు మొదలగునవి వెల సరసముగా
దొరకును.

అన్నిరంగులగ్రీను పెయింట్సు 1 ప్లీట్	0 10 0
పారిస్ పెరల్ క్రీము 1 ప్లీట్	1 4 0
డిటా లోకల్ కే డు 1 ప్లీట్	0 14 0
స్పిర్టుగం బాటిల్ 1 ప్లీట్	0 8 0
క్రీపు హైరు అన్నిరంగులలో 1 అడుగు	0 8 0
సిల్వరు లోలాకు 1 జత	1 6 0
రాజపాట్టాటోపాలు	8 8 0
డిటా రెండవరకం	4 8 0
క్రీపు హైరు టోపా	9 0 0
డిటా రెండవరకం	4 8 0

కె. నాదముని అంశు సన్న్య
164 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంట్రుకల
తైలము “మణిసూనె”

మిక్కిలి మహావారమైన మహాసగలం. చైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవస్త్రులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచినగుముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. చుండును రానీయక వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములను మా క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇవానుగా పంపెదము.

ఆ తంకని గ్రహ వార్త సి,
28, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

స్థానిక వార్తలు

కలకత్తా మెయిలు విభాగము:—కలకత్తా మెయిలు నేడు 4 గం॥ ఆలస్యముగటచేటపాపాస్టాఫీసులలో ఆరంభమైనది.

బుద్ధుని విదేశసంవర్కము:—అనుచేటి శ్రీ ఆర్కిరాజు ఉమాకాంత విద్యాశేఖరులవారు (ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలపండితులు) వ్రాసిన కరత్రమును అందుకొంటిమి.

కాల్యందరులు:—అంబాజీపేట కొర్రపాటి వీరాస్వామినాయకు గారు, జువీటరు జనరల ఇన్స్పెక్షన్ కంపెనీ వారు ప్రకటించి మాకు బంపిన 1925 కాల్యందరలను కృతజ్ఞతతో అందుకొంటిమి.

సుగుణవిలాసనభ:—ఈసభవారు 30 లేది సాయం కాలము 5.30 గంటలకు విజ్ఞోరియా హాల్ లో ఏ ఏ కలబలంబుల గారిచే రచింపబడిన "నందనా" నాటకమును ఆరంభమున ప్రదర్శింతురు.

మారిషసుకు లేపాలు:—కొలంబో మీదుగా మారిషసుకు బోవులేపాలు మదరాస్ ఎనల్ పోస్టాఫీసులో 31 లేది సాయంకాలము 6 25 గంటలకు ముగింపబడి రవాణా చేయబడును.

అమరావతి మహిళాసంఘము

పైసంఘమువారి యాజమాన్యమున అమరావతి హిందూ విద్యాలయ భవనములందు 24 వ లేదిన ఒక సభ జరిగెను. శ్రీమతి సి రిక్త్యే అమృతగారు అధ్యక్షత వహించి శ్రీవిద్యును గూర్చి తెలుగున ఉపన్యసించిరి.

రాకపోకలు:—గవర్నరుగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగారు శనివారమురాత్రి ఉదకమండలము బోయిరి.

సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు వైప్రాయిగారి సభలో ఉద్యోగమును స్వీకరించుటకు శనివారమురాత్రి బొంబాయిమీదుగా బోయిరి. వారిని దిగబెట్టుటకు సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు, గౌ. స్వా. శూకవమనాయకు మున్నగువర్యులు మూర్తులు పథుతోడ్కోలు పలువురువచ్చి సాహెబుగారికి పూలదండలు వేసి బంపిరి.

ఎఫ్. నోయిసుగారు కోలకమిటీ అధ్యక్షుడు యితర సభ్యులతో గూడ కలకత్తా బోయిరి.

ఆ. భా. పశువైద్య కౌన్సిల్ మహాసభాధ్యక్షులగు ఎ.డి. మాకుగ్రీగరుగారు (బెంగాలు) ఆధిపారముదయము చెన్నపురి వచ్చిరి.

పితాపురం రాజాగారు నిన్న ఉదయము వచ్చిరి. మైసూరు మహారాజగారు నేడుదయము చెన్నపురి వచ్చిరి.

రిజిస్ట్రీవను ఇన్స్పెక్టరు జనరలు జె. వెంకటశారాయణగారు మలబారునుండి ఉదయం వచ్చిరి.

డి. బి. స్వామియ్య పిల్లగారు మ. కాసనసభాధ్యక్షుడు రాష్ట్రకాసనసభాధ్యక్షుల మహాసభకు (జనవరి 5) హాజరగుటకు కార్యదర్శి ఆర్. వి. కృష్ణునిగారితో గూడ నిన్నరాత్రి డిల్లీకి పయనమయిరి.

శ్రీ శ్రీ డి. జి. యం. లీతుగారు

"వెస్టియన్" మిషనుకు సంబంధించిన మాననీయులగు డి. జి. యం. లీతుగారు మొన్నటిసాయంత్రము ఎన్నూరువద్ద నీటిలో మునిగిపోయి వృథానొందిరి డెల్టుట కెంతయు విచారమగుచున్నది. ఆ సాయంత్రమే వారి మర్త్య శరీరము జనరల్ హాస్పిటల్ కు కొనిరాబడింది. విచారణపై శ్రీ శ్రీ లీతుగారును, వారిభార్యబిడ్డలు మరొందరుమిత్రులును కలసి తిలాసాగా పీఠములకు ఎన్నూరుకు గతివారము వెళ్లియుండిరి. మొన్నటిసాయంత్రము మూడు 4 గంటలవేళ ఎల్లరును ఎన్నూరువద్ద లాగూన్స్ అనునదియందు స్నానముచేయుబోయిరి. యితరు లంతరివలెనే శ్రీ శ్రీ లీతుగారును లోతులనీటిలోనుండే స్నానముచేయుచుండిరి. అపాయము నూచించు ఎట్టియనూ నము లేకుండెను. హఠాత్తుగ గొప్పఅలయొకటివచ్చి లీతుగారిని లోతునీరుగల గుడిగుండములోనికి లాగుకొనిపోయెను. దురదృష్టవశమున లీతుగారికి తుర్రరానందున తనమిత్రుల నెడబాసి నీటియందు మునిగి కనిపించకుండెను. వెంటనే మిత్రవారందరూ ఆతనికొరకు నీటిలో వెనుకొరంభించిరి. శ్రీమతి హాల్ తిలగారు వరితావుననే లీతుగారి శవమును కనుగొనెను.

లీతుగారికి 48 సం॥ల వయస్సు వీరి భార్య, ఇద్దరు బిడ్డలు గలరు. వీరు స్కాట్లండుదేశమున జన్మించి 22 సం॥ల క్రింద వెస్టియన్ చర్చికి మతబోధకులుగ హిందూదేశమునకు వచ్చియుండిరి వీరు కొంతకాలము డిల్లీ కేసు కలెక్టురేషనూరులకు ప్రెసిడెంటుగ పనిచేసిరి. మదరాసుపట్టణముందు వారిశివీర మంతయు విద్యావిద్యములందును, మితపానోద్యమము మొదలగు సాంఘికసమస్యలందును వినియోగించి ప్రభావవంత గావించి యుండిరి. విశోషితులలోను, భారతీయులలోను మిక్కిలిప్రాముఖ్యులుగ నుండి ప్రభావరాగమును బడసిన మాన్యులు. నేటి యుదయము 3 గంటలకు కలెక్టురేషనరులు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రుపబడెను.

విమలవాలరు, న్యాయమూర్తి దేవభాను, సి.పి. రామస్వామి అయ్యర్, యి. డబ్లియూ. లీ, డాక్టరు సి. నరేశమొదలగువారు, కె. వ్యాసారావు, నీలు, సి. హెచ్. మోహన్, ప్రొఫెసర్ యజ్ఞ నారాయణయ్యర్, బాలసుందరం, డా॥ మార్ ఫెల్, కానన్ గోల్డ్స్మిత్, రా॥ బి. జి. వెంకటరంగారావుగారును, పలువురువిద్యార్థులును భవనముందుజేరిరి. తేద నాయక్, నీలుమోహన్ గారలు ప్రార్థనలను సల్పిరి. లీతుగారు భారతదేశమునకును, భారతీయులకును మిక్కిలి ప్రేమాస్పదుడనియు క్రిస్తుమహాశయుని ప్రేమతత్వముచే లీతుగారును పొల్లూని సోదరమానవులయొడ జూపిరనియు మోహనముగారు నుడివరి. విద్యార్థులు వెంటరా కనము ఉత్సవముతో వెస్టి చర్చి స్థలమునకు కొనిపోబడి ఆచ్చలు పూడ్చివేయబడెను.

వార్తావరణ సీత

1924 సం॥ శిశంబరు నెల 29-వ లేది సోమవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యతలు, ముఖ్యతలు, ముఖ్యతలు, ముఖ్యతలు, ముఖ్యతలు, ముఖ్యతలు. Rows include various news items and prices.

రాత్రివేడిమి గోపాంపురంలో 2 1/2 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నన్నది. కడపలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువగ నున్నది. నెల్లూరులో 2 1/2 డిగ్రీ మదరాసులో 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువగ నున్నది. దక్షిణమున వర్షము పడవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాట్, వారావరణ కౌన్సిల్ మాన్యు

పోలో టూర్నమెంటు గాంపియన్ షిప్ పోలో టూర్నమెంటును రాజ్ పరి నిధి నేపథ్యమున రీడింగు దంపతులు ప్రభుత్వభవనము లిట్లను దంపతులతో భుజించిరి.

బెజవాడ గాంధీమైదారము

గాంధీ చౌకు

ఒక కేటుపేయరు అనుదస్సుతుతో సెవర్ ఒకరు గాంధీమైదారము కేవలము విలాసార్థము పూలతోట యగు ననియు మ్యునిసిపాలిటీవారు దానిని బహిరంగసభలకు లేకుండా మూడవరనియు తమపత్రికలో వ్రాసియుండెను. ఇందుకు చాలా విచారించియుండెను. మ్యునిసిపాలిటీవారు దానిని బహిరంగసభలకు లేకుండా మూడవరని ఎన్నడును సంతక లించలేదు. మ్యునిసిపాలిటీవారు దానిని శుభ్రముగా చేయించి చుట్టును పశువులు రాకుండ కొద్ది ఎత్తుగలగోడ పెట్టింది నాలుగుమూలల శృంగారమున చెట్లను వేయించి నీటి కుళాయిలను దీపములను పెట్టింది మనుష్యులు ప్రవేశించును ఉదయం 6 గంటలు మొదలు రాత్రి 10 గంటలవరకు వచ్చి కూర్చొనుటకై ఇనుప బెంచీలు నాలుగువైపులను వేయించుచున్నారు. మధ్య ఒక (ఫౌంటెన్) నీటికుళాయిని పెట్టి దానికి నాలుగు ప్రక్కలను మనుష్యులు కూర్చొనుటకు ఎత్తైన రాతిచక్రాను కట్టుదురు. దానికి చుట్టునున్న భారీ స్థలములో గడ్డి మోగిపించి దానిని కత్తిరించుచు మనుష్యులు వేలవేలువచ్చి కూర్చొనుటకు శుభ్రముగా నుంచెదరు. బహిరంగసభలు ఎత్తున బాగుగాను శుభ్రముగాను ప్రజలు జరుపుకొనుటకు వీలగుచున్నది. ఆచారము ఇదివరకు ప్రజలు పెట్టిన గాంధీ చౌకు (గాంధీ పార్కు) అను పేరునే మ్యునిసిపాలిటీవారును పెట్టెదరు. అమరక: ఆ చౌకులో నోకమాల నోకవిన్నగృహమును నిర్మించి దానిలో నోక భర్తృపతనమందిరమునుకూడ పౌరుల యావయోగార్థమై పీర్చుటచేయుదురు. కావున గాంధీచౌకు ప్రజల ఆరోగ్యమునకు సహాయకారియై జ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడునదై పౌఖ్యతాయని యొకనరారగలదు. బహిరంగసభలు ఎత్తున వీలుగా జరుగును.

ఒక మ్యునిసిపలు కొన్నిటరు

కెప్టెన్ సర్ విక్టరు సెనూనుగారి భూవిరాళము

తనతండ్రియగు సర్ ఎడ్వర్డు సెనూనుగారి జ్ఞాపకార్థమై భారతదేశముందు భార్యార్థపు జనులకు చెచ్చించుటకు కెప్టెన్ సర్ విక్టర్ సెనూనుగారు రూ 500000 లు రాజప్రతినిధిగారి కర్పించిరి. స్త్రీలకు శిశువులకు సంబంధించిన కార్యములను బోషించుటకు యాభూరి విరాళము ఉపయోగించ తీర్మానింపబడి రాజప్రతి నిధిచే అంగీకరింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు

నర్వపక్షములు లీప్రముగ ఖండించుట

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వముయొక్క మొంపిపట్టుదల

కలకత్తా, డిశంబరు 28:— వంగరాష్ట్రస్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శియగు టి. యస్. నేనుగప్రగారు యిట్లు డెల్టుచున్నారు:— మిరివాదులు, అతివాదులు, బహిష్కారవాదులు, కాసనసభ ప్రవేశవాదులు, యెల్ల 'ర జేయిపక్షములవారును యొకరినొకరు బెంగాలు ఆర్డినెన్సు అంగీకరింపమనియే గాక కాళ్ళతముగ మామూలుచట్టములలో నోకభాగము చేయ కాసనసభాసభ్యులను అంగీకారమునీయులమునని వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము గోరుచున్నది. కాసనసభలోని హైందవసభ్యులిందు లకీయు సమాధానమువివయమున స్వరాజ్యవాదపక్షమునకేమియు సందేహములేదు. ఇట్టి అధర్మకాసనమును గావించుటకు వంగరాష్ట్రీయులుగాని యియ్య కొని రని సప్తము గ జెలియజేయుటకు ప్రతి కా స న స భ యం దు జనవరి 7 వ తారీఖున తనసానిమునతప్పక నుండవలెను. (ఆ. ప్రె)

సరాజ్యపక్ష కార్యనిర్వహణ సంఘము

హజరత్ మోహనీగారి రాజీనామాపై తీర్మానము

కలకత్తా, డిశంబరు 28:—కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు హజరత్ మోహనీగారు రాజీనామా నిచ్చిరి. కాన స్వరాజ్య పక్షములో మోహనీగారు సభ్యులుగనుండుటలేదని స్వరాజ్య పక్ష కార్యనిర్వహణసంఘమువారు తీర్మానించిరి. సంఘ సమావేశమందు మధ్యరాష్ట్రీయందలియు వంగరాష్ట్రయందలియు పండితులు విచారించబడెను. ఏ చర్యయు దీక్షాకుటకు పూర్వము యీ రాష్ట్రీయులందు నూతనపరిస్థితు లేట్లు బయలుదేరునో చూచుటకు తీర్మానింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

2వ మదరాసు రాష్ట్రీయ ఉపాధ్యాయ యాజమాన్య సమావేశము

నేడు సచ్చయన్తకళాశాల భవనమున జరుగుట

అధ్యక్షకోవన్యాసము

నేటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మదరాసు రాష్ట్రీయ ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులసమావేశము పాపనాళి వి. హెచ్. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులు శ్రీమన్. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆధ్వర్యత క్రింద జరిగెను. ఆర్. లిటిల్ హైల్స్ (విద్యాశాఖ డైరెక్టరు) రా॥ సా॥ కృష్ణరావుభాషణ, రా॥ బి॥ డా॥ సి. వశేషమునవి యుగయుగము పలువురు ఉపాధ్యాయప్రతినిధులను సభకు విచ్చేసిరి.

ప్రథమమున తమిళ ఆంధ్రభాషలందు భగవద్గీర్వాణుల పల్కుటచే. అక్కన్న పేట నారాయణశెట్టి ప్రాథమిక పాఠశాల బాలికలు సభ్యులస్వగతగీతములను రమ్యముగ బాడిరి. పిదప ఆర్. లిటిల్ హైల్స్ గారు సమావేశకార్యక్రమము ప్రారంభించుచు చెన్నరాష్ట్రమందు ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులచే జరుపబడు కృషికి తా మెంతయు సానుభూతిని గనుపరచుచున్నామనియు, విద్యావిషయమై వారుగావించిన సేవ ప్రశంసార్హముగ నుండితాము వారికియుగయుగములెల్లయున్నామనియు, విద్యా విషయమున గుర్తులందు ప్రభుత్వము ప్రజాసహకారమును కోరినదియు, కావున తానుట్టి సేవకు గావించు ప్రతినిధిసభ వాహ్య నియమముల మించి సంతసించుచున్నామనియు తెలిపిరి.

మిమ్ముల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు సి. శేకేవరామానుజులు నాయకుగారు సభ్యుల నాహ్వానించుచు తమిళమునందు ఉపన్యసించిన పిదప అధ్యక్షులును, లిటిల్ హైల్స్ గారును కరతాళములు చెలరేగి పుష్పమాలాలంకరములు గావించబడిరి.

అధ్యక్షులు తమయవస్థాసమగు చదువులకు ముందుగ క్రితములును, గొప్పవిద్యాంగవేత్తయు, ఉచారస్వభావులు నగు డి. జి. యస్. లీటుగారి ముగియుచుగూర్చి సభ్యులందరి తరఫున తమవిచారమును తెలుపుచు వాగ్దారవారమై క్రింది తీర్మానమున సభ్యులెల్లరు నిలువబడి తీర్మానించిరి. "ప్రాజ్యులును క్రి॥ శే॥ డి. జి. యస్. లీటుగారి మరణమునకై ఈ సమావేశమునందు తమవిచారమును తెలుపుచున్నాము."

అధ్యక్షకోవన్యాస సంగ్రహము

పిదప అధ్యక్షుల ట్లుపన్యసించిరి.

"ప్రాథమికవిద్యావిషయమై నాకంటెను అపారముగ కృషిచేసిన ముద్రసిద్ధుల సేవలందినను నన్ను మీసభ కథ్యక్షులుగ నెన్నుకొని గౌరవించినందుల కొంతయు సంతసము.

సభ ప్రధానోద్దేశములు

ఈ సభానియొక్క ఉపాధ్యాయయాజమాన్యముల మగు మనము మనదేశముయొక్క జాతీయత్యాగమునందు మన యర్హతాసామమును గమనించి అందుపాల్గొని మనభ్యర్థమును నిర్వహించి సమావేశమైనారము. ఇతరులందరితో భారతదేశమును ప్రేమించి దాని పురోభివృద్ధిని మనమెల్లరమున కాంక్షించుచున్నాము. మాధ్యమమునండి, అవిద్యనుండి లక్షల శతాబ్దములను మేల్కొల్పి వారికి విద్యాప్రదానముచేయుటచే మనతల్లిని ఉచిత రీతి నేరింపగలమని మనమెల్లరము పూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాము. కావుననే మనము మనజీవితమంతయు విద్యాప్రబోధము గావించుటకొరకర్వణముగావించితిమి. ఈ రాజధానియందెల్లడలను ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధి గావించుటయందు మనయొక్క ప్రాముఖ్యమును, హక్కును ఖగిరపరచుకొనుటకు నేటిది సమావేశమైతిమి. సహాయమునుబొందుమన్న ఏజన్సీల విషయములలో ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినవిధానము, సమర్థము, న్యాయము, మానుషములతో దూరముగా నున్నదనియు, మన రాజధానియందు నిజమగువిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదనియు, లేక భూభావముగల ఉదినములలో అక్కడవృత్తితో జూచినను, విద్యాంగ ప్రతిభలనయినను, ఏమాత్రము సమంజసముగ నుండలేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుట కిటు కూడితిమి. ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధి గావించుటయందు విద్యామంత్రిగారికి గత్యంతరము లేనట్టిన్ని, న్యాయమును, బహుజనసమ్మతమునగు మార్గమును జూపెట్ట సమావేశమైనాము.

ఈవిద్యాభివృద్ధియందు అధికారులు అనధికారుల నొక్కర్యము సహకారమును సానుభూతిగలిగి పనిజేయవలెనని విశ్వసించువాడను. అభివృద్ధిని సాధించునదియైన పితైతపుడెల్లను అధికారపక్షము సానుభూతులను మనయంద్యమము చేసినవలెను. విద్యావిద్యాధికారులకును, డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరులకు ఉపాధ్యాయ యాజమాన్య సంఘాధ్యక్షులకు తోడ్పడినందులకు మన మెంతయు కృతజ్ఞము. ఈయంగ్రహమునకు పూర్వయత్నార్థకముగ తోడ్పడునట్టి యధికారులు నిజమందేకేంద్రీ గలిగి జా

తీయనేమను గావించువాడైయున్నారు. ఇందుల కెక్కుడు తోడ్పడిన లిటిల్ హైల్స్ గారికి మనమెంతయు కృతజ్ఞులము.

ప్రజాపాలనము-విద్య

ఇతరదేశములవలెనే భారతదేశముగూడ ప్రజాప్రభుత్వమును గాంచును. ప్రజాప్రభుత్వవిజయమునకు ప్రథమపథా నావశ్యకమైన విద్య. విద్యయన భారతదేశమునకు నివసించు స్త్రీ పురుషులకు, బాలబాలికలకు, శ్రీమంతులకు, ధనహీనులకు, జాతి కుల మత విచిత్రత లేక రిగి కోట్ల భారతీయులకు వలయు విద్య. ఇదియే భారతదేశమునకు ఆనశ్యకమగు ప్రధానవిషయము. జాతీయ గతము విద్యనలయునెడల ఎట్టివిధానమునైనా సాధారణమండవలెను, దాని ఫలితమేమిగ నుండవలెనుగదా యొక్క ఫలితమును పురాతన సాంస్కృతికమును గలగతయును లేక వృద్ధినిందించుట. ప్రస్తుతము ప్రపంచమందు పాత్ర మొకముఖవిధి. పొగుడు తనజీవితముదలి ఫలితములను స్వస్వములను సక్రమముగ అనుభవించుటకు, నిర్వహించుటకు సుశిక్షితుడు గావలెను.

భావతీయ పాఠుని బాధ్యతలు మిక్కిలములు. ఆతడు తనదేశ పరిస్థితులేగాక ప్రపంచము నందలి తదితరదేశముల పరిస్థితులను గమనించకతప్పదు ఆర్థికముగను, నైతిక, ఆధ్యాత్మికముగ తనదేశాభివృద్ధికి నలయు అధికారములను గలిగియుండవలెను.

టాగురు మహాకవి నుడివిటుల భారతదేశముందు విద్యయొక్క ఆశయము, ఆర్థిక, వైజ్ఞానిక, సాంఘిక, ఆధ్యాత్మిక వివిధస్వరూపములగు మనుజుని పరిపూర్ణ జీవితమునకు సహకారిగ నుండవలెను.

ప్రస్తుత విద్యావిధానము

మన నూతనవాతములతో ప్రస్తుతవిధానము భేదించుచున్నది. కావున ఆధ్యయనము విద్యావిధానమంతయు మార్పు చేయునని నిర్ణయించుట యే దీని కి ప్రతిక్రియ. ప్రాథమికవిద్యకు ఆశయముగాని, గమ్యస్థానముగాని నిర్వచించబడలేదు. ప్రాథమిక విద్యాలయము లెట్టి వారలచే నింపబడి నలయునో ప్రాథమిక స్వయం పరిపూర్ణమో లేక వేరొక ఉన్నతశిక్షికి ఆసించునదియో తెలియకున్నది.

1920 సం॥పు చట్టవిషయముల క్రింద నిర్వచించబడిన ప్రాథమిక విద్యావిధానము ప్రాత్యేకవాదముగాలేక బావులు యేగాక ఆతయోపాసమును గలగతయును లేదు. నిర్బంధ పరమములందు విద్య నొసంగుటచేతనే విద్యాభి పారసత్వ విధులకు గుర్తించబడదు. యువకులకు ఇతరదేశములందు వలె విద్యాసౌకర్యములు లేవు ప్రాథమికవిద్య అసంపూర్ణగ నున్నది. కావున ప్రభుత్వము అప్పుడప్పుడు విద్యయొక్క ఆశయములు, విధులనుగ తెలియజేయుచు, విద్యా విధానము, బోధనావిషయములు, కాలపరిమితి విద్యాశాఖ నిపుణులుగోవిదులు నగువారల సంఘముచే నిర్ణయించబడుటయు లేదు. రాజ్యాంగవేత్తలు, ఆర్థికవేత్తలు తమపరి విచారించబడవలెను. భారతదేశముందు ప్రజాసంఘములు, ప్రభుత్వముగాని, విశ్వవిద్యాలయము వారితోడ్పడుకొరకు జేచియుండక యువకులవిద్య కొరకును, గ్రామపుసర్పిర్యాయము కొరకు పాటుబడవలెను. నాగరికతగల ప్రతిదేశముందును ప్రభుత్వము ప్రాథమికవిద్యావిషయమై తన బాధ్యతనుగర్తించినది. ప్రపంచమునందు జరించు శిశుప్రాతికి సార్వజనుండువాడైన తనసహజగుణ సంపత్తిని అభివృద్ధిజేసిందించుకొనగలగు ఆవకాశములు వానికి గలిగియుండవలెను. ప్రతిశిశువును విద్యనేర్చుకొనుటకు హక్కుగలిగియున్నది. విద్యయుండిన ఆశిశువు దేశమునకు అమూల్యమగుసార్లు. అయ్యదిలేనిచో అపాయకరమగు భూభారమును, హీనపక్షము ప్రాథమిక విద్యావర్మమునైనను ఈ గాన్త్రీమందలి కాలబాలికలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించెడి కాలము సత్వరములో రాగలదులకు కోరుచున్నాము.

(నశేషము)

ఆధ్యాత్మిక మహాసభ

శ్రీయుత పియూష్ కాంతి ఘోషుగా రధ్యక్షతవహించిరి

బెల్లాము, డిసెంబరు 28:— అఖిలభారత ఆధ్యాత్మిక మహాసభ శ్రీయుత పియూష్ కాంతి ఘోషుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద నేడు సమావేశమయ్యెను. ఆధ్యాత్మిక ప్రచారమును వ్యాపి ప చేయవలయునని తీర్మానములు గావించబడినవి. 1925 సెప్టెంబరు నెలయందు పరమరాజ్య ముఖ్యపట్టామగు పౌర్ణమి నగలందు జరుగనున్న విశ్వఆధ్యాత్మిక సభయందు భారతేశపు ప్రతినిధి కవి డి. రమి. గా రెన్ను కొనబడిరి.

మరిరెండుపులులు చంపబడెను

షిమోగ, డిసెంబరు 29:— షిమోగజిల్లాయందు ప్రజలధికోత్సాహములకు నున్నారు. శనివారమునందు మరిరెండు చెప్పపులులు జంపబడినవి. వాకరుకంటేని ఉద్యోగియగు వక్కున్న గారికొకపులిని కూనూరువాస్తవ్యులగు మేజర్ హామిటాన్ గారికొకపులినిజంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యసంపాదనకు వివేచన మున్యాసము

ఎం. ఎస్. రాయగారి విజ్ఞాపన

బెల్లామునందు పంచెట్టబడుట

(ఆ. ప్రె. సెక్రటరీయము)

బెల్లాము, డిసెంబరు 29:— నిన్న సాయంత్రము ఎం. ఎస్. రాయగారిసంతకముతో నాల్గుపేజీల దీక్షాపత్రము విజ్ఞాపన కాంగ్రెసు సభ్యులకందరికిని పంచిపెట్టబడినది. (ఆ. ప్రె.) ఎస్. జోగ్గేరుగారిచే బొంబాయిలోని కాంగ్రెసు ముద్రణాలయమున ముద్రింపబడినది. జానకీ ప్రసాదు, ఆర్జునలూపేరి అరువారుపురచేతను ఈపత్రము ప్రకటింపబడినది. విర్యురును జాతీయోపసంఘసభ్యులే ఇట్టివి కాన్పూరునందు విచారణకు వచ్చిన బోర్డులకు కుట్రకేసు సబుగ్గమున ప్రాముఖ్యముగ నుదహరింపబడిన ఎం. ఎస్. రాయగారిపేరు అందరికిని తెలిసియే యుండును.

ఈవిజ్ఞాపనము విప్లవజాతీయవాదులకు అని సంబోధించబడియున్నది ఇందు ఎం. ఎస్. రాయ (కన్యానిన్దు) గారు గత 12 నెలలలోను భారతదేశమున సంభవించిన విషయములను, మార్పులను వివరించి, బెల్లామునందు, అందరును పూజించుటకు జరుపుచున్న, "వికమత్య"మను పురాణశీవత, అనునది, ఇంతవరకును సంపాదించిన రాజకీయ భివృద్ధిని వదలి చెనుకకు చెల్లుట తప్ప వేరు గాదని వర్ణించిరి. పార్లమెంటు ప్రతిరోపమునికేర్ప స్వరాజ్య పక్షమువారి ప్రయత్నములకు అంబుల పాడియంగలి బాంబులన్నియు ముగిసినవి. బహిష్కారవాదులు వెలుపలనుండి ప్రభుత్వమును నిరోధించు ప్రయత్నముల సాగింపజాలక పోయిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ నిరంకుశాధికారమునుండి ఏమాత్రమును చరింపక, జాతీవాదులపై దినదినము పంచెయనకు సవాలు చేయుచున్నారు. ఔ నెంటుగారిని వారిచుచుచులను కాంగ్రెసులోనికి దెచ్చుటకు గాను ప్రకటించి (గాంధీగారు) తన బహిష్కారప్రయత్నమును వదలు కొని-పు. బహిష్కారవాదులు స్వచ్ఛముగ గాంధీమతము అనుపేరుకెప్పుడోని తమరాజకీయ నిస్సామర్థ్యమును కచ్చిపుచ్చుకొన నెత్తించినను అదివాగుననిగాదు. అవి రాయగారు వ్రాసిరి.

రాయగారు "విప్లవము" కాన్త్రసమస్తమైనదని వర్ణించుచు, (లిటిల్ ప్రభుత్వముతో) గలసి విప్లవమునకు ముఖ్యులుగ నున్నవారు దెలుపు విధానములన జాతీయవాదులు తమ ఆదర్శము నెప్పటికిని పొందజాలరని నుడివెదకు. భారతదేశముయొక్క సాత్వతత్వమును, లాగుకొనినవారు. తిరిగి దానిని తమంతట దాచు దెచ్చి భారతీయులకు దానముగ నెన్నటికిని నొసగరు. సంగ్రామానంతరమన్ని దేశములందును, సంభవించిన విప్లవములయొక్క కారణములకును లోలగిపోలేదు జాతీయపక్షము ప్రజాసామాన్యముయొక్క బలమునై సాధారణమై యుండవలెను. ప్రజాసామాన్యముయొక్క శక్తి, విజయమందు విధమున కార్యక్రమము నేర్పరుచుకొనవలెను. సామాన్య ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము, ప్రతిపాదనకును, ఎన్నికలహక్కు నొసగుట, భూస్వామ్యత్వమును తొలగించుట, భూమిసంతక ప్రభుత్వమువారి సాత్వగా ప్రకటించుట, వ్యవసాయము సాధునిక పద్ధతుల ప్రకారమభివృద్ధిజేయుట గనులను ప్రభుత్వమువారు పశిపరచుకొనుట, ఆధునిక పరిశ్రమల నభివృద్ధిపరుచుట, నిర్బంధ ప్రారంభించిత విద్య, పాటక జనమునకు కనిష్ట వేతనమును నిర్ణయించుట మొదలగునవి, అట్టి కార్యక్రమమునందు ముఖ్యోపములుగ నుండవలెను అని రాయగారు వ్రాసిరి.

రైల్వేడికోనుట

భియారాన్, డిసెంబరు 28:— భియాగారినుండి పోస్టాను నకు వెడలుచున్న యే సటి ప్రయాణీకులందరి బివాస కళేరాస్తేవనువద్ద ఆగియున్న నాలు ప్రయాణీకులందరిని డిగోనెను. పండ్లెండుగురు ప్రయాణీకులకు దెబ్బలు దగిలెను. ఐదుగురు హాస్పిటలులో చికిత్సయించుటకు దిసికొని పోబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కన్యాటుదంపతులు బిగిసిరు

సంస్కారమునకు బోయిరి రిడింగుదంపతులు లిట్టరుదంపతులు ఏజ్మోలిపిరి కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— ఘనతనహించిన కన్యాటుదంపతులు ప్రశ్నేకపు రైజుబండిలో బిగిసిరు సంస్కారమునకు బోవ చెడలిరి. మారా రైజుస్తేవనువద్ద రిడింగుదంపతులు లిట్టరుదంపతులు శ్రీవారలను డిగోనెసిరి. (ఆ. ప్రె.)

“గోసంరక్షణ లేనిది స్వరాజ్యము

గారు

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

గోసంరక్షణసభ

బెల్గాం, డిశంబరు ౨౨:—గోసంక్షణ మహాసభ కర్ణాటక ప్రదేశమున గాంధీమహాత్ముని నిన్న సాయంత్రము ఆహ్వాన కరముగా ఉపన్యాసము నొసంగిరి. ఆహ్వానసంఘాగ్యక్షులగు శాశిబెగ్గారు గోరక్షణ మతవిషయముల బట్టియేగాక యితర భౌతికలభ్యములగుడ గలవని చెలిపిరి. వ్యవసాయమున కాదరువు గోవే అరులుచే గోసంక్షణచున విధియని చెలిపిరి.

గాంధీగారి ఉపన్యాసము

గోసంక్షణము స్వరాజ్య సమస్యకన్న తక్కువవిగాదని గాంధీగారు చెలిపిరి. గోవులకు సంరక్షింపనిది స్వరాజ్యమురాదు. ఆంగ్లేయులతోను మహాత్ములతోనుగల సే భుజించి, ఆస్పృశ్య భౌతికను కడుపునపుట్టిన కడ్డగా పెంచుచుండిన ఆయన హిందువునిగా నెట్లుభావింపబడునని కొందరు ప్రశ్నించియుండిరి. కాని మంత్రముల పఠించుటలో మాత్రమే హిందూమతముగలదని ఆయనకు నమ్మకములేదు. గోవుల సంరక్షించుటయందేగలదు “కాస్త్రములేమి తప్పుచున్నవో నాకుచెలియదుగాని గోవులు తప్పక సంరక్షింపబడవలసినవని ప్రతిహింతువునకు చెలిసియుండున. ప్రస్తుతము హిందువులొసగుచున్న సంరక్షణ సంస్కృతికరముగ లేదు, దీనికొచ్చి నాలుగోసేనుచింతిలి బాధనొందుచున్నాను.

190౩ సం॥ స్వరాజ్యమునుగూర్చి నేనొక కరపత్రమును ప్రకటించినపుడు హిందువులను గోక్షుకులుగా గాక గోహింసకులుగా నుడివియుంటిని. ఇప్పుడొకవిషయమునే మరల చెలిపిన హిందువులను నొప్పించి నీ వాడనగుదునని దలంచితిని. మహాత్ములీ యుడుగాని, కనాయిబాదుగానిగోవును చంపినచో, హిందువులు గోవుల హింసించునపుడు గలుగునంత బాధ నాకుగలుగదు. అట్టి యెడ ఇస్లాము మతము గోమాంసభక్షణ కంగీకరించుచుండ మహాత్ములీయులను గోహత్యలక్షేయవలదని ఎట్లు కోరగలము. హిందువులు రక్షణకు గడంగనిది మహాత్ములీయులకు సంరక్షింపగోరజాలరు.

~~~~~

వెలవల్లము! వేలకు వేలు యోగ్యతా:

అమృతాంజనము
వాయునొప్పలకు
పంచభాష చీటిచూచి కొని
చక్కని సీసా 1-కి, 0-10

అమృతాంజనము గాయపు

తలనెప్పల మాన్పును,
వాయుప్రోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పల బాచును,
పోట్ల పోగొట్టును.
వనఝూలికలచే హిందూ దేశమును

సువాసన గలిగి

అమృతాంజనము పక్షవాత

నెత్తునెనుగు మూత్రాఘ్లాజము
మొదలగు చెమటదార్థములుచేరి
యచి న ధి బంధనములందు నిలిచి
యుండుట వలన న స ధి వా త

అమృతాంజనము డిపో,

~~~~~

37500- రి.రాస్-గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు లాటరి వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోపల జాటుమిల్ల వద్దనున్న నాతాలూకు రియకరముల ఫలమున్న అందులో అమర్చబడియున్న బిల్లింగుగా టానరిశోసహా టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు-చొప్పున 7500 టిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వసూలు అయినసొమ్ములో యేజంట్లవగయిరా కమీషను ఖర్చు లుపాను మిగతాసొమ్ము గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివ్ యూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరి టిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యున్న, స్థలమున్న, ఆఫీసర్ల పేర్లున్న, ఆంధ్ర, స్వరాజ్యపత్రిక లలో తెలియపర్చి లాటరిఅయినవెంటనే లాటరిఫలితమును పై పత్రికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరికలుపు తేదీకి టిక్కెట్లు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును జూదు వారు తమస్వంతఖర్చులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ ఆడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుప బడును. టిక్కెట్లు మా యేజంట్లద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డరుచేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్లు కొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించవలెనని నాప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయ్

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలండుకో, (పిక్చర్ మర్చంట్సు) తెనాలి.

కాంగ్రెసుకుగాను ప్రత్యేక తగ్గింపుధరలు

సి. పి. రాస్వామినాయు అండ్ సన్సు

కాంపువర్సి చరుమేకర్సు, నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా.

- (1) వడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రు 15, 2 వరకం రు 18.
 - (2) కాంపు ఈజీచేర్ 1 వ రకం రు 8, 2 వ రకం రు 7.
 - (3) ఎక్స్ కాన్ వాసుచేర్ రు 4,
 - (4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రు 2-8-0, 2 వ రకం రు 2.
 - (5) స్వింగింగుచేర్ 1 వ రకం రు 15, 2 వ రకం రు 18.
- క్యాటలాగు, యితర వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

వేపచెట్టుయొక్క మంచి

గుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అందు బౌషధ సంబంధమైన

వస్తువులు

వర్గోపబ్ధి:—కార్బాలిక్ ఇతరబౌషధసంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. రి బిల్బుల గలపెట్టె 1 కి ధర రు 0.12-0.

వర్గోప్రేయన దంతచార్జు:—లేతపుల్లలతో దంత ధావనముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే, ప్రభుతో మర్గోప్రేయసు దంతచార్జును చేర్చి దంతధావనము చేసి కొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులోగలవు.

బుడ్డి 1 0-6-0; చిన్న పొట్లము 1 కి 0-2-0

మర్గో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు దేహమునకు తగినపిండి.

డబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0

హిందూదేశమునందు హిందూదేశపుపత్రికము, ధనము చేతయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu
Chetty Street, MALRAS

&

Mr. V. V. KRISHNA IYER

Palghat

విషయనిర్ణయ సంఘసభ

రాత్రి 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకవిలేజు)

ప్రజలకు-కార్యదర్శులు

ఇదివరకు జనమరలాలు, కిచలూ, రాజేంద్రబాబుగార్లు కార్యదర్శులుగా నుండిరి. భారమంతయును జనమరలాలు గారి చేతనేపడినది. ఇప్పుడు కిచలూగారిచేతనే పడినది. ఇప్పుడు కిచలూగారు భిలాఫకు సంఘమునకు ఆధ్యక్షులైరి. ఇద్దరునందు సంప్రార్థనవిశ్వాసము కలవారే కార్యదర్శులుగా నుండవలెను. అని మహాత్ముడు నుడివెను. కార్యదర్శులను నియమించు అధికారము, ఆధ్యక్షునకేలదు గాని మేకేమైన సూచనలు చేయగోరి నచో చేయదగును అని మహాత్ముడు నుడివెను. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో గూడ నొకరు కార్యదర్శిగా నుండవలెనని ఒకరు నూచించిరి.

బుద్ధగయ దేవాలయము

సింహాళ కార్డుల ప్రతినిధి పెర్రెగారూ బుద్ధగయ దేవాలయమును గూర్చి మాటలాడుటకు సింహాళము నుండివచ్చిరి. ఆవిషయమును విషయనిర్ణయ సంఘసభలో తెలిపెదననివాడగా నము చేసితిని గాన మీ ఆభిప్రాయమును తెలియగోరెదను. కాకినాడలో యీ దేవాలయము చర్చించబడినపుడు రెండు పక్షము లేర్పడెనని వింటిని. అని మహాత్ముడు నుడివెను. చాలమంది ప్రతిపూలయగా నున్నారని పట్టాభిగారును భోపట్టారు గారును నుడివిరి.

ఈవిషయమున పెర్రెగారూ మాటలాడిరి. మాకు దేవాలయము మాత్రమే కావలెనుగాని దానికి చేరిన 80 వేల యకరముల స్థలమును అక్కరలేదు. ప్రపంచమునది 50 కోట్ల కార్డుల పక్షమున నేను విన్నవించుచున్నాను. కార్డుడు పరమదైవమని మేము నమ్ముచున్నాము. బుద్ధమూర్తి ఒక అవతారమని మీరు నమ్ముచున్నారు. కర్మయందును పునర్జన్మమునందును హిందువులను కార్డులు తప్ప మరెవ్వరను నమ్ముటలేదుగాన మీ రివిషయమును చర్చింపగోరెదనని పెర్రెగారూ నుడివిరి. ఈ తీర్మానము చర్చింపదనరా అని ఓట్లు పుచ్చుకొనిగా నభ్యంతరం హెచ్చుమంది ఆమోదించి కాంగ్రెసువారు వాగ్దానము చేయబాలరు, సానుభూతితీర్మానము మాత్రమే చేసెదరు. దానివలన లాభము కలుగదు. బౌద్ధసామ్రాజ్యము మోసగించుటయే యగును. ముందుసంవత్సరము మీరు మాటవ్యాజిగారు మున్నగువార లుండిగోరెదను- అని మహాత్ముడు నుడివెను. రాజేంద్ర బాబు రిపోర్టు పంపవలెనని మహాత్ముడు నూచించెను.

మాలానా వాజరతు మోహనీగారి తీర్మానము చెల్లదు. శివప్రసాదు గుప్తగారి నేను చేసిన వాగ్దానములపైని ఆయనగూడ తీర్మానములను విదలులు కంగీకరించెను.

అక్కిచోట్రెగారి తీర్మానమును గూడ విమలకొనిరి. పరమ రామదాసు టాండ్లనుగారు

హిందూస్తానీ (దేవానాగరి - ఉరుదు అక్షరములతోను) ఇంగ్లీషు భాషలలో కాంగ్రెసు రిపోర్టులను ప్రకటింపవలెను, వ్యవహారములను జరుపవలెనను తీర్మానమును ఆమోదించువారు ఉపపాదింప గోరిరి. ఓట్లుపుచ్చుకొనిరి వీగిపోయినది.

సత్యమూర్తిగారు

ఆంగ్లచేతనునందును అమెరికాచేతనునందును ప్రచారము చేయవలెను తీర్మానమును సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి. అట్టితీర్మాన మిదివరకు కాంగ్రెసువారు చేయింపనూరగాని దానిని అమలుజరుపలేదు. ప్రతిపక్షము విశేషములతో మనలనుగూర్చి చాలదుర్వార్తలను ప్రకటింపుచున్నారు. నిమ్మలను, స్వరాజ్యవాదులను, కాంగ్రెసును గూర్చి అరాజకులని అసత్యములను ప్రకటింపుచున్నారనిగాను ముఖము నిజము వెల్లడింపవలెనుగాని అట్టిలనుపెట్టమని నేను కోరుటలేదు. ఇందువలన చాలలాభము కలుగునని నేను నమ్మెదను. ఇందువలన మీప్రయత్నమునకు సహాయము కలుగునేగాని నిరోధముకలుగదని సవిషయముగా విన్నవించుచున్నాను. అని సత్యమూర్తిగారు నుడివిరి.

ఒక సంవత్సరమువర కట్టి ప్రచారముచేయవలెను. ఆ ప్రచారమును అలక్ష్యము చేయవలెననియే నాభిప్రాయము అని మహాత్ముడు నుడివి ఓట్లుపుచ్చుకొనిగా సగముమంది అనుకూలముగా సగముమంది ప్రతిపూలయగా నుడివిరి. సత్యమూర్తిగారు విమలకొనిరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రచారము చేయవచ్చును. అందులకు నాకెట్టి ఆక్షేపణయునులేదు అని మహాత్ముడు నుడివెను. ఈపనిని స్వరాజ్యపక్షమువారు చేయవచ్చునని మహాత్ముడు నుడివెను గాన వీనినిగూర్చి పట్టుపట్టుగూడదని కాసుగారు నుడివిరి. కొందరు సభ్యులుకానివారు పభలో నుండుటచే వారినిపంపి మరల ఓట్లు పుచ్చుకొనిరి. 53 అనుకూలము 65రురు ప్రతిపూలయరు. తీర్మానము వీగిపోయినది.

కృష్ణారావుగారు విషయనిర్ణయసంఘసభ్యుడు కాదు. గాన తీర్మానమును చర్చింపగూడదని మహాత్ముడు నుడివెను. ప్రతినిధులు తీర్మానములు పంపవచ్చునని కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి అర్. జి. పటేలుగారు నుడివిరి. అమానుషాబాదులో అట్టితీర్మాన ముమోదించబడెనని మహాత్ముడు తెలివెను. కృష్ణారావుగారు రాలేదు. తిరు. కడి ప్రభుత్వచర్యలను సంబంధించినదిగాన స్వరాజ్యపక్షమువారు చర్చింపదననని సత్యమూర్తిగారు నూచించిరి. అది నిజము. కాంగ్రెసువారికి సంబంధించినది కాదని మహాత్ముడు నుడివెను. ప్రతినిధులలో భారతకాంగ్రెసు సంఘమున సభ్యులుకానివారు పంపినతీర్మానములను విషయనిర్ణయసంఘసభ్యులలో నెవరైన ఉపపాదింప గోరినచో ఉపపాదింపవచ్చునని వాసుగారు నుడివిరి గాన ఎవరైన ఉపపాదింపదరాదుని నుడువిగా ఎవరును ఉపపాదింపలేదు.

కాంగ్రెసువారు లోకలుబోర్డులను విశేషముగొనవలెనను తీర్మానమును పటేలుగారు రుపపాదించిరి. దానిని సత్యమూర్తిగారు అనునదింపిరి. జనమరలాలుగారును దేశభక్తులను నెదిరించిరి. సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు నుపన్యసించిరి. ఈతీర్మానము నామోదించినచో నిర్మాణవిధానము కొనసాగును. స్వరాజ్యపక్షమువారును బహిష్కరణపక్షము వారును కలిసి పనిచేసేవీలగునని సత్యమూర్తిగారు నుడివిరి. మరియొకరుగూడ దానిని బలపరచిరి. శ్రీనివాసయ్యగారు గూడ దానిని సమర్థించుచు బలపరచిరి. మోసములేకుండ పని చేయదగునని నుడివిరి. స్థానికసంఘము లన్నియును కాంగ్రెసు శాఖలు కావలెను. అందువలన కాంగ్రెసుగౌరవ మత్యధికముగ విస్తరించును కాననదభలలో పనిచేయువారు కొద్దిమందియే యుండురుగాన లోకలుబోర్డులలో పనిచేయువారు హెచ్చుమంది యుండురు. దానివలన నిర్మాణవిధానము వృద్ధిచేసినదని గాని యెంతమాత్రమును అగ్గకని శ్రీనివాసయ్యగారు నుడివిరి. పలువురు రుపపూలయగును పలువురు ప్రతిపూలయగును మాటలాడిరి.

కాలేగా కొకసవరణ నుపపాదించిరి. ఉపసంఘమునేర్పరుపగోరిరి. సవరణ వీగిపోయినది.

ఈవిషయమును రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘములకు పంపవలెనను సవరణగూడ ఉపపాదింపబడెను. ఈసవరణగూడ వీగిపోయినది.

పటేలుగారి తీర్మానముపై వోట్లు పుచ్చుకొనిరి 72 మంది అనుకూలము 50 మంది ప్రతిపూలయరు. తీర్మాన ముమోదించబడెను.

సభను చాలింపవలెనని గోవిందానందగారు రుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము వీగిపోయినది.

లోకలుబోర్డుల తీర్మానమును మహాసభలో ఆక్షేపించెదమని సుందరలాలుగారు మున్నగువారు తెలియజేసిరి

రాజకీయ శిక్షిగుల సహాయమునుగూర్చిన తీర్మానము అమలునేరుగాను నొక వంగరాష్ట్రసభ్యుడు రుపపాదించెను. దానినిగూర్చి ఆసభ్యుడునుడివెను. పరుషముగా మాటలాడెను. ఇది తేలెను దౌర్జన్యపరుగుగానన్నది నే నెంతమాత్రమును అంగీకరింపవలెనుగాన యీ తీర్మానమును నవలక్షించదననని మహాత్ముడు నూచించెను. దీనిని నవలక్షించనలెను లేదా నిలపి యుంచవలెను. అని మహాత్ముడునుడివెను.

అతలుచేచుగారు మరల తీర్మానమునుడివిరి. ఆ తీర్మానమునకు భారతి కాంగ్రెసుసంఘసమునకు పంపవలెనని నిశ్చయింపబడెను. మున్సిసిపాలిటీ తీర్మానముగూడ నిలుపదననని మహాత్ముడు నూచించెను.

మున్సిసిపాలిటీలకు అసహాయకారు లాక్రమించుట కెట్టి ఆక్షేపణయు లేవు గాన వారు బహిష్కరణపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారికి సహాయముచేయవచ్చును గాని తాము లోకలుబోర్డులకు విశేషముగొనవలెనను. విరోధములేకుండ పని చేయగలిగిన కలసి పనిచేయవచ్చును. విరోధములకలిగిన ఒక పక్షమువారు పుకుతగ్గగూడదు. అని మహాత్ముడు నుడివెను.

దీనినిగూర్చి భారత కాంగ్రెసు సంఘమున చర్చింపదననని మహాత్ముడు

నూచించెను. దానిని అందరును ఆమోదించిరి. తక్కినతీర్మానములన్నియు భారతకాంగ్రెసుసంఘమున చర్చింపదననని మహాత్ముడు నూచించెను.

కాంగ్రెసును ఎచటజరుపవలెను అనువిషయముగూడ భారతకాంగ్రెసు సంఘముననే జరుపవలెను.

కాంగ్రెసు లేవు ఉదయము 11గంటలకు జరుగును అని మహాత్ముడు నుడివెను. రాత్రి 11గంటలకు సభ చాలింపబడెను.

నాయక గ్రణ్ఠి

మహాత్మునిపట్ల నాయకుల నిశ్చలభక్తి

విషయనిర్ణయసభలో అధ్యక్షసంభాషణము

నిన్న (25 వ తేదీ) మహాత్ముడు మహాత్ముడు విషయనిర్ణయసభను విరమించుచు మోసగిన గంభీరపర్యాసము విగల్గినవారి జీవనముధన్యతమును. మహాత్మునియూచరకునందు రవంతయైన విశ్వాసములేనివారుగూడ నాఉపన్యాసక్రమానము తన్మయులైరి. భక్తివివక్షలైరి. కన్నీళ్లు సంతభారగా ప్రవించుచుండ ముగ్ధులైరి. వేడికపైనున్న లాలా లజపతి రాయి పండిత వదనమోహన మహావ్యాప్రముఖులగు మేటి నాయకులందును సభామధ్యమున నాసీనులైన విషయనిర్ణయ సంఘసభ్యులగు స్వరాజ్యబహిష్కరణ వాదులలోను వారికి వేనుక ప్రక్క కూర్చుండిన ప్రేక్షకమండలియందును చరితస్యాంతులను ఆశ్రుపూరితగా చనులును కానివా లొక్కరైన లేకుండెదనటలో అరికేయొకి ఏమియునులేదు. చాలమంది నాయకులు ఉపన్యాసాలెమున మహాత్ముని పాదపద్మములకు సాష్టాంగ నమస్కృతులు గావించిరి. మాలానా మహాత్ముడాలీ గారు మహాత్మునికి సాష్టాంగనమస్కారము సన్నిపగా మహాత్ముడు కుమారుని మండలించినటులు మాలానాగారిని మండనముతో మండలించెను

జనసంకలము

25 వ తేదీనుండి ప్రతిరైలులోను ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును కిటకిటలాడుచుండిరి. విజయనగరము విజయలక్ష్మీ విలాసభానురమై కలకలలాడుచున్నది. వీధులలో ఇనుక రాలుట కెడములేకుండ జనమండలి తండ్రిపతండ్లముగా నిండి యున్నది. ఈ బెల్లంమహాసభకు ప్రత్యేకవిశేష మొక్కటి గలదు. దేశీయ నాయకులలో సగ్రగణ్యు లగువారందరును గూడ ఈసభకు వచ్చిరి.

భిలాఫత్తు సమావేశము

సమాప్తమయ్యెను

ముఖ్యమగు మరిమూడు తీర్మానములు

గావించబడెను

మహాత్ముడాలీ గారు స్వరాజ్యపక్షమునకు

సహాయముచేయు హెచ్చరించుట

అసోసియేటెడ్డుప్రెస్సు స్వేచ్ఛలుస్వేచ్ఛు)

దెల్లము కాంగ్రెసు విభిము, డిశంబరు 28:—మరిమూడు ముఖ్యమైన తీర్మానములను గావించి భిలాఫత్తు సమావేశము కార్యక్రమమును సమాప్తజేసెను. తాంజీయను సమావేశప్రణాళిక విషయమును తీర్మానముపై మహాత్ముడాలీ మొదలగువారు దీర్ఘోపన్యాసములను గావించిరి. తెంగాలు ఆర్థి మెంను తీర్మానముగ ఖండింపబడెను. తెంగాలు ఆర్థి మెంను స్వరాజ్యపక్షముపై ముఖ్యముగ బ్రహ్మాగింపబడుటకు దయారూకాబడిదనియు యెల్లరు స్వరాజ్యపక్షమునకు సహాయముచేయవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. మెక్కానుండి షెర్వోహుస్సేను కుటుంబము పారదోలబడినందులకు భిలాఫత్తుసమావేశము సంతోషించెను మహాత్ముడీయ ప్రపంచసమావేశమునందు హెడ్డాకి ప్రభుత్వ విషయతీర్మానము గావించబడవలయునని యివలసాదుగాను గావించిన ప్రకటనకు సమావేశము ఆమోదించెను. విదేశప్రభుత్వముల దాడినండి పవిత్రస్థానములకు రక్షింపగల్గి దేశమునందు శాంతిస్థాపింపగలట్టి ప్రజాపాలనముచే (Republic) హెడ్డాకి రాజ్యము పరిపాలింపబడవలయునని సమావేశము ఆభిప్రాయము వెలిబుచ్చెను.

అఖిలభారత జాతీయోపసంఘము

రాజోపకాంగ్రెసును కాన్పూరులో జరుపుటకు నిర్ణయించుట

రాజకీయ బాధితుల సహాయనిధి తీర్మానము వీగిపోవుట

అధికారతర తీర్మానములపై చర్చ

(అ. వె. స్వయంసంకల్పము)

లిసెన్సుగారి మరణమునకు విచారము

తెల్లూరు, డిసెంబరు 28:—అఖిలభారత జాతీయోపసంఘము వారి రీడింగ్ రూమ్ సమావేశమై అధికారతరసభ్యులు దిద్దివచ్చిన చాలముఖ్యములగు విషయములగురించి నాల్గవంటలసభ చర్చించిరి. వానిలో మొదటి తీర్మానము లిసెన్సుగారి మరణమునకు అనుతాపమును చెల్పుటను గురించినది. జహంగీరు పటేలుగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఎ. రంగస్వామి ఆయ్యంగారును, మరికొంద రితరసభ్యులును, లిసెన్సుగారు నిజముగా మరణించిరాయని ప్రశ్నించిరి. జహంగీరు పటేలుగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, “మీరు ప్రతికియన్న విషయమెట్లునిజమో లిసెన్సు మరణించిన విషయముగూడ నట్లే నిజము లిసెన్సుగారు 1924 జనవరి 21 వ తేదీన మరణించెను. అందుచే కాంగ్రెసు ముగిసిపోవుటచే జాతీయోపసంఘమువారై నను ఈతీర్మానమును గావించవలెనని కోరుచున్నాను” అని నుడిచిరి. తీర్మానమునం దిట్లుగలదు. “పాటక జనముల మిత్రుడగు లిసెన్సుగారి మరణమునకు జాతీయోపసంఘమువారు తమ గాఢ విచారమును చెల్పుచు లిసెన్సుగారి మరణమువలన రహస్యప్రజలకు గలిగిన గొప్పనష్టమునకు అనుతాపమును చెల్పుచున్నారు.” ఈతీర్మానమున రహస్య సోవియట్లు ప్రజాస్వామ్యాధ్యక్షుల కందజేయవలెనని, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని గోరుచు తీర్మానమునందు మరియొక భాగము గలదు.

గాంధీగారు చివరభాగమున విని “ఓ, ఓ, ఈతీర్మానమును సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారి కందజేయుటకు కాంగ్రెసు అగ్గకు డిప్టుపడనియెడల?” అని ప్రశ్నించిరి.

పటేలుగారు:—మీనిర్ణయములకు మేమెట్లు కట్టుపడి యుండవలెనో సభవారి యభిప్రాయమునకు మీరుగూడ నట్లే కట్టుపడియుండవలెను. (నవ్వు)

పైతీర్మానము నుపపాదించుచు, జహంగీరు పటేలుగారు లిసెన్సుగారి పద్ధతులతో మన మేకీభవింపకపోయినను, అతని ఆదర్శములయొక్క మహాకీర్తిని మనము గమనించి తీరవలెను. పాటక జనముకొరకును, వ్యవసాయకుల కొరకునుగా నాతడు “జూరు” ప్రభుత్వముతో పోరాడెను. మనప్రజల ఆర్థికదాస్యము తొలగించుటకును, భారతదేశ విముక్తిని సంపాదించుటకును, రాటమును గురించి తీర్మానముల గావించుచున్నాము. అదే విధముగా లిసెన్సుగారుగూడ రహస్యలోని కార్మికప్రజల విముక్తి కొరకును, స్వాతంత్ర్యము కొరకును, ఒక్క రహస్య జారు ప్రభుత్వముతోడనేగాక, రహస్యయందలి ధనస్వామ్యముతో గూడ పోరాడెను. ఇప్పుడుగాక పోయినను కొంతకాలమునైనను, అతని పద్ధతుల నంగీకరింపవచ్చును. ఆతడు స్వార్థము కొరకేమియు జేయలేదనియు, కార్మికజనుల విముక్తికొరకు మాత్రమే అతడు పోరాటమును సాగించెననియు, మీరునమ్ము నెడల మీరు తీర్మానము నంగీకరింపవలెనని గోరుచున్నాను.” అని నుడిచిరి. బాబు అతులసేనుగారి తీర్మానమును బలపరిచిరి.

కారాగారి తీర్మానము నెదుర్చుచు, ఈ తీర్మానము యొక్క తుదిఫలితములు సభవారికి తెలియుననియు, అందుచే కాంగ్రెసువారి విషయమున పెట్టి నిర్ణయమునకును రాగూడదనియు నుడిచిరి. చెందుదినముల పూర్వము మాంటాగూగారి మరణమునకు సంబంధించి తీర్మాన మొకటి చేబడెను. మాంటాగూగారి దేశమున కెంతయో నేపథ్యము. ఆతనితో భారతదేశమునకు ప్రత్యక్ష సంబంధము గలదు. అయినను అతీర్మానము చర్చకు దీనుకొని రాబడిలేదు. కాని, ఇప్పుడు, భారతదేశముతో కట్టి ప్రత్యక్ష సంబంధము లేని లిసెన్సుగారి మరణమునకు విచారము మునుపటి పు తీర్మానము చర్చకు చేబడెను. మన యాదార్యమును, ముందు మన గృహమందు మనకు సంబంధించినవారియెడల గన్పరచి, తరువాత క్రమక్రమము నితరుల

యెడ జాపవలెను. అంతయేగాని మనకు సంబంధించినవారిని నిరాదరణ మొనర్చి మన ఔదార్యమును గన్పరచుటకు రహస్య ప్రయత్నమునర్హురారు. భారతజాతీయ మహాసభవారి దృష్టి యందు లిసెన్సుగారి పద్ధతులు అంగీకార మొగ్గుములుగావు. ఈ తీర్మానము వాంఛనీయుముగాదు.

సిద్ధాంతముగా, కారాగారిని బలపరుచుచు, “మీ తీర్మానమును గావించునెడల. మాంటాగూగారి మరణమునకు విచారమును చెల్పుచు మరియొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు నాకనుమతి నొసగవలెను” అని నుడిచెను.

గాంధీగారు:—ఈతీర్మానము క్రమమైనదిగాదని నమ్ముటకు నాకు పిలువనొచ్చును. ఈతీర్మానమున కనుమతిని నిరాకరించుట కొకక్షణమైనను సందేహించెడివాడనుగాను. మాంటాగూగారి మరణమునుగురించిన తీర్మానము నుపపాదించవలెనని మిమ్ము నిశ్చయించితిమని ఎంతమాత్రమును వలంపజనదు. అవిషయమున నామనస్సునకు దోచినకారణములకు, నాప్రారంభోపన్యాసమున మాంటాగూగారి పేరునైన మనువులకు పిలువకపోయిన కారణములగురించియు నేనిదివరకే వివరించితిని. ఇక ప్రశ్నతర తీర్మానమునుగురించి. ఈతీర్మానమును గావించుటవలన పెట్టి యుపయోగమును నుండదని నాతలంపు. మీరీతీర్మానమును గావించినందులకు రహస్యప్రజలు మీయం దెక్కువకృతజ్ఞతతో నుండిరి. లిసెన్సుగారు చని పోయిన తరువాత 11 నెలల నీతీర్మానమును గావించుచున్నాము. ఇదైనను, జాతీయోపసంఘతీర్మానమే యగునుగాని, కాంగ్రెసుమహాసభయొక్క తీర్మానముగాకాలదు. ఈతీర్మానమును గావించుట ఈసభయొక్క గాంధీర్యమునకును గౌరవమునకును లోపముని నాయభిప్రాయము.

తీర్మానము వీగిపోవుట

తరువాత తీర్మానమును వోటునకు బెట్టగా రిరి ప్రతికూలముగను 13కి గురు అనుకూలముగను సమ్మతులనొసగుటచే తీర్మానము వీగిపోయెనని ప్రకటించబడెను తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతులనొసగిన వారిలో విశలబాయిపటేలు ఎం. ఎల్. ఎ. సర్దారు మంగళశెంకె, శివప్రసాదగుప్త, మాల పిజభారు ఆలిఖాన్ గార్లుగలరు. ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగినవారిలో ఆలీసోదరులు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, బాలబజపతిరాం, సి. ఆర్. రాజగోపాలాచారిగారు గలరు.

స్థానికసంఘముల వశపరచుకొనుట

లిసెన్సుగారిని గురించిన తీర్మానము వీగిపోయిన తరువాత కాంగ్రెసువారు స్థానికసంఘములను పురపాలక సంఘములను వశపరచుకొనుటను గురించిన తీర్మానముపై తీవ్రమగు చర్చ జరిగెను. ఈవిషయమును గురించి శుక్రవారమున విషయనిర్ణయ సభయందు చాల యుత్సాహపూరితమును చర్చజరుగుటయు, గాంధీగారి రన్ని ప్రశ్నములవారితోడను సంప్రదింపి అందరకును సమానధానమును తీర్మానమును తయారు జేయుటకు అప్పడా చర్చను నిలిపియుంచబడుటయు పాపకుల జ్ఞాపక ముండియుండును. ఆదేవిధముగ గాంధీగారి క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి. “రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు, అనుమతించిన ప్రదేశములందెల్ల కాంగ్రెసువారు, స్థానిక సంఘములకును, పురపాలక సంఘములకును ఎక్కువోనబడుటకు ప్రయత్నించవలెను. కాని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి యనుమతిని పొందకుండనే కాంగ్రెసు సభ్యుడును, ఎన్నికలందు పోటీజేయరాదు. కాని ఒకరు పోటీచేయుచున్నప్పుడు మరియొకరు పోటీ జేయరాదు.”

సవరణ

ఎన్. సి. కల్కూరుగారు గాంధీగారి తీర్మానము సంతృప్తికరముగ లేదని చెలిపి ఒకసరళను నుపపాదించిరి, ఆసరళను అని ఎం. ఎల్. ఎ. గారు బలపరిచినమాటల సభవారి చే నంగీకరింపబడెను. సవరింపబడిన తీర్మాన మివిధముగ నున్నది. “కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రచార మొనర్చు

టకు అవకాశము గలదని దోచిన ప్రదేశములందెల్ల కాంగ్రెసు సభ్యులు, స్థానికసంఘముల కన్నుకొనవలయును నిలయుట వాంఛనీయునని ఈసభవారి తుదితీర్మానము.”

రాజకీయ బాధితుల సహాయనిధి

బాబు అతులసేనుగారు, రాజకీయ బాధితుల సహాయనిధిని ఏర్పరుచుటకుగురించి, ఒకతీర్మానము నుపపాదించిరి. అతీర్మానమునం దిట్లుగలదు. “రాజకీయ బాధితులకు సహాయమొనర్చుటకు గాను కొంతధనమును ప్రత్యేకముగా నొకనిధిగా నేర్పరుపవలెను. రాజకీయ బాధితులు నిర్బంధమున నుంచబడినకాలమున జీవితమునకు వారిపై వాధారపడియున్న వారి కుటుంబములకు సహాయమొనర్చుటకును బాధితులకు గురైన వ్యయము పరిసహాయ మొనర్చుటకును ఈనిధి నుపయోగించవలెను. ఈనిధిని అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారి యాజమాన్యమున నుంచుకొని, రాష్ట్రీయ సంఘముల శిఫారుల ననుసరించి, బాధితులకు ధనసహాయ మొనర్పవలెను. బాధితుకు ఏరాష్ట్రమున నివసించుచుండునో, ఆరాష్ట్రీయసంఘము మాత్రమే అట్లు శిఫారు జేయవలెను.”

సేనుగారు పైతీర్మానము నుపపాదించక పూర్వము, గాంధీగారు మాటలాడుచు, ఇట్టి నిధికి ధనమును ప్రత్యేకింప నవసరము లేదనియు, బాధితులకు సహాయ మొనర్చుటకు రాష్ట్రీయసంఘములకు సంపూర్ణాధికారము గలదనియు చెలిపి, అందుచే నీతీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలసికదని సేనుగారిని కోరిరి.

సేనుగారు, తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుటకు నిరాకరించుచు, “అయ్యా! నిజముగా చాలబాధల నందుచున్న వారి కక్షణ నేతీర్మానము నుపపాదించుచున్నాను దయచేసి, వారిని అస్పృశ్యులవలె పరిగణింపకు. దేశముకొరకు వారెంత యోత్యాగ మొనర్చిరి. మీరు దేశమును నడిపింపవలె నన్నచో మిమ్ముల ననుసరించువారు వారందరందలెను అని నుడిచిరి.

గాంధీగారు:—ఇప్పుడు వాదన కవకాశము లేదు. తీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలసినదని తిరిగి మిమ్ము గోరుచున్నాను.

అతులసేనుగారు:—నే నుపసంహరించుకొనజాలను. మీరీతీర్మానము నామోదింపనియెడల ఇతరసంఘములు పనికిరాగలవు.

ముజంజాబుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. అధ్యక్షుడు తీర్మానమును వోటునకు బెట్టి అనుకూల ప్రతికూలరను చేతులెత్తవలసినదనిగోరి, వానిని లెక్కించి 1 గురు ప్రతికూలముగను 59 అనుకూలముగను సమ్మతుల నొసగుటచే తీర్మాన మంగీకరింపబడెనని ప్రకటించెను. కంకరబాలు బ్యాంకరుగారును, ఎన్. సి. కేల్కూరుగారును, తిరిగి వోట్లు లెక్కింపవలసినదని పట్టుబట్టిరి. తిరిగి లెక్కింపగా, 70 మంది అనుకూలముగను 73 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. అందుచే తీర్మానము వీగిపోయెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. అంతల మొదటితూరి తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతులనొసగిన వారు కొంద రప్పుడు ప్రతికూలముగ సమ్మతుల నొసగిరి ఆ జేసింది. గాంధీగారి రందులకు దానేమియు జేయజాలనని నుడిచెను.

ఈజప్తుతీర్మానము

తరువాత శివప్రసాదగుప్తగారి ప్రతిపాదనపై “ఈజప్తు ప్రజలకు సంభవించిన కష్టములందు తమసానుభూతిని చెల్పుచు, వారిదేశమున నిపుడు నెలకొల్పబడిన, ప్రజలభయ పెట్టి అణచియుంచు విధానమునకు లొంగక తమకష్టముల దైర్యముగా సహించెదరని నమ్ముచున్నాము” అను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

కాన్పూరులో హిందూమహమ్మదీయ వివాదము

పిదప జఫరుఅలీగా (పంజాబు) క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి. “కొంతమంది శ్రీసగరుహిందువులు, కాన్పూరులోని మహమ్మదు మసీదును అపవిత్ర మొనర్చిరని పంజాబు సందలి మహమ్మదీయ వార్తాపత్రికలన్నియు ప్రకటించుచుండుటచే నీవిషయమును పూర్తిగా విచారించి నివేదిక సంపుటగా నొక సంఘమును నియమింపవలెను”

ఈతీర్మానమును చాలమందిహిందువులు తీవ్రముగ నెదిర్చిరి తాను కాన్పూరుకు పల్లి జూడలేదనియు, పంజాబునందలి మహమ్మదీయవార్తాపత్రికలలోని సార్వలపైన మాత్రమే దాను ఆధారపడియుంటి ననియు, కొన్నివిషయములదాపత్రికలన్నియు నేకీభవించుచున్నవనియు, కానివిషయమునుగురించి దానిప్పుడు వివరించి ఉపసంఘమువారి కచాణత భంగము గలిగింపవనియు, జఫరుఅలీగారు నుడిచిరి. కాన్పూరులోని ప్రతిపాదనను బలపరిచిరి.

ఒక పంజాబు జేయుదు:— పద్మదేశసంస్థానమునందు జరిగిన విషయమునుగురించి కాంగ్రెసు విచారణ యొనర్చుచున్నది.

గాంధీగారు:— ఒకవర్తమానము.

కారీగారు తీర్మానమును ఎదుర్చుచు, జాఫరు అలీగారు తాత్కాలిక కాంగ్రెసుమండలి నీ తీర్మానమును దెచ్చును గాని: చాగుగ విచారించి దేలేదనియు నుడిచెను.

లాల్ బాబుగారు, చెతుక నోకమారు చిత్రరత్నన కానుకగా, అశోకగృహకీర్తన కావ్యమును చెల్ల నెంచగా అతనికిమీ సందర్భించినో జ్ఞాపకమునర్చి, అజేవిధముగా, నీ పంజాబువారికిరూడ, తమ పరిపాద్యులలోని వచ్చుటకు అనుమతిని నిరాకరింపవచ్చునని నుడిచిరి.

గాంధీగారు:— దానుగారు ఒకవాదన మొనర్చు నిరాకరించుటచే, అట్లు జరిగెను. నే నచ్చటకు వెళ్ల నెంచినయెడల అచ్చటి అధికారు లెన్ని వాదనములు గోరిన నన్ని వాదనముల నొసగెడివాడను. కావ్యము అధికారులు, కాంగ్రెసు పంజాబువారి కనుమరిసి నిరాకరించునెడల అప్పుడేమి చేయవలెనో విచారించుకొందము.

చాలమంది హిందూసభ్యులు, మైతీర్మానమునకు సవరణల నొసగుటకు నోటిను నిచ్చియుండిరి. సభయం దన్నివైపుల నుండియు చాలసవరణలు వచ్చెను. వానిననుసరించి గాంధీగారు, ప్రస్తుత తీర్మానమునకు బదులు వేరొక తీర్మానమును రచించి ప్రతిపాదించగా సభవారిచే సంగీరింపబడెను. ఆ తీర్మానమునం దిట్లు గలదు.

తీర్మానము

“ప్రజలందరిచేతను గౌరవించబడు కావ్యము యోగియగు మహాత్ముడు దేవాలయమును కొందరు హిందువులు ఆపవిత్ర మొనర్చిన పంజాబు మహమ్మదీయ వారాప్రతికలు ఆరోపణలగావించుచుండుటచేతను కావ్యమునందలి హిందూదేవాలయములను మహమ్మదీయులలో కొంద రపవిత్ర మొనర్చిన హిందూవారాప్రతికలు ఆరోపణలు గావించుచుండుటచేతను ఈ విషయముల గురించి త్వరలో విచారణయొనర్చి జాతీయోపసంఘమునకు నిజేదింపవలసినదని ఈసభవారు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని గోరుచున్నారు.”

సాంఘికసభల గమనింపరాదు

సాంఘిక సభల గురించి లాల్ బాబుగారు చెప్పినది తుది తీర్మానము. ఆ తీర్మానమునం దిట్లు గలదు. “అఖిల భారత మహమ్మదీయ సభ, కిక్కు సభ, భిలాఫ తుసభ, హిందూమహాసభ మొదలగుసాంఘిక, రాజకీయ, మిశ్రవస్వరూప లండుటలన, భారతదేశ ప్రజలకేతనం తప్ప త్రోవలకు త్రిప్పబడుచుండుటలనను, వీనివలన జాతీయభావ వికల్పమునకు నభిప్రాయములు వ్యాపించుచుండుటచేతను, రాజకీయములు సంబంధించినంతవరకు అట్టిసంఘములను గమనింపరాదనియు, అందును కలసి కాంగ్రెసును బలపరచుట కెన్నింపవలెననియు ఈసంఘమువారు జేకీయులను గోరుచున్నారు.”

పై తీర్మానము నుపసాదించుచు భువచంద్రుగారు, పైసాంఘికవ్యవస్థలన, వారావరణము విమరశముగ నొనర్చుచున్నదనియు, జాతీయోద్యమాభిమానులు, జ్ఞాతుకీ లాగారు తన అధ్యక్షోపన్యాసమున వివరించిన భావముల తెలుపవలెననియు నుడిచెను.

మహమ్మదాలీగారు తీర్మానముపై చర్చను రాఖోవు సమాజేశ్వరులకు నాపీయించవలసిన దనియు, అప్పుడు చాలమంది సభ్యులు హాజరుగుటకు వీలుండుననియు, తీర్మానము నందు చాల లోపములు గాన్పించుచున్నవనియు నుడిచిరి.

కాని గాంధీగారు తీర్మానముపై వోటుకు తీసికొని తీర్మానము నిరాకరింపబడెనని ప్రకటించిరి.

రాఖోవు కాంగ్రెసు కాన్ఫరెసులో జరుగుచు

సభ ముగియకల్వారము రాఖోవు కాంగ్రెసును కాన్ఫరెసులో జరుపుటకు నిర్ణయించిరి. ఆహ్వానము పంపినవానిలో ఏ గాన్త్రీ మిక్కుటమ నుండునెడల నారాష్ట్రమున కాంగ్రెసును జరుపవలెనని గాంధీగారును, మరికొందఱు గావించిన సూచన విఫలమయ్యెను.

ఏడవ గాయకమహాసభ

2. రంగస్వామిఅయ్యంగారి అధ్యక్షత

శ్రీ శిల్పము డిసెంబరు 23:—7 వ గాయకమహాసభకు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు భారతీయాసన సభ్యులు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు ప్రభులు ఎ.కె.కొండేకరుగారు గాంధీయమహావిద్యాలయ కార్యనిర్వహకమును దెలిపిరి. పండిత మాలవ్య లాలలజపతిరాయ విప్లవిగంబు, గౌరీకరెండికరుగారురూడ సుపన్వహించిరి. (అ.ప్రె. స్వేచలు)

హైందవ సంస్థాన ప్రజల సభ

శ్రీయుత యన్. సి. కెల్కారుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

న రేంద్రమండలి పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులు

నిరసించుట పారభాటు

సంస్థానప్రజల రాజకీయభావ్యభివృద్ధి

వారి హస్తగతమై యున్నది

తీర్మానములు

(అసోసియేటెడ్ స్పెషలు సర్వీసు)

బెంగాలు కాంగ్రెసుశిబిరము, డిసెంబరు 28.

హైందవసంస్థానప్రజల సమాజము శ్రీయుత యన్. సి. కెల్కారుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. ఈసభకు గల ప్రాముఖ్యమును ప్రకాశముచేయు ను రి యే యి త ర సంస్థానప్రజలసభలకును లేదని కెల్కారుగారు స్పష్టముగచెప్పిరి. హైందవ సంస్థానప్రజల సమస్య ఈ పేక్ష చేయబడుచుండెను. ఒడంబడికలందుగల సాంకేతికమైన కారణములచేతను, ఒడంబడికల మూలమున సంస్థానాధీశ్వరుల కీరుబడినపరిపాలనామక్కులచేతను, విచ్చుట తెలిగిన సాంప్రదాయములవలనను బ్రిటిషుప్రభుత్వము సంస్థానాధీశ్వరుల పరిపాలననుందు జోక్యము గలగజేసికొనక ఈ పేక్షించుచున్నది. తగినట్టియు స్వాధీశ్వరులు నైన నాయకులు లేమిచే సంస్థానప్రజలు వారికి సంబంధించిన యీసమస్యయొడ వారే అలసభావమును జాపిరి. ఎల్లరికం లేను హైందవజాతీయ కాంగ్రెసు యీసమస్యయొడ ప్రాప్యగృహి జాపెను. హైందవసంస్థానాధీశ్వరుల పరిపాలనయందు బ్రిటిషుప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదని బ్రిటిషుప్రభుత్వము చెప్పునాకు పూర్తిగ విశ్వసించదగినదిగాదు. ఎలయన కాగిలములపై స్పష్టముగ వ్రాయబడిన ఒడంబడిక మరతులు ఇచ్చుమనిచ్చిన ప్రకారముగ అపార్థము చేయుచున్నది వి హిందూసంస్థానాధీశ్వరులవారసత్వపునాక్కు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముచే ములభముగ అంతమొందింపబడు చున్నది. సంస్థానము లందు విదేశీలెలుకంపెనుకొరకు మామూలుధర్మవిధానములు ఆక్రమించబడుచున్నది

న రేంద్రమండలి

మారమముగ నిర్ణయించిన నరేంద్రమండలి పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులు ఈవయోగించుకొనుట మాని దానియొడ తృటికార భావాభిప్రాయాలై యున్నారని కెల్కారుగారు చింతించిరి. తమనాక్కులను గాపాడుకొనుట కీరుతనరాజ్యాంగయంత్రము మిగుల తొడ్దడుననియు సర్వాధికారయొక్క నిరంకుశాధికార మెదుర్కొనుట కిది అధికముగ సంస్థానాధీశ్వరులకు సహకారి యనుననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

సంస్థానాధీశ్వరుల తీసంధయొడ జాపిన సంకుచితభావముచే సంస్థానాధీశ్వరులకును ప్రజలకును సంబంధించిన విషయములను గురించి సర్వాధికారియగు బ్రిటిషుప్రభుత్వముకనుగొనుట మానెననియు కెల్కారుగారు చెప్పిరి నరేంద్రమండలియందు గూర్చుండుటయే తమదర్జాకు భంగమని పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులలో పలువురు దలచుచున్నారు. అసహాయవాదులు కాసనసభలను బహిష్కరించుటచే గావించిన పారభాటునే నరేంద్రమండలిని బహిష్కారము చేయుటచే పెద్దసంస్థానాధీశ్వరులుగా గావించుచున్నారు. వికసిత గూర్చియు సంస్థానాధీశ్వరులు చప్పు నరేంద్రమండలి యందు బాల్కనునున్న సంస్థానాధీశ్వరులు అతిస్వల్పమైన ప్రాముఖ్యముగలవారు స్వల్పప్రాముఖ్యులు సర్వాధికారియగు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును సంస్థానములకును సంబంధించిన ప్రధానసమస్యయొడ బాధ్యత వహింపాలను. హైందవ సంస్థానాధీశ్వరుల నిస్సహాయతకు విచారించి, సర్వాధికారి యగు బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్క మిత్రులగు సంస్థానాధీశ్వరుల స్వామ్యమైన నాక్కులు క్రమముగ తృటికరింపబడుటయు, లేదా అణచివేయుటయు దుష్ఫలించుచున్నది అధ్యక్షుడు వక్కాణించెను.

సంస్థానాధీశ్వరులపై ఖిరి

నిజమైన ప్రాంతీకత్వము గల రాజకీయసంస్థాన నిర్మించుటకు తమకు బాధ్యత లేదని తమ ప్రజలయొడ సంస్థానాధీశ్వరులు మాత్రమే స్వామ్యమైనది గాదని చింతించుకొని కెల్కారుగారు నుడిచిరి. ఈసందర్భమున వికసిత మహారాజుగారు గావించిన ప్రసంగము

నంది క్రోడీకరించి బ్రిటిషుభారతదేశము రాజకీయముగ హైందవ భారతభాగముకంటె అభివృద్ధి కౌందుమన్నదనియు, నిరంకుశ అధికారము కూలబడుమన్నదనియు అధ్యక్షుడు వక్కాణించెను. భార్య సాంప్రదాయముచేతను రాజకుటుంబములందు ద్వినించితిరను తలంపులచేతను సంస్థానాధీశ్వరులు మొకముగలిగియున్నారు. తమ స్వాతంత్ర్యముకొరకు హైందవ రాజాలపై కాని లేక బ్రిటిషు శాంతిముపై గాని సంస్థానభ. ప్రజలు ఆధారపడి యుండవలదు. తమయొక్క తీర్థ ప్రయత్నములను, త్యాగమును తమ పాలకులయందు మార్పు బుట్టించును. హైందవ సంస్థాన ప్రజలయొడ నాయకులయొడ బ్రిటిషుభారతదేశములు సామర్థ్యాని జాపి సలహాలు మాత్రమే వీయగలరు. బ్రిటిషు భారతదేశమునందు సమాజకములను జరుపుటకంటె తమదేశములందె హైందవ సంస్థానప్రజలు సభలను గావించవలయును. అవిశ్వకమైనచో సర్వాధికారియగు వారు అవలంబించవలయును కాని సంబంధము లేనట్టి విషయములను జర్పించుటచేగాని బాధ్యతలేని ప్రసంగములు గావించుటచే గాని సంస్థానాధీశ్వరులను హిస్సాస్పదముగ క్షితిలో బెట్టవలదు.

తీర్మానములు

తమరాష్ట్రములందుప్రజాప్రాతినిధ్యముగలసంస్థలసాపేక్షపనిలయనని సంస్థానాధీశ్వరులను గోరుచు, అట్టిసంస్థలను బొందుటకు క్రిందచనలేక పాటుపడి సంపాదించవలయునని ప్రజలను గోరుచు నోక తీర్మానము గావించబడెను.

బాధ్యతాయంత్రప్రభుత్వము నొందుటకు కృషిచల్పుచున్న హైందవసంస్థానపు ప్రజలకు సరియగు నాయకత్వము హైందవ కాంగ్రెసును నియ్యగోరుచు మరియొకతీర్మానము గావించబడెను.

బహిష్కారణ, స్వరాజ్యపక్షముల ఐక్యము

ఐక్యము

సశ్యమూర్తిగారి విన్నపములు

ఎన్. సశ్యమూర్తిగారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును గూర్చి యా దిగువరీతిని ప్రకటించుచున్నారు:—

“ఒడంబడికను అమలు జరుపు విషయమందు స్వరాజ్యపక్షమువారికిని, బహిష్కారణవాదులకు గూడ సహాయమును స్పష్టమైన మార్గమును సూచించెను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఒడంబడికను ఎట్టి మరతులు లేక ఆంగీకరించిరి. నాబోటి కొందరుకు మహాత్మునివలె పూర్తిగా నమ్మకము, లేకపోయినను నులు చందాకురూడ అనుమతించిరి. కాని ఒడంబడికలో యీత నెక్కువగా శాక్తివక్తానీతిపక, మహాత్ముని విస్మయముగ దెలిసినను ఏ క్షుర క్రేడ వహించబడలేదనే నమ్మకమునే తొలక విషయమునుగూర్చి ముఖ్యముగా జెప్పదలంచెదను. ఒడంబడికయర్థ మేమనగా బహిష్కారణవాదులు స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఎట్టి ఆటంకములను కలుగజేయరాదు. కావనసభలలోగాని బయటనుగాని వారికి సహాయముజేయుటకు పాటుపడవలెను. మాలో కొందరికి రాట్నములో నెక్కువనమ్మకము లేనట్లే వారి కాసనసభలలో నమ్మకముండకపోవచ్చును. కాంగ్రెసులో భాగములగు యీరెండుపక్షములు కలియవలెనన్న ఉభయములు కలసి పనిజేయవలెను. నిరంకుశత్వమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారిపై బెంగాలులో కత్తిగానీనందువలన వారు ఒడంబడికకు నమ్మకించి, నిరంకుశాధికారులకును ప్రపంచముకకును నన్ని భేదాభిప్రాయము లన్నను స్వరాజ్యసమరమునందును, జాతీయనాక్కుల నిలబెట్టుకొనుటయందును కాంగ్రెసు ఆభేద్యమైన ఒక్కటిగనుండునని ప్రకటించిరి. కావున ఒడంబడిక జనుప్రకముగ కొనసాగవలెనన్న ఉభయపక్షములవారు సహకారముగ పనిజేయవలెను. అట్లుచేసినపుడే గాంధీగారికి సంతృప్తి గలుగును. మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షముయొడల జాపినగౌరవదాతృత్వనిధిరైనములను బహిష్కారణవాదులెల్లరు అనుకరించెదని రెలంచుచున్నాను. (అ.ప్రె.)

అఖిలభారత మహమ్మదీయసమితి

అధ్యక్షుని ఆగమనము

హిందూ, డిసెంబరు 28— ఆగ్రాభారత మహమ్మదీయసమితి అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన గౌరవనీయులగు షయ్యూన్ రాజాలీగారు నేడిచ్చుటకు వచ్చిరి. మంచి సన్మానము మియనకు నీయబడెను. (అ.ప్రె.)

రాజ ప్రతినిధి

హైందవవస్తు ప్రదర్శనశాలను సందర్శించుట కలకత్తా, డిసెంబరు 28— రాజప్రతినిధి నేడు హైందవప్రదర్శనశాలను చూచెను.

తృతీయ అఖిలభారత గ్రంథాలయసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేక విలేఖరి)

నేడు (26 వ తేది) సంగీత శాలలో జరిగినది

నేడు ఉదయము 10 గంటలకు విషయనిర్ణయ సభా శాలలో గ్రంథాలయసభ జరిగినది ప్రకటించబడెను. కాని ఏకాగ్రమునతో కాంగ్రెసు సన్మానసభ్యులనుగా గ్రంథాలయ సంఘమువారికి తెలుపబడినది మార్పు చేసిరి. అందువలన ఎల్లవారును ఆగటికి వెళ్లగా 11 గంటలకు సభ ప్రారంభమయినది. అంతట ఎల్లవారును సంగీతశాలకువచ్చిరి. అచట ఎట్టి ఏర్పాటులను లేవు. గుమ్మములవద్ద వలంబిరులులే. టిక్కెట్లుకొనినవారును కొననివారును లోనప్రవేశించిరి. సన్మానసభ్యులవారి నిరంకుశత్వము వలన నట్టి చిట్కెలు లేబడినవి. పిమ్మటలోనికి వచ్చినవారిలో టిక్కెట్లు లేనివారు చదివేటాడలేనిది స్థానికసంఘాధ్యక్షుడు హరి వెంకట నరసింహశాస్త్రి గారు తెలుపగా టిక్కెట్లుకొనెదమని చెప్పిరి. అప్పుడు సభాశాలలోనే టిక్కెట్లు విక్రయింపబడెను. టిక్కెట్లు పోషించి టిక్కెట్లులేనివారికి టిక్కెట్లు విక్రయించిరి. సంగీతశాలయంతయును ప్రేక్షకులతోను ప్రతినిధులతోను నిండిపోయినది. సాక్ష్యరసాను, రామదాసు, చల్లా శేషగిరిరావు, లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు, హట్టి శివరావు రంగయ్యనాయుడు, రంగంపెట్టి, ఎం. రంగస్వామయ్యగారు, (చిత్తూరు) ఆదివారమునెట్టి మొసలిగంటి తిరుమలరావు, ఉన్నవ రామలింగం పంతులు, సత్యమూర్తి రంగయ్యనాయుడు (కాశీనాథ) గురునాథవెంకటరామ శేషయ్య, వారి సోద్రులైన రావు, దేశబంధుదాసు, దేశభక్త, భారద్వాజ, చిర్రంజీవదాసుగారు మున్నగు నాయకులను కవలమ్ముగా రు మున్నగువారు చాలమంది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలను పచ్చిరి. సరిగా 9 గంటలకు సభ ప్రారంభమైనది. మొదట ప్రార్థనము స్వాగత గీతములు మహారాష్ట్రమున పాడబడెను.

పిమ్మట సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు భారద్వాజగారు ఆంగ్లమున స్వాగతోపన్యాసమును చేసిరి. గ్రంథాలయోద్యమ విషయమున నెట్టిభిన్నాభిప్రాయములను లేవు. మనము అధికాత్మనామతోను గాఢదీక్షతోను అప్రమత్తతతో గూడిన ఉద్యమముతోను సకల సామగ్రియు సుపయోగించుకొని కార్యనిర్వహణ మొనరించినగాని మనము దానిబంధవిముక్తులము కాజాలము. దేశమున ఇంకెక్కి తలచుచున్నది. విదేశీయులు యితర దేశముల సంపదల పొరింపకుండ చేయుటయే స్వరాజ్యము. స్వరాజ్యము సకలప్రజలకుగాని కొందరికి మాత్రమేగాదు. రాష్ట్రముంది అధిక కార్యము చేయుట కంటె ఎల్లవారును ఆవసరమైనంతవరకు సమాన కార్యము చేయుట యుత్తము. విద్య వలన జ్ఞానము కలుగుచు జ్ఞానమే ముక్తి. మనదేశమున ఓర్పుచి తిరిగిని బోధింపబడలేదు. కాన దాని సుచిత్తేతిని వ్యాపింప చేయవలసివచ్చినది. నిర్ధనమగు మన దేశమున ఉచిత విద్యను వ్యాపింపచేయుటకు ప్రయత్నించుట యీసభవారి ముఖ్యకర్తవ్యము. విద్యయన గా భావన బిజ్జాన ముగాని అక్షరజ్ఞానమాత్రముగాదు గ్రామములలో విద్య వ్యాపింపవలెను. గ్రామనామలు సనాతులయ్యు విజ్ఞానము నోసంగిన జులభముగా గ్రహింపగలయున్నార. ఇకర స్వతంత్ర దేశములందునలె చిన దేశమున నరతనమువారివిషయ మున తోడ్పడలేదు. పహాల్పాడు భగవంతునిచే మన కొసంగ బడిన దేవదూరి మనమరిని నూర్చు ననుసరింపవలెను. రాజకీయములందరినీ మహాత్ముని ఆనుసరింపవలెనని నేను తెలుపుటలేదు. రాజకీయములు తన ముఖ్యకార్యము కాదని మహాత్ముడు చెప్పినారు. తెలిసెను. నీతిని సద్వర్తనమును ధర్మమును వ్యాపింపచేయుటయే మహాత్ముని ప్రధాన ఆశయము. ఆ విషయమునకు మహాత్మునివార్తము ననుసరింపవలెను. దేశమున గ్రంథాలయోద్యమము బాగుగా వ్యాపించుచున్నది. కర్నాటకమునరికను బాగుగా వ్యాపింపకున్నను యీ సభవలన బాగుగా వ్యాపింపగలదని రాజద్వాజగారు నుడిచిరి.

దేశబంధు దాసుగా రధ్యక్షుల వహింపవలెనని తీర్మానమును రామదాసుగా రుపహించిరి. గ్రామముల అభివృద్ధికి పనిచేయుటకు దాసుగారు పూనుకొనిరి. ప్రతి గ్రామమునను జాతీయ పాఠశాలయను గ్రంథాలయమునుండిని నిర్మాణ విధానము కొనసాగుటకు చాల సహాయము కలగును.

ఈ తీర్మానమును సూరి సోద్రుల మ రావు గారు రుపవించిరి. ఆంధ్రుల

కర్నాటకమున గూడ ప్రాజాపత్యమును పహించుచున్నారని దాసుగారు హాస్యాత్మకముగా నుడిచిరి. ఈ దేశమునందలి యితర రాష్ట్రములనుగాని యితర దేశములనుగాని ఆక్రమించుట ఆంధ్రుల సంకల్ప మెంతమాత్రమును కాదని రావుగారు ఆంగ్లమున నుడిచి కర్నాటకమున అనునదింది. మైసూరు సంస్థానము గ్రంథాలయ కాళాధికారియగు చంద్రశేఖరయ్యగారు ఆంగ్లమున బలపరచిరి.

దాసుగారు తమసర్వస్వమును దేశమున కర్పించినమహా నీయుడు వారి అధ్యక్షులనియోజనమునకు మీరు వస్తులించినటుల కరతాశధ్యములు చేయవలెనని భారద్వాజగారు హాసంగా కరతాశధ్యములు చెలగెను.

దాసుగా రాంగ్లమున నుపన్యసించిరి. మిగిలినవారము కాంగ్రెసు సభలోపాటు యీ సభనుగూడ జరుపుట చాల శ్లాఘనీయము. ఇందువలన యీసభకు ప్రచారమధికమైనది. చాలమంది మీకు తోడ్పడగలిగిరి. రాజకీయాధికారమును బడయుట మాత్రమే మనసంకల్పముగాదు. జాతీయనిర్మాణమే మన ఆశయముగాననే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గాని అధినివేశన స్వాతంత్ర్యముగాని మన ఆశయములని నిర్ణయించుటకు నేను సమ్మతించలేదు. మన జాతీయతా నిర్మాణమునకు కా జ క యా ధికారము సాధనము. మనము స్వశక్తిపైనే ఆధారపడవలెను. ఈ ఉద్యమ మేర్పడి యుండెను మాత్రమే యీసభ గ్రంథాలయముల ప్రాముఖ్యతను దేశీయులు పూర్తిగా గ్రహింపగలిగిరి. మనదేశమున గల దేశాలయములు మున్నగు దీరస్వార్థచిత్తములు దేశీయులకు విజ్ఞానదాయకములు. పాశ్చాత్యదేశముల జ్ఞానాంధరమున మునిగి యున్నపుడు ప్రాచ్యవిజ్ఞానమే, ముఖ్యముగా మహామృదీయ విజ్ఞానమే పాశ్చాత్యుల నుద్ధరించెను. గ్రంథాలయోద్యమమును గూడ పాశ్చాత్యులు మహామృదీయ విజ్ఞానమువలననే గ్రహింపగలిగిరి. అట్టి ప్రాచీన విజ్ఞానసంపదకు వారసులమగు మన మిపుడు పాశ్చాత్యులపై నాధారపడుట చాల సంతాపకరము. మనమంధప్రాంతముగా పాశ్చాత్య విజ్ఞానముపై నాధారపడుటవలననే మనకిట్టి దురవస్థ తలపడినది. గ్రంథాలయములు కారదానియములు. ఉత్తరగ్రంథములు అమూల్యరత్నముల నుటయం దెట్టి అతిశయోక్తియును లేదు. ఉద్యమము వృద్ధి నొందుగాక. విజ్ఞానములను న్యాపింపచేసిని దేశీయులలో శక్తి పరిణామ. కాన మనము గ్రంథాలయములను విస్తరింప చేయవలెను. అని దాసుగారు నుడిచిరి.

అంతట గోస్వామిగారు (కలకత్తా) అధ్యక్షుల వహించిరి. తొందరపడవలన దాసుగారు నెడలిపోయిరి.

నరసింహ శాస్త్రిగారు నివేదికనుగూర్చి వివరించిరి.

ఆంధ్ర, పుదుచ్చోలు, మహారాష్ట్రములలో గ్రంథాలయములు కలవు. వెంగ, ప్రవిడరాష్ట్రములలో ఏర్పగుటకు ప్రయత్నించితిమి.

డైరెక్టర్లని ప్రకటించుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి.

మాడునెలల కొకసారి ప్రతీకము ప్రకటించుచున్నాము.

“నేను ఆంధ్రుడను. 15 ఏండ్లనుండి నేను యీఉద్యమమున పనిచేయుచున్నాను. మేము ఆంగ్ల భాషలోనే అఖిల భారతమున ప్రచారము చేయుచున్నాము. గ్రామసంఘము, గ్రామదేవాలయము, గ్రామ ఆచారసంపదలు అనునవియే ముఖ్యవిషయములు” అని శాస్త్రిగారు నుడిచి ఆంధ్రదేశమున గ్రంథాలయ సంఘమును బావిధికార్యములు చేయుచున్నారని వివరించిరి. పుదుచ్చోలు గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శియగు ఏ. ఎస్. మధుకృష్ణమగారు (ఆ. భా. గ్రంథాలయ సంఘ సహాయ కార్యదర్శి) గూడ సభకువచ్చిరి అన్ని ఉద్యమములకును గ్రంథాలయములే చూలాధామని శాస్త్రిగారు నుడిచిరి.

పిమ్మట చంద్రశేఖరయ్యగారు మైసూరు గ్రంథాలయోద్యమమునుగూర్చి వివరించిరి.

వగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజీ 0.5-0 మాత్రమే.

అరిశాల్లు, అరిచేటలు, చర్మము కారకవలన, శీతగాలి వలన పగిలి పీనుకారుటయు, బలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లమని బలపొయి మంచివర్తము రాగలదు. పగుళ్లనుపొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రయము. కాచి పగుళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

వివిధవిషయములు (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేక విలేఖరి)

భ. జ. న. లు

వివిధ రాష్ట్రములవారు వేరువేరు రిగంటలుమొదలు భజనలుచేయుచు వగరసంకీర్తనము చేయుచున్నారు. ఆంధ్ర ద్రవిడ, కర్నాటక, ఉత్కల్, వెంగ, సంయుక్త మహారాష్ట్ర రాష్ట్రములవారు భజనలుచేయుచు ఉచయము రిగంటలు భజనసంఘముకడ చేరెదరు. అచట సహస్రసంఖ్యాకులగు స్వచ్ఛందసైనికులు, స్త్రీలును పురుషులునుగూడ, వలయాకృతిగ సమావేశమయ్యెదరు. వారందరును కలసి మాతృస్థవ మొనరించెదరు. పిమ్మట జాతీయపతాకమును లేవనెత్తి వందనము లొనరించి చెడలిపోయెదరు.

ఆంధ్రశిబిరము

ఆంధ్రశిబిరము ఆంధ్రరాష్ట్రీయులగు ప్రతిభులతోను ప్రేక్షకులతోను నిండిపోయినది.

ప్రత్తినుండి గింజలదీయు నిబంధన

బర్మావాణిజ్యసంఘమువారి ప్రకటనము

రంగూను, డిశంబరు 27:—ప్రత్తినుండి గింజలను వేరు చేయుట విషయమునను దూదిని బహిబందీ చేయు పాక్షిక విషయమునను ప్రభుత్వమువారిచే చేయబడవచ్చు నిర్బంధములు బర్మా దేశమునకు వర్తించకుండ చేయవలసినదని గోరుచు బర్మా వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగారి పేర బర్మావాణిజ్యసంఘము వారు న్రాసి. హిందూదేశముందు ప్రత్తి వ్యాపారమునందు గల పరిస్థితులకును బర్మాపరిస్థితులకును భేదమున్నవనియు, దూదిని దడుపుటగాని దూది కల్పించేయుటగాని బర్మాయందు జరుగుటకు అవకాశములేదనియు, దూదియగుమతి కొన్ని ఘట్టము మాత్రమే చేయుచున్నవనియు, ప్రతిఘట్ట వారును వారివారి వర్తకపు గుర్తులు బేలులొన వేయుచున్నారనియు, ప్రత్తి బేలును పోల్చుటనులభమనియు ఘర్షణవారితే గింజలతోపాడినప్రత్తి వ్యవసాయదారులు అస్యునిన్నారనియు వాణిజ్యశాఖవారు చెల్లెచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అఖిల వెంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు పాఠశాల

ఉపాధ్యాయుల సమావేశము

గౌరవనీయులైన మాలవి అబ్దుల్ కరిం గారధ్యక్షుల వహించిరి

కొన్ని తీర్మానములు

కలకత్తా, డిశంబరు 27:— అఖిలవెంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు పాఠశాల ఉపాధ్యాయుల సమావేశమున కధ్యక్షులవహించిన కాంపిల ఆఫ్ స్టేటు సభాసభ్యుడగు గౌరవనీయులైన మాలవి అబ్దుల్ కరిం గారుయిట్లుచెప్పిరి. భారతదేశమిప్పుడతిక్లిష్టపరిస్థితులందు దగుల్కొనియున్నది. కానపాఠశాల ఉపాధ్యాయుల పాధ్యతాత్మకమైనది. కుకంతుగాని పిచ్చిపిల్లప్రాయముగాని యువకుల ఆదేశమును అక్షర్వింపకుండ ఉపాధ్యాయులు ప్రయత్నించుచుండవలయును. పాఠశాలలను రాష్ట్రీయతభుత్వ పరిపాలనయందుండి తొలగించుట కింను సమయమురాలేదని ఆగ్రాస నాధిపతి చెల్లెను.

క్రమముగా దొరతనముకా గీ పాఠశాలలను స్థానికపరిపాలన నిర్మాణక సౌఖ్య పాఠశాలముజేయుటయే ప్రభుత్వము వారి ముఖ్యోద్దేశమని విద్యాశాఖ డైరెక్టరు గారగు ఓ. పుతుగారు నుడిచిరి. రాజోవు కుంతుల అభిప్రాయములకు బట్టి యీవిషయము నిర్ధారణచేయబడునని చెల్లబడెను. దేశభాష ద్వారా బోధనాభ్యాసముచేయుట మించినది డైరెక్టరుగారు నమ్ముచున్నారు.

సంఘమును వృత్తియందాదేసవారి అధిపత్యమున నడవబడవలయునుగాని కార్మికసమితులలె నడవగూడదని వాద్యువర్గ గారు నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారి పాఠశాలలను స్థానిక సంస్థలపై సగతమందుంచవలసినను, పాఠశాలలందున్న విద్యయు నైతికవిద్యయు గరపబడవలయుననియు జీతములను గ్రేడును స్త్రీపురుషులకు సమానముగ జేయవలయుననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

ఆయుధములను చట్టవిరుద్ధముగ నుంచుకొనుట

శ్రీ శివీ ధర్మ గురు

హైదరాబాద్, డిశంబరు 26:— ఆమెరికనువ్యక్తిని పెండ్లియాడిన శివీ ధర్మము జెందెను. ఈమెదగ్గర ఆయుధములు చట్ట విరుద్ధముగ నుంచుకొనెనని రషియా థాయబారి కార్యాలయమున కాలి అరెస్టుచేయబడెను. క్రాస్కోవాగారిని జంతుదేహించి వటుల ఈమె తెలియజేసెను. బోలిషివితులు తనకుటుంబమును దూరమున నుంచుకొనుటకు కసిదీర్చుకొనుటకై ఇట్లు సంకల్పించెనట. మూడువారములు శిక్షవిధింపబడెను. ఆశిక్షవంతరమున కైవాడమున కంపబడును. |

మరణవార్త

శ్రీ శే|| డాక్టరు జి. డి. లివింగు

లండన్, డిశంబరు 26. పెంటుజాను కళాశాలాధ్యక్షులకు డాక్టరు జార్జిడవునింగు లివింగు ఎం.ఏ. ఎస్. సి. డి ఎఫ్. ఆర్. ఎస్. జి. పి. గారు పరమపదించిరి. 1827 డిశం 21 లేదీ జన్మముగాంచిరి.

ఈజిప్టు విద్యార్థుల కోర్కెలు

పంచాయితీసంఘమువారి శిఫార్సు

కెయిరో, డిశంబరు 26:— విద్యార్థిసౌకర్యములను పెంపొందింపజేయవలెననియు ప్రభుత్వకొలుపున నెక్కువ ప్రజేశముండవలెననియు చాలకాలమునుండి ఎల్.ఆజారు విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులు మొఘబెట్టుచున్నారు. వీరి మొఘన విచారించి తెలియజేయుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారు విద్యార్థుల కోర్కెలు సంతృప్తికరము లనే శిఫార్సులను మంత్రుల కందజేసిరి.

‘రుగ్మీ’ నభ

ప్రాంతు సేల ఆహ్వానింపలేదు?

హైదరాబాద్, డిశంబరు 26:—లండనులో జరిగిన రుగ్మీపథక ప్రాంతుకు ఆహ్వానము నంపనందులకు చింతించు ఇందులకు ఇంగ్లీషుయానియనువా రంతమాత్రము కాద్యులు గారనియు ఇంగ్లీషు రుగ్మీయానియను అధ్యక్షుడు ఫ్రెంచి రుగ్మీసంఘ కార్యదర్శికి తెలియజేసిరి

అట్టోబరులో అంతర్జాతీయ రుగ్మీసంఘమువా రీవిషయమును జర్చించిరి. ప్రాంతుకుగూడ ప్రాతినిధ్యముండవలెననిరి. ప్రాంతుకును, మూడు దొమినియనులకును ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని నాలుగు బ్రిటిషుసంఘములు నిశ్చయించెను. ప్రాంతుకు జేర్చుకొనుటకు దొమినియనులకు అభ్యంతరములేకున్నచో ప్రాంతుకు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెననిరి.

కాని దక్షిణఆఫ్రికా అంగీకరింపలేదు. అభ్యంతరమును జూపెను. సిద్ధాంతమునకై ఆహ్వానము నంపరాదనుటచే సభా కార్యదర్శి ప్రాంతుకు ఆహ్వానము బంపకాలదాయెను. ఈసభకు ప్రాతినిధ్యము గ్రేటుబ్రిటను దొమినియను ప్రతినిధులకే యుండవలెనని దక్షిణ ఆఫ్రికావారు వాదముపెట్టిరి. మరియు ప్రాంతుకు ఇందులో ప్రత్యక్షముగగాని పరోక్షముగగాని ప్రయములేదనిరి. ఈయభిప్రాయము అద్యక్షునిదిగావనిరి. ప్రాంతులో రుగ్మీ చాల అభివృద్ధిగాంచుటచే ప్రాంతును ఈవర్షలో నుండి వదలగూడదనిరి.

జర్మను సైనిక దుస్తులు

ఎల్బయ్యు, అంటారియో:—హోయినియన్లములో కెయి జరు సైనికులు ధరించిన జర్మన్ సైనిక దుస్తులు అంటారియోలో ఎక్కడ జూచినవయ్యే. దీనివలన చాల ఆక్షేపణ బయలుదేరెను. నిరుడు కనడాకు వచ్చి వాలములలో పనిజేయు జర్మనులు వాడుచున్నారట. ఇకమీదట వీరి నీదుస్తులను ధరింపకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారట

జర్మనీకి బంగారు బంపుట

న్యూయార్కు, డిశంబరు 26:—వాల్టేండ్లకు చురల యూరపులో బంగారును నేను కాడగల్గితిమి. 12,000,000-దాలరుల బంగారును గ్రేటుబ్రిటనుకు, జర్మనీకిబంపుచున్నారట. 500,000 దాలరుల బంగారు గ్రేటుబ్రిటనుకు, 700,000 దాలరుల బంగారు జర్మనీకి బంపిరి ఈసంవత్సరములో యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి ఇంత గొప్పమొత్తము ఇంతవరకు బంపలేదు. జర్మనీకి బంపుటకు లండను బ్యాంకు కంపి. జర్మనుల కీనుడలచిన ఋణమునకు ఇది మొదటిమొత్తము.

బొంబయి వర్తకుని ఆస్తి

లండన్, డిశంబరు 27:—అండ్రూగ్రాంటు పూర్వము బొంబయిలో వర్తకుడుగ నుండెను. చనిపోవు సరికి 607746 పానుల ఆస్తిని సంపాదించిరి.

వాషింగ్టన్ ఒడంబడికను బుట్టలో

బెట్టుట

లండన్, డిశంబరు 27:—రిక్టర్లగ బహుళ్యముగ రిలేలిక క్రూయిజరులను నిర్మించుటకు యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రయత్నించుచున్నదని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికా విలేఖరి దఱపుచున్నాడు. జపాను, ప్రాంతు రిక్టర్ల క్రూయిజరులను నిర్మింపవలచినట్లును, ఇటలీ రెండు క్రూయిజరులను నిర్మించుటకు తలపెట్టిరనియు తెలుపుచున్నాడు. త్వరలోనే వాషింగ్టన్ ఒడంబడిక పరిహాసముగ చేలు ననియు క్రొత్తగ తేలిక క్రూయిజరులను (యంవకాలను) నిర్మించి నాకాడళమును అభివృద్ధి జేయసనుకట్టిరని కప్టెన్ నాన్సుగారు ఆమెరికను యధికారి తెలియజేసెను. మరల విస్తారము ఖర్చుపెట్టి క్రొత్త షాకలను గట్టి ఇంతకంటె ఎక్కువ సంఖ్య ఉండగూడదను సంఖ్యకు తిలోదకముల నిర్మించున్నారనిరి.

బరువునందు, బలమునందు తగ్గినప్పుడు

మా చ్య వ న ప్రా న న ను

వా డు డు

అసాధారణ గుణము కలిగినట్టి టానికు నూతనమైన ఫలములు, ఓషధులుచేర్చి ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినది. సుఖసంకటముచేతను, మితిమీరిన సంసారసౌఖ్యముచేతను గలిగినట్టి ఉబ్బనము, క్షయ, రొమ్ముపడిసెము, యివిగాక సుఖసంకటముచేతను మితిమీరిన సంసార సౌఖ్యముచేతను గలిగిన మనోవ్యాధులు, దేహసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగు కృశించు వ్యాధులన్నిటికిని నిరుపమానమైనది. నరములను వృద్ధిజేయుటయందు నీనికి నమానమైనదేదియు లేదు. 4 ఔన్సుల డబ్బా 1కి ధర రు 1 ఒకపానుటిన్ను డబ్బా 1కి రు 3లు

సోల్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్లు:—

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్

మద్రాసు 186, మాంటురోడ్డు. బెంగుళూరుసిటీ 66, చిక్ నేట

నకల ఆయుర్వేద ఔషధములుగల ఔషధశాల ఇది ఒక్కటియే

నవీనపద్ధతుల ననుసరించి డాక్టరు లక్ష్మీపతి, సి. ఎం. ఎమ్. బి., ఆండ్

సి. ఎమ్ గారి సచారణ క్రింద పాక్ పబ్లిషు ఔషధములందు ప్రసిద్ధులైనట్టివారిచే

తయారు చేయబడినది.

కడవిని 20 సం॥ కమలమండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కత్తిలేని వెండికి సవరముబంగారము, శ్రేష్ఠమైన ముఠలకు పూచియివ్వబడును.

స్థాపితము 1893 1687

ఈ రకము యింకా ప్రాచీనముగా జాతు మజారి జత 1-కి రూ 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావలసిన ఎడల వి. పి. ద్వారా పంపబడును. ట సీమకములూ అన్ని రకముల పట్టికెపులు, పువ్వురాగములు చెక్కిన నగలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామానుల క్యాట

గలనకు వాసిన ఇనాముగా పంపబడును. ఏకంసి చీబిల్ దాన్ అండు నన్ను, మాన్యుఫాక్చరెంసి బ్యాంకులు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చైవారుబారుగోడ్డు, మద్రాసు.

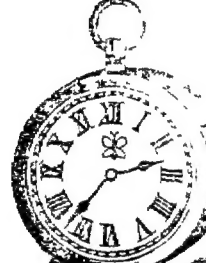
ప్రఖ్యాతి నహించిన తేబిల్ "కి" టైం పీస్

ఈ జర్మనీదేశముండి తెప్పించినది. ఎల్ల కాలమునకు గంట చరిగచూపును. క్రిమముగ త్వరితము.

ధర 1-కి	1.12-0
ధర 12-కి	20-0-0

అమెరికా కోల్డ్ బ్లగ్ గోడ్డు కలెండు రిక్కువాచి 1-కి 3-4-0
"ఎంమిమూల రిక్కువాచి కలెండు ముఖతో" 3-4-0

పూచి మాడుపంపవచ్చును. యివ్వబడును విలాసము:—వి. ఎస్. క్రిష్ణా అండుబ్రహ్మచర్య, 3వారు పెట్టె '7' చూచును.

దికర్నాటిక్కు-వేపరుమిల్లు-రాజమండ్రి

ఇండియాదొరతనమువారి వేపరుమిల్లు కెయిట్టుదొర గారు వైసవ్రాసిన వేపరు ఫ్యాక్టరీని కమారు ఒకమాసము క్రితము పరిశీలించినారు. ఆయన ఈక్రిందిమాదిరిగా అభిప్రాయపడినట్లు తెలియపచ్చినది.

ఫలయోగ్యత:—ఇది చాల తృప్తికరముగా నున్నది. పెరుగు నీటిగుండా తెప్పించునబడును. కాగితములను తయారుచేయుటకు కావలసిననీటిపడుపాయము చాలబాగుగానున్నది. 1½ మైలుదూరములో రయిలుట్టేమను ఉన్నది. రాత్రిసి బొగ్గు దూరములో నున్నప్పటికి రైలుచార్జీ యెక్కువకాదు. ఎందుచేత ననగా నీటిమార్గముగా ముడిపెట్టువులు తెచ్చునటకు అనుకూలమైన ప్రదేశముగాన. అదియొక బొగ్గు. మా ర్కెట్టులు మాలీలు మొదలైన అంశములువలన ఒకటి యెక్కువ అయినను రెండవది కూడివచ్చును. మొత్తముమీద మంచి ప్రదేశము.

మిల్లుకట్టడము:—ఇవి చాల బాగున్నవి. వీటి ఆకారమున్ను ఎలమున్ను మిల్లు పనిచేయునపు ను ఒత్తుడును ఒత్తు కొనగలవు.

యంత్రములు:—ఇవిన్నియు బాగున్నవి. నూతనపద్ధతుల ప్రకారమున్నవి. చాలబాగుగా మార్చబడినవి.

బుణమునకు ధరావతు:—ప్రస్తుత హెచ్చుధరలను ఇప్పట్లో గమనింపకున్న ఈమిల్లు స్థాపించు నుద్దేశము చాల ప్రశంసార్హముగా నున్నది.

కొద్ది అల్పవిషయములలోతప్ప అనవసరమైన మజూరాఖర్చు అయినట్లు కనుపించును. ఇంతగా పాటింపవలసినవిషయము కాదు. దీనికి కారణము యంత్రసమయమందుండు ధరలు పూర్తిగా తగ్గకుండగనే మేషీనరి తెప్పించినారు. ఇప్పటి ధరలను జట్టిచూచిన రు. 2 లక్షలు అధికముగా యంత్రములపై ఖర్చైనది. ఇప్పటి ధర రు. 16 లక్షలు.

ఇందుకు పెట్టుబడి అయినసాము నూతనముగా కలకత్తాలో స్థాపించిన మిల్లునుబట్టిచూడ, చాల అనుకూలమైన ఖర్చులోనే స్థాపించడమైనది. కర్నాటక వేపరుమిల్లు ఇప్పటివరకు భూమికి, కట్టడములకు, యంత్రములు మొదలైనవాటికింద రు. 16½ లక్షలు ఖర్చుమాత్రమే అయినది. కాని కలకత్తాలోనున్న మిల్లులకు ఈపనులకేర రు. 42 లక్షలైనది కర్నాటక వేపరుమిల్లు పూర్తియగుటకు ఇంకా రు. 8½ లక్షలు కావలెనని అంచనా వేయబడినది. అనగా గొల్ల రంకు 4500 టన్నులకాగితము తయారుచేయు ఈమిల్లుకు రు. 25 లక్షలన్న ఎక్కువకాదు.

కలకత్తాలోనున్నమిల్లు 2500 టన్నుల కాగితము ఒక సం॥ కమలో తయారుచేయుగలదు. దీనినిబట్టిచూడ కర్నాటక వేపరుమిల్లు చాల బాగుగా నున్నట్లు మై న ఖర్చులతోను స్థాపించినట్లు కనిపించున్నది. ఈఅభిప్రాయమే ఎక్స్పర్టు డబ్ల్యు. కెయిట్టుదొరగారుచూడ తెలిసిరి. కలకత్తాలోని మిల్లుకంటే యిమిల్లు రెట్టింపు కాగితము తయారుచేయుననియు, దానిలోనగము ఖర్చుతో స్థాపింపబడినదనియు, దేశీయులచే నడిపింపబడి, నూతనయంత్రములతో నింకబాగుగా స్థాపింపబడినందులకు మేము చాల సంతోషమును పొందుచున్నాము.

కేయిజిరీ హిండ్

లంకా, డిశంబరు 27:—బొంబయనుండి కేయిజిరీ హిండు ఓడ తిరిగి వచ్చినది. జీబ్రాల్టరునుండి ప్లిమత్తునకు వచ్చుటకు క్రొత్త ఏర్పాటుప్రకారము 61 గంటల 17 నిమిషములు పట్టును.

మొసూరునందు రెండుపులులను వేటాడుట

బెంగళూరు, డిశంబరు 27:—క్రిస్టమును శిలపులను బెంగళూరునందు కర్నలు తె. కోట్టుగారు గడపుమన్నారు. కోట్టుగారు జోడుగోహిల్స్నుండు రైల్వేయేజంటు కడదిన మూడుదినములలోను కుంసిసిషి మోగా ప్రాంతమందు కోట్టుగారు రెండుపులులను వేటాడిరి. ఇందులోని నొకపులి వెనుక బార్బిసు గారిని నాకెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి.

కామామృతము.

ఒక పేమాత్ర! 1 గంట కేగుణము!!

ఈ యావధము శుక్రధాతు బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మూత్రం దీసికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రములోగలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగగాని నిద్రలోగలిగి పోయెడి శుక్రనష్టము వృథాముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈ మాత్రలనే వైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము, మియ్యం తరములు రహస్యముగా నుంపంబడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2.0-0

అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఎలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మలకోశము, మెదడు చల్లదనముగా

నున్నచో ఏవ్యాధియైనను వచ్చునను భయములేక ఉండవచ్చును.

మలకోశము, మెదడుచల్లదనముగానున్న ఏవ్యాధియైనను నిర్భయముగానుండవచ్చును. ఇదియే శాస్త్రములందుచెప్పబడియున్నది. ఈవధిని అమంభించుచాలో ఏవ్యాధియైనను. క్రమముగా భావింపు "పేటెంట్" చాతీని వాసిన డాక్టరుగ ఇచ్చుగాదు. పుష్కలమున రోగముగల ఉండును, వ్యవస్థను వాటిండు. మలకోశము పుష్కలముగా, మెదడు చల్లదనముగానున్నచో మెదడుచల్లదనముగల రోగములు, అతీరి, జ్వరము, యెక్కువ మెదడు నువలన వచ్చునను మేలేదు. పైర్లుగా కుండాలు వానిని ఉపయోగించవలసియున్నది. ఏపాపు చేయుచున్నాడు. దానిచేరి గిన మంచిఫలములనుబట్టి. రాబిన్నప్పు "పేటెంట్" వారి కంటెను శుభ్రమైజీయు, తేలికయైన ఆహారము లేకని వైద్యులు, కవి రాజులే అంగీకరించియున్నారు. రోగులు, ఆరోగ్యవంతులు, ముసలివారు వరుసువారు మొదలగువా రెందరును (దీనినివెప్పుడునుకడయొంచవలెను.)

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నెవులకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిదే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన అంశప్రఖ్యాతి మైనచుండు. ఇది ఇప్పుడేపుడు తిమింగు గున్న క్రొత్తమందు గాదు. ఇయదేండ్లు 10 దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతమన నొప్పులు, వాపులు, గాగుములు, బిళ్ళలు, పోటు బెణుగులు, మొదలగువాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సముతము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారవదార్థులను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలవదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులో దొరకును

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములూ జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టచేత భూతవైద్యము, తమిళము విదిత విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంకా క మనుష్యుని మాయముచేయుట, ముడిచెట్టును పుట్టించుట, తమతో నుమాధియగుట, కిరీటము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముయొక్కను గాలిలో మనుష్యుని నిర్ధారముగా నిల్పుట మొదలగు విదితములు ఆ నేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యుత్పలముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. తీని ధర 4-0-0 లు (2118)8-6 పి.ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బొంబే, గుంటూరుకల్లా

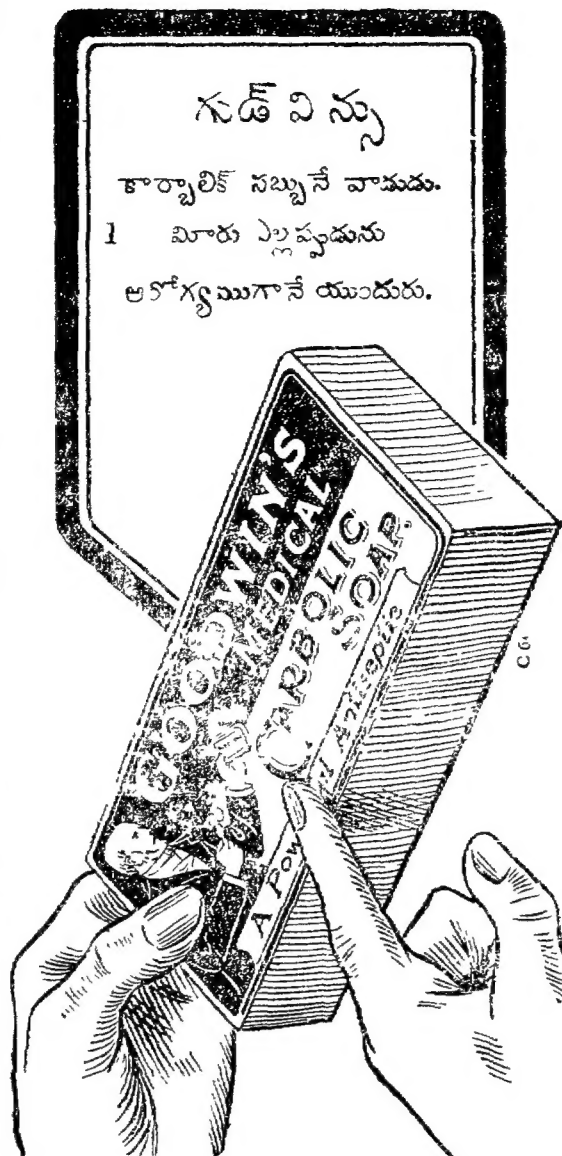
మెస్సరిజము నేర్చుకొనుడు

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, కాన్ సెక్రేషన్, ఆత్మశక్తి, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెస్సరిజసహాయమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మరహితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యపమన్వితముగ, గురువులేకనే అభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

ధర ప్రతి 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ప్రాఫెసర్, నేఖర్, మెస్సరిస్టు ఏలూరు.

క ఫ చింతామణి

వార, పిత, శ్రేష్ఠ, అపూర్వములు, దీర్ఘదర్శులు, తయ, రక్షకులు, శాస్త్రజ్ఞులు, సాంఘికసంఘ కళ్యాణకర్తలు, ఆయాసము, ఒగర్పు, కిరీటము నష్టించుట, పితృమధికరించి నోట నీరూరుట అత్యధము, అనుచి ఎన్నివిధముల, గుంజాకొన్నను కథ ము బయటపడకుండుట మొదలగు మొదలగు కఠిన బాధలకు అమోఘముగా బనిజేసి కీచితము నుభ ప్రపంచముగా జేయును. గ్యారంటీగా వెలకు సహజముందు రు 4-0-0. పక్షమునకు రు. 2-0-0. వారమునకు రు. 1-0-0. వి.పి. ఖర్చులుజేరు.

సుమారు 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల కేటాగు యనాం.

యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొఫెసరులు,

రెడ్డి అండుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

ఎలక్ట్రిక్ చాకెట్టు దీపము

వాదరముగా ప్రతిదీపము బాటరి,

చాకెట్ సహా ధర 1 కి రు. 2-8-0.

ప్రతి దీపమునకు రెండుచెట్టుగలది

1 కి రు. 8-0-0. ఫ్లోగో దీపము

(తెల్లటి, ఎఱ్ఱటి, ఆకుపచ్చ తెలుగులది)

1 కి రు. 8-8-0. ప్రెజెంట్ దీపము

1 కి రు. 5-0-0. చేతిలాండ్ 1 కి

రు. 5-0-0 ప్రత్యేకముగా బ్యా

టరీ నె 1 కి రు. 0-12-0, బల్బు 1 కి

ధర రు. 0-6-0. ఆటోమోటిక్ సిగ్నలైట్ ధర 1 కి రు.

2-0-0. సాదా సిగ్నలైట్ 1 కి ధర రు. 0-12-0.

వి.పి. వార్షిక ప్రత్యేకము.

లక్ష్మీవిలాస వ రక్షశాల

తూటాకెట్టె నెం 85, మద్రాసు.

చైనా బజార్ లోనున్న

దాదా కంవెనీక్

మీరు పోవునప్పుడు

సుప్రసిద్ధమైన

చందనాది వాసన తైలమును

కొనుటకు మరువకుడు.

చుండు, తలనొప్పి, వెంట్రుకలు ఊడిపోవుట అలసట మొదలగువాటికి

మంచి గుణమిచ్చునట్లు ప్రసిద్ధిచెందినది.

మంచి సువాసనగలిగి, చల్లదనమును, విశ్రామము నిచ్చును.

గాయములు, విడువని చుండు మొదలగునవి తప్పక నయమగును.

చెన్న పురి 19. హరిసు రోడ్డులోనుండు

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మాసి లిమిటెడ్

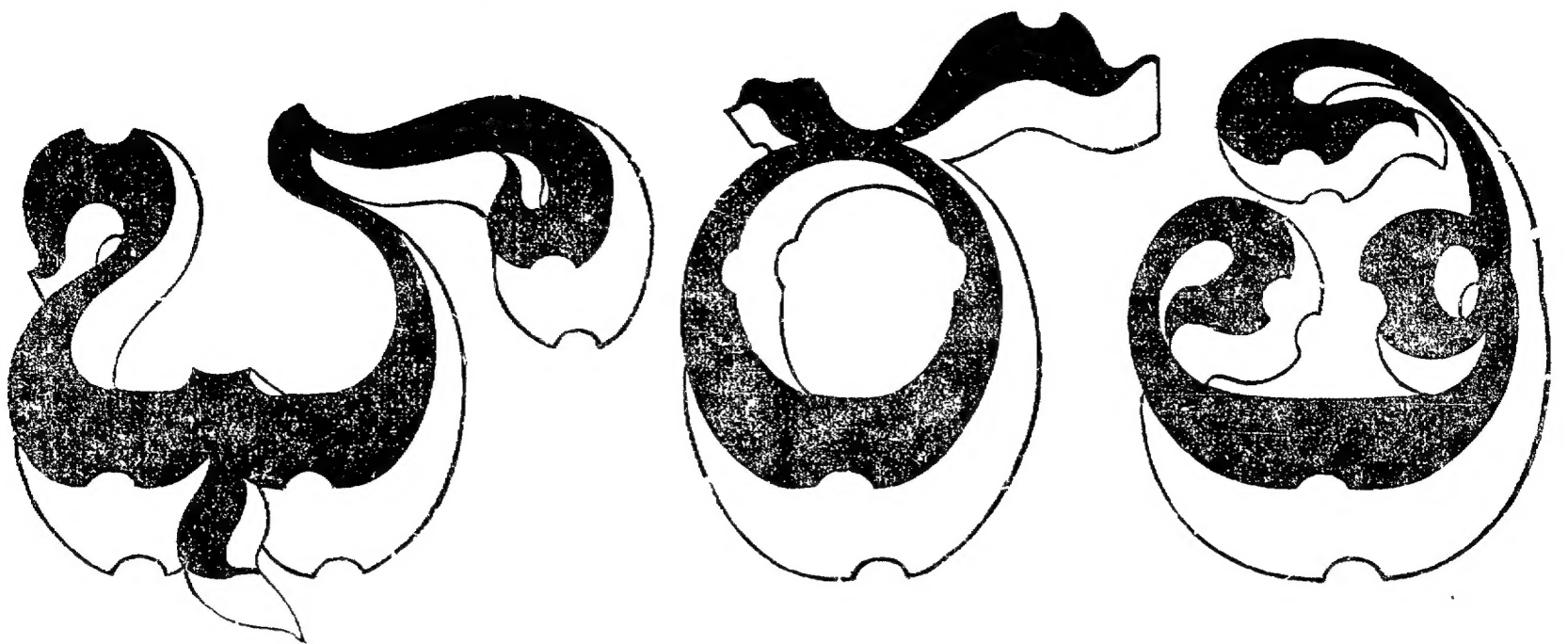
మేనేజింగు డైరెక్టరు

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ, ఎం. బి. అండు సి. ఎమ్. గారి నిపుణతగల విచారణక్రింద

ప్రాక్ పశ్చిమ ఔషధ పద్ధతులందు ఆరి తేరినట్టి నిపుణులచే తయారుచేయబడినది.

చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి 1 కి ధర 7-0-0

సచిత్ర మాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రములు ఇతర చిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

సూర్య శిర్ష మాస సంచిక విషయానుక్రమణిక

కవి పుత్రులు—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; ఆంధ్ర కవిత్వ చరిత్ర ము—బొగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; తాండవ ప్రకృతి—శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వరకవులు; కావ్యము—పరిమ ప్రయోజనము—విద్యానాగలింగం వేంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు; ఈశ్వర చింతనము—వేమూరి సీతారామశాస్త్రిగారు; ప్రణయకోషము—ఆంధ్ర కేశవగిరి రావుగారు; బాలకా!—పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు; ఆంధ్ర కవయిత్రులు, వారి కవిత్వలక్షణము—రావుగారి చిట్టి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యముగారు; నితరువాత—తిరుగుబోతు; సుగవిభావన—చింతల పూడి సీతారామయ్యగారు; పూవులు—పాపిశేని వేంకటేశ్వరరావు గారు; భారత సంగీతము—శ్రీ పురాణ వేంకట సూర్యప్రసాదరావుగారు; గీతము—నారి చరిత్రాంశశాస్త్రిగారు; ఆంధ్ర సాహిత్యము—విశు మోము చరిత్రాంశగారు; శాస్త్ర సమైక్య యిల్లు—మరుపురా కోవంపిరామరెడ్డిగారు; జన్మభూమి సంకీర్తన—మహేశ్వరమారశర్మ గారు; మిరాబాయి—పడాల కోటయ్యగారు; చలి! చలి! చలి!—గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; జొన్న! కట్ట—తాపీ ధర్మారావుగారు; నాటి నేటి వైద్యులు—వైద్యరాజు దంటు సుబ్బావధానిగారు; కవింద్ర సామ్రాజ్యము—టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; శారద-

పో. రామచంద్రరావుగారు; గీత—కవికాండల వేంకటరావుగారు; మూడవ విష్ణువర్ధనుని గణపవరము తామ్రశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; దైవవియోగము—పుతుంబాక శ్రీ కృష్ణయ్య గారు; అనుతాపము—సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మగారు; ప్రకృతి స్వభావ పాండర్య ప్రదర్శనము—దిగవల్లి వేంకటశివరావుగారు; నేను, నీవు—వెమ్మరాజు లక్ష్మీనాథగారు; ప్రాచీన హైందవ గణితములు—దర్బా యజ్ఞేశ్వర సోమయాజిగారు; నేను—“కృష్ణుడు”; శ్రీకృష్ణ తులారము—పాదసంది జగన్నాథస్వామిగారు; ప్రేమతత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు; ఆజంతా గుహలయములు—కొ. నరసింహాచారిగారు; మృత్యువు—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు; అర్ధ రోజు—భావరాజు వెంకటకృష్ణారావుగారు; శ్రీకృష్ణ పరిణేప సము—చిలుమూరి వీరభద్రరావుగారు; కాపు కన్నె—శ్రీకేశవద్రి రమణకవులు; పచ్చియెరువు—ఒక కృషీవలుడు; వినతి—శ్రీ శివశంకర శాస్త్రి; తేజోలేఖనము—విజమూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు; చకోరిక—గాధావర్ణుల రామావధాని; ఆంధ్ర గ్రంథముల పట్టిక; పాంథుడు—ఉమర్ ఆలీషా కవిగారు; టూటా ఖామనుగారి సమాధి; సాభిప్రాయ విశేషములు; భారతి—ప్రథమ సంపుటము—వ్యాసముల అకారాదినూచి.

చిత్ర పటముల వివరము

చిత్రములు:—కొముదీవిలాసము—ప్రణయవిహారము, శ్రీ కృష్ణుని వేణుగానము, పాజహాను చక్రవర్తి—పాలిమార్ ఉద్యానము.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అతిర్ణమునకు 1 2
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1 0
3. జ్వరవారి జ్వరములకు సీసా 1-కి 0 12
4. అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు సీసా 1-కి 0 10
5. మూలశంకు తైలము డబ్బి 1-కి 0 12.

6. తామర తైలము; తామర, తీటకు 0 6
7. కలరా మూత్రలు, వాంతి భేదులకు 0 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి 0 8
9. గంతకూలహరి, పండ్లుపోటుకు 0 8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు 0 6
11. గజ్జికి తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-కి 0 4
12. పసుకల తైలము, శీతపగుళ్లకు 0 6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి 0 4

15. కృష్ణుడు తైలము, డబ్బి 1-కి 0 8
16. దంతచూర్ణము, పండ్లుటకుతోము 0 2
17. సుఖిభోగి మాత్రలు 1 0
18. సుఖిభోగి తైలము, పుండ్లుకు 1
19. రోమకూరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు 0 8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0 12
21. చుండుకు మూసె సీసా 1-కి 0 6

అమృతాంజనం డిపో ముద్రాగాను - బొంబాయి